SAYI 22 | ISSN 1304-0731 | BAHAR 2006

LONCA

ORTADOĞU

Sektör **Yeraltı Suları** Araştırma **Nükleer Enerji**

Sohbet **Çevre** Kültür Sanat **Nasreddin Hoca** Portre **Mustafa Öncel**

Art Craft

"Hayatınızı Camlandırın"

www.artcraft.com.tr

Nora Center, Eski Üsküdar Cad. Çayırıyolu Sok. No:1 Kat:18 İçerenköy / İstanbul/ TURKEY
Tel: (0216) 576 25 25

GÖRÜNTÜLEME TEKNOLOJİSİ BİRARADA

OPEN (AÇIK) MR

Magnetik Rezonans ile kapalı yerde kalma korkunuzu çözüyoruz.

MULTISLICE CT-64

- **Dünyada sayılı bazı merkezlerde ve ülkemizde ikincisi olan MULTISLICE CT-64 ile;**
  - **Kalbi besleyen damarlardaki kireçlenmeyi**
  - **Sigaranın kalbe verdiği zararı 10 saniyede tespit edebiliyoruz.**

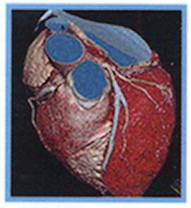

KONYA
VAKIF HASTANESİ
Sağlıkta Güven..

arcteam

Bilgi ve Randevu İçin : (0.332) 444 42 00 **www.vakifhastanesi.com**

İçindekiler

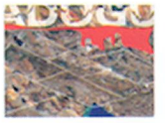
3 Editörden

4 Dosya
Abdullah GÜL
Dışişleri Bakanı Başbakan Yrd.
Ortadoğu

8 Dosya
Hasan Celal GÜZEL
Devlet Eski Bakanı Gazeteci-Yazar
Ortadoğu

10 Dosya
Cengiz ÇANDAR
Gazeteci-Yazar
Ortadoğu

12 Dosya
Hüsnü MAHALLİ
Ortadoğu Uzmanı Gazeteci-Yazar
Ortadoğu

14 Dosya
Prof.Dr. Kerem ALKİN
İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim Üyesi
Ortadoğu

18 Araştırma
Nükleer Enerji

22 Kültür Sanat
Nasreddin Hoca

28 Sektör
Yeraltı Suları

45 Portre
Bioforma A.Ş.
Mustafa ÖNCEL

50 Sohbet
Çevre

63
Mürsel ÇETİN
KSO Basın Müşaviri
Türk Yıldızları

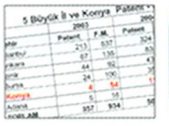
68 Araştırma
Konya ve Sınai Mülkiyet Hakları
Destek Patent A.Ş.
Hasan Ataseven

70 Yargı Köşesi
Özürlü, Eski Hükümlü ve Terör Mağdurlarının İstihdamı ve Bundan Doğan İdari Para Cezaları

LONCA
SAYI 22
BAHAR 2006
ISSN 1304-0731

Sahibi: Konya Sanayi Odası Adına Tahir BÜYÜKHELVACIGİL | **Basın Yayın Komisyonu:** M.Ali TIRPANCI | Vedat YÖNDEM | M.Ali ÇİFTÇİ
Genel Yayın Yönetmeni: M.Sedat TAŞKAZAN | **Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:** Mürsel ÇETİN **Yayın Kurulu:** Prof. Dr. Abdullah TOPÇUOĞLU Doç. Dr. Şaban ÇALIŞ | Doç. Dr. Önder KUTLU | Yrd. Doç. Dr. İbrahim ERCAN | Ali YERLİ | **Reklam Sorumlusu:** Mehmet CAN
Görsel Tasarım: FLEXHIBIT | **Yapım:** Zoom Reklamevi | **Ofset Hazırlık-Baskı:** Bahçıvanlar Basım San. A.Ş.

KONYA SANAYİ ODASI

Lonca Dergisi, KONYA SANAYİ ODASI'nın bir yayın organıdır.
3 ayda bir yayınlanır.

Dergide yer alan yazıların tamamı ya da bir bölümü, grafikler, fotoğraflar, illustrasyonlar yazılı izin alınmaksızın hiç bir şekilde kullanılamaz, yeniden kopya tekniğiyle çoğaltılamaz, basılamaz.
Lonca Dergisi yazılarda değişiklik hakkını saklı tutar. İmzalı yazılardaki görüşler yazarlarına aittir. Yayınlanmayan yazılar iade olmaz.

zoom REKLAMEVİ

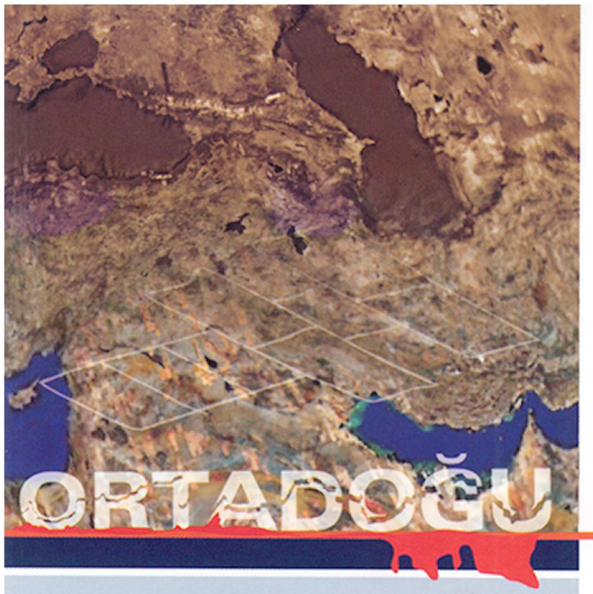

Editörden

Ortadoğu'da bugün oyunlar oynanıyor. Birileri, çocukların oynadığı sek sek oyunu gibi, Ortadoğu üzerinde oyunlar oynuyor. Ancak bu oyunlar, çocuksu değil... Bu oyunlarda kan var, gözyaşı var. Beyaz sayfalar, barış, huzur ve istikrar vaadiyle kalemlerin yazdığı kan ve gözyaşı var. Yine en büyük acıyı masumlar çekiyor, siviller, çocuklar, anneler yaşıyor bu acıyı. Ortadoğu'da savaş çığ gibi büyüyor, akan kan ve gözyaşı. TV kanallarında ise sadece haber olarak geçiyor. Peki ya haberlerde yer almayan, kameraların belgelendiremediği insanlar ne oluyor? Kimlerin umurunda savaş? Ortadoğu'da neler oluyor? İnsanlık rafa mı kaldırıldı?

Irak işgalinden bu yana, hatta işgalden önce başlayan savaş tehdidinden itibaren, dünya karanlık bir yere doğru gidiyor. Bu gidişin merkezinde Ortadoğu var. Türkiye bugün, üstlendiği misyon gereği dengeleri korumaya çalışıyor, tarihinde olmadığı kadar bir diplomasi trafiği yaşıyor. Umutsuz bir tablo çizmeye mi çalışıyoruz? Hayır, birçokları için çirkin, utanç verici bir tablo bu. Öte yandan insanın olduğu yerde, umut tükenmez/tükenmemeli. Böyle günlerde asıl mesele, kimin ne kadar insan kalabildiği!

Lonca, sorumluluğunun gereği olarak bu sayısında Ortadoğu'yu kapak konusu olarak işledi. Türkiye Cumhuriyeti'nin Dışişleri Bakanı Abdullah Gül, Devlet eski Bakanı Gazeteci-Yazar Hasan Celal Güzel, Gazeteci-Yazar Hüsnü Mahalli, Prof. Dr. Kerem Alkin, değerli fikirlerini Lonca sayfalarına taşıdı.

Dünyanın geleceği Nükleer enerji araştırma dosyamızı bu sayımızda bulabilirsiniz.

Yine, çevrenin çok önemli bir değer olduğu, kirlenmeye başladığında temizlenmesinin çok güç, zaman alıcı ve maliyetli olduğu bu nedenle de korunması gerektiği yönündedir. Çevreyi korumak için yapılması gerekenler ise masanın etrafında tarafları olan birbirinden değerli sanayici, bürokrat, öğretim üyesiyle tartıştık.

Kaybettiğimizde tekrar kazanmamızın imkansız veya uzun yıllar aldığı çevre konusunda, toplumun her kesiminin bilinçli olması ve sorumluluklarını gereklerini yerine getirmesi gerektiğini ortaya koyduk. Bundan sonra zaman geçirmeden tüm paydaşlar bu sese kulak verir ve bir Kızılderili atasözünde olduğu gibi torunlarımıza bırakacağımız miras olan çevreyi, sağ-salim teslim edebiliriz.

DSİ Bölge Müdürü Ö.Faruk Yiğitsoy, KOSKİ Genel Müdürü Av.Ahmet Sorgun, Jeoloji Mühendisleri Konya Şube Başkanı Yrd.Doç.Dr. Tahir Nalbantçılar, Sanayiciler Ziya Düzgün ve Seyit Mehmet Ferahkaya ile birlikte geleceğimizi belirleyecek olan su konusunu masaya yatırdık. Hayatımızın vazgeçilmez kaynağı suyu tüketirken geleceğimizide tükettiğimizin farkında olunmasının gerekliliğini ortaya koyduk.

Yine bu sayımızda Güldürürken düşündüren, düşündürürken bilgilendiren Nasreddin Hoca'yla ilgili yazımızı okuyabilirsiniz.

Dünyayı büyüleyen Efsane Türk Yıldızları'nı, Lonca'da konu olarak işledik. Türk Milleti'nin cesur kanatlarını, Al Bayrağımızın Rengini Semaya Kazıyan Türk Yıldızları, bazen izleyenlerin yüreklerini hoplatıyor, bazen de gözleri ışıldıyor. Yürekleri gururla kabartanlar ise Türk Yıldızları başlığında bulabilirsiniz.

Konya'da bir eczaneden ilaç sektöründe dev isim haline gelen Biofarma'nın Sahibi Mustafa Öncel'le yaptığımız söyleşiyi sizlerle paylaşıyoruz.

Umuyoruz ve diliyoruz ki sizlerle hoş vakit geçirmenin ötesinde, sizlere bir şeyler katacak bir dergi daha hazırladık. Daha iyisi ile bir sonraki sayıda buluşmak dileği ile.

Editörden

“Türkiye Ortadoğu'da istikrar istiyor„

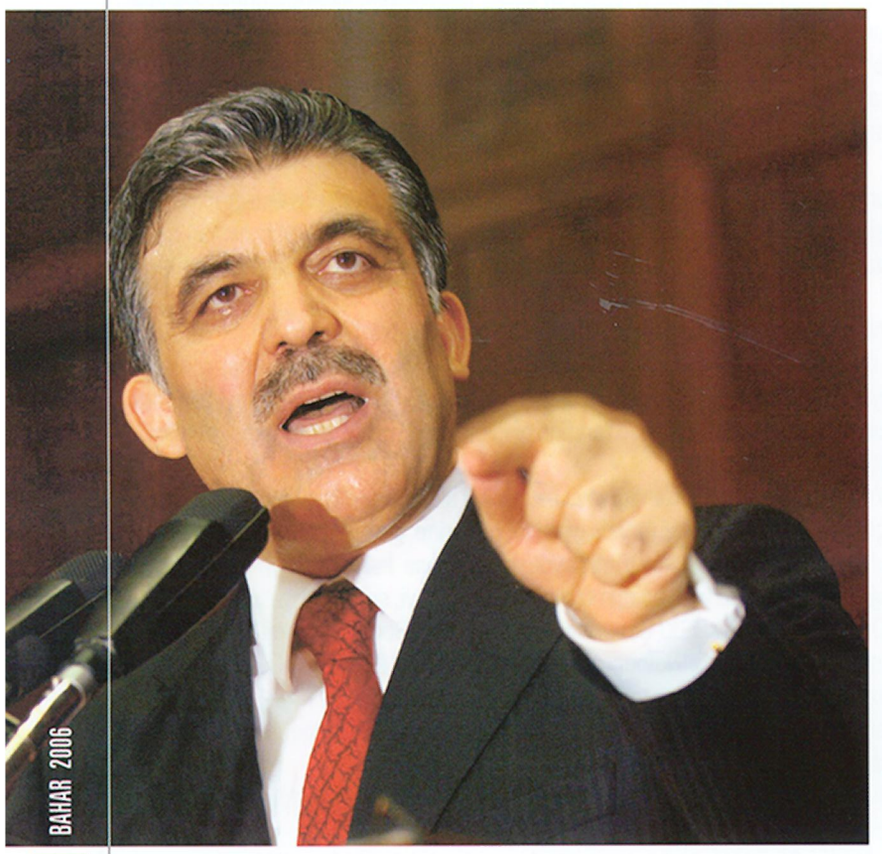

Abdullah GÜL
Dışişleri Bakanı
Başbakan Yardımcısı

Ortadoğu ülkeleriyle ilişkilerimizin geliştirilmesine atfettiğimiz özel önem sayesinde özellikle son yıllarda önemli gelişmeler sağlanmıştır. Bölge ülkeleriyle artan siyasi ve ekonomik ilişkilerimize paralel olarak bölgesel istikrara katkıda bulunma potansiyelimiz de artmıştır.

Irak'ta yeni hükümetin kurulmuş olmasını memnuniyetle karşılıyoruz. Hükümetin, ülkenin acil çözüm bekleyen sorunlarına çare bulmasını temenni ediyoruz. Irak'ta huzurun ülkenin güvenliğine bağlı bir değişken olduğu akılda tutulmalıdır.

Türkiye Irak'ta önceden olduğu gibi yeni hükümetin kurulmasından sonra da ağır ekonomik koşullar içinde bulunan komşusuyla her alanda işbirliğine açık olmayı arzulamaktadır. Bu anlamda komşusu Irak'ta birlik ve bütünlüğe, istikrarın sağlanmasına ve çoğulcu, demokratik bir rejim kurulmasına büyük önem vermekte olan Türkiye, bu yönde kardeş Irak halkına elinden gelen her türlü desteği vermeye devam edecektir.

Türkiye'nin Ortadoğu politikasında bir değişim var mı?

Türkiye'nin Ortadoğu politikası her zaman bölgede barış, güvenlik ve istikrarın sağlanmasına ve bölgenin küresel refahtan aldığı payın arttırılmasına katkıda bulunmak amacını taşımıştır. Coğrafi, tarihi, kültürel ve sosyal açıdan köklü bağlarımız bulunan Ortadoğu ülkeleriyle ilişkilerimizin geliştirilmesine atfettiğimiz özel önem sayesinde özellikle son yıllarda önemli gelişmeler sağlanmıştır. Bölge ülkeleriyle artan siyasi ve ekonomik ilişkilerimize paralel olarak bölgesel istikrara katkıda bulunma potansiyelimiz de artmıştır.

Bu bağlamda, İsrail-Filistin ihtilafının çözümünün, ilgili BM kararları ve Yol Haritası temelinde müzakereler yoluyla barış içinde yan yana yaşayan iki devlet vizyonunun hayata geçirilmesiyle bulunabileceğine inanıyoruz. Gerek Filistin, gerek İsrail tarafıyla yakın ilişkilere sahip, her iki tarafın da güvenini haiz olan Türkiye'nin bölgede önemli ve etkin bir konumu bulunmaktadır. Bu konumumuzu güçlendirmeye, tüm bölge ülkeleriyle ilişkilerimizi geliştirmeye ve bölgede kalıcı barışın sağlanması yönünde önümüzdeki dönemde de aktif politika izlemeye devam edeceğiz.

Filistin Hükümeti ile diyalog kapıları kapatılmamalı

Hamas liderinin Türkiye'yi ziyareti dış ve iç basında çok tartışıldı. Filistin sorununda daha fazla sorumluluk alabileceğini deklare eden Türkiye, Ortadoğu'da insiyatifini artırmaya başladı diyebilir miyiz?

Şeffaf ve demokratik bir şekilde gerçekleştirilen Filistin Yasama Konseyi seçimlerinden birinci parti olarak çıkan Hamas'tan bir heyetin ülkemizi ziyaret etme yönündeki talebine, Ortadoğu Barış Sürecine verdiğimiz desteğin uzantısı, bölgesel ve tarihi sorumluluğumuzun bir parçası olarak görülmüştür.

Filistin halkının sıkıntılarının giderilebilmesi ve barış sürecinin tıkanmaması için yeni Filistin Hükümetine diyalog kapısının kapatılmaması gerektiğini düşündük.

Filistin'de yeni kurulan hükümetin de Filistin halkının ve uluslararası toplumun beklentilerine cevap verecek şekilde kendini yeniden tanımlaması zorunludur. Barış sürecinin akamete uğramasının ve bölgede ortaya çıkabilecek yeni gerginliklerin başta Filistin olmak üzere tüm bölge halklarına zarar vermesinden endişe duyuyoruz. Sözkonusu heyete bu endişelerimiz çerçevesinde akılcı ve sorumlu davranmaları gerektiği yönünde açık mesajlar verdik. Buradaki amacımızın zaman içinde tüm ilgili taraflarca daha iyi anlaşıldığı görülmüştür. Bölgedeki gelişmeleri yakından takip eden Türkiye, tecrübelerinin de ışığında, mevcut sorunların çözümü ve yeni sorunların ortaya çıkmasının engellenmesi yolunda gerekli gördüğü durumlarda insiyatif almaktan kaçınmayacaktır.

Ayrıca İran'ın nükleer enerji çalışmaları ve uranyum zenginleştirmesi Birleşmiş Milletlere rağmen sürdürülmektedir. Bu son gelişmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

İran'ın nükleer programından kaynaklanan gerilim bölgesel ve küresel bir krize dönüşme eğilimi göstermektedir. Bu nedenle, uluslararası toplumun, İran'ın nükleer faaliyetlerinden duyduğu endişeyi Türkiye olarak biz de paylaşıyoruz.

İran'a komşu olmamız, meselenin önemini bizim açımızdan daha da arttırmaktadır. Bölgemizde, Irak'ın ardından yaşanacak bir başka kriz, öncelikle bölgesel istikrarı ve kalkınma çabalarını olumsuz etkileyecektir. Bu nedenle meseleye diplomatik bir çözüm bulunması amacıyla uluslararası toplum tarafından ortaya konan çabalara Türkiye olarak katkıda bulunmaktayız. Bu itibarla, şu ana kadar AB Üçlüsü'nün (İngiltere-Fransa-Almanya) çabalarına destek verdik, vermeye de devam edeceğiz.

Uluslararası toplum İran'ın nükleer enerjiden barışçıl amaçlarla faydalanma hakkını inkar etmemektedir. Ancak, İran'ın geçmişte nükleer faaliyetlerinin önemli bir bölümünü Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'ndan (UAEA) saklamış olması, uluslararası toplumda İran'a karşı bir güven sorunun ortaya çıkmasına neden olmuştur. Tahran Yönetiminin, UAEA Yönetim Kurulu kararları ve BM Güvenlik Konseyi Başkanlık Açıklaması hilafına nükleer faaliyetlerine devam etmesi de, maalesef bu güven sorunun açılmasına yardımcı olmamaktadır.

Bu nedenle, İran tarafına, uluslararası toplumun güvenini kazanmak için somut adımlar atmalarını ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın kararları ile BM Güvenlik Konseyi çağrılarına eksiksiz riayet etmelerini, Ajans ile daha şeffaf ve kapsamlı işbirliği yapmalarını ve uluslararası toplumun beklentileri karşılamalarını telkin ediyoruz.

İran, uluslararası toplumu ikna etmeli

İran bölgede tüm dengeleri sarsacak adımlar atmaktan çekinmiyor. Amerika'nın İran'a düşük bir ihtimal de olsa askeri bir operasyon düzenlemesi söz konusu. Türkiye'nin İran'a yapılacak askeri bir müdahaleye karşı bakış açısı nedir?

İran'ın nükleer programı konusunda yaşanan son gelişmelerden ve bu gelişmelerin bölgesel ve küresel düzeyde olası etkilerinden ciddi endişe duyuyoruz.

Nükleer Yayılmanın Önlenmesi Antlaşması'na (NPT) taraf bir ülke olarak İran'ın nükleer enerjiyi barışçı amaçlarla kullanma hakkını teslim ediyoruz. Ancak İran'ın bu hakkı, uluslararası yükümlülüklerini de yerine getirerek ve başta Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (UAEA) olmak üzere, uluslararası kuruluşlarla açık ve şeffaf bir ilişki kurarak kullanması gerektiğini savunuyoruz.

Türkiye, Ortadoğu bölgesinde kitle imha silahlarının varlığına karşıdır. Bu itibarla bölge ülkelerinin nükleer silah yeteneği kazanma yönünde bir arayışa girmeleri Türkiye için tabiatıyla bir rahatsızlık kaynağı olacaktır.

Ancak, Türkiye'nin bölgede yeni bir istikrarsızlık unsuruna tahammülünün olmadığı da bir gerçektir. Bu çerçevede, İran'ın nükleer programına dair mevcut sorunun biran önce ve diplomatik yollardan çözüme kavuşturulmasını arzu ediyoruz. Sorunun diplomatik yollardan çözümüne yönelik çabaları bugüne kadar destekledik ve desteklemeye devam edeceğiz.

Komşumuz İran'ı, nükleer teknolojiyi sadece ve sadece barışçı amaçlar için kullanma ve dünya kamuoyunda bu alandaki niyetleri konusunda ortaya çıktığı görülen güvensizlik ve kuşkular tam olarak ortadan kalkıncaya değin, uluslararası yükümlülüklerinin de ötesine geçen eylemlerle desteklenecek ciddi bir gayret içine girmesi konusunda teşvik etmeyi sürdüreceğiz.

Türkiye, bu konuda uluslararası toplumla birlikte hareket etmeye devam edecektir.

İran'ın hedeflerine ulaşmak ve İslam dünyasında öne çıkmak için giderek marjinal bir dış politika ürettiği gözlenmektedir. İran'ın dış politikasında agresifleşmesini, medeniyetler çatışması tezi bağlamında nasıl değerlendiriyorsunuz? Ortadoğu'yu bu bağlamda yakın gelecekte ne bekliyor?

Türkiye, "Medeniyetler Çatışması" yerine "Medeniyetler İttifakı" tezini savunmakta ve bu tezin uluslararası toplum tarafından benimsenmesi yönünde çaba sarfetmektedir. Dünya medeniyetleri arasındaki farklılıklar, çatışma unsuru olarak görülmemelidir. Aksine bu farklılıkların mevcudiyeti, çeşitlilik içinde uyum anlayışını beraberinde getiren zenginlikler olarak algılanmalıdır. Çeşitli platformlar bünyesinde gerek Batılı, gerek Müslüman ülkelerin temsilcileriyle yaptığımız temaslar sırasında da bu görüşlerimizi her vesileyle ifade ediyoruz.

Bu çerçevede İranlı muhataplarımızla yakın dönemde gerçekleştirdiğimiz tüm temaslarımızda, kendilerini bölgesel ve uluslararası konularda barış, güvenlik ve istikrarın tesisi bakımından daha itidalli, rasyonel, şeffaf ve uluslararası toplumla işbirliğine açık politikalar izlemeleri yönünde teşvik ediyoruz ve bundan sonra da etmeye devam edeceğiz.

Irak'ta istenilen düzenin sağlanamaması çevre ülkeleri rahatsız etmektedir (Soru 1'den alıntı). Amerika'nın Irak'ta istikrarı sağlayamaması bölge ülkelerini tedirgin etmektedir. Irak bir iç savaşa doğru çekiliyor. Amerika Irak'ı gözden çıkarmaya mı başladı yoksa kontrolü mü kaybediyor?

Özellikle Şubat ayında Samarra'daki Al Askariye Camii'ne düzenlenen saldırılar ve ertesinde vukubulan olaylar ile Nisan'da Bağdat'ta bulunan Buratha Camii'ne düzenlenen bombalı eylem ülkedeki mezhep çatışmasını su yüzüne çıkarmıştır

Irak'ta ilk kez üst düzey yetkililer mezhep ayrılığının bir iç savaşa dönüşme tehlikesinin bulunduğunu ifade etmeye başlamışlardır. Türkiye her iki olayı da yaptığı açıklamalarla kınamış, saldırıların amacının Irak'ta mezhepsel ve etnik çatışma çıkarmak olduğuna dikkat çekmiştir. Ülkede karışıklığa yol açmaya çalışan çevrelerin tertiplerinin boşa çıkarılması için, Irak'ı oluşturan kesimlerin sağduyulu ve itidalli hareket etmesi, tahriklere kapılmaması gerekmektedir.

Irak'ta yeni hükümetin kurulmuş olmasını memnuniyetle karşılıyoruz. Hükümetin, ülkenin acil çözüm bekleyen sorunlarına çare bulmasını temenni ediyoruz. Irak'ta huzurun ülkenin güvenliğine bağlı bir değişken olduğu akılda tutulmalıdır.

Etnik/mezhepsel çatışma yalnızca Irak'a zarar vermekle kalmayıp bölge ülkelerini ve uluslararası toplumu da olumsuz yönde etkileyecek sonuçlar doğuracaktır. Irak'ın iç barışa ve

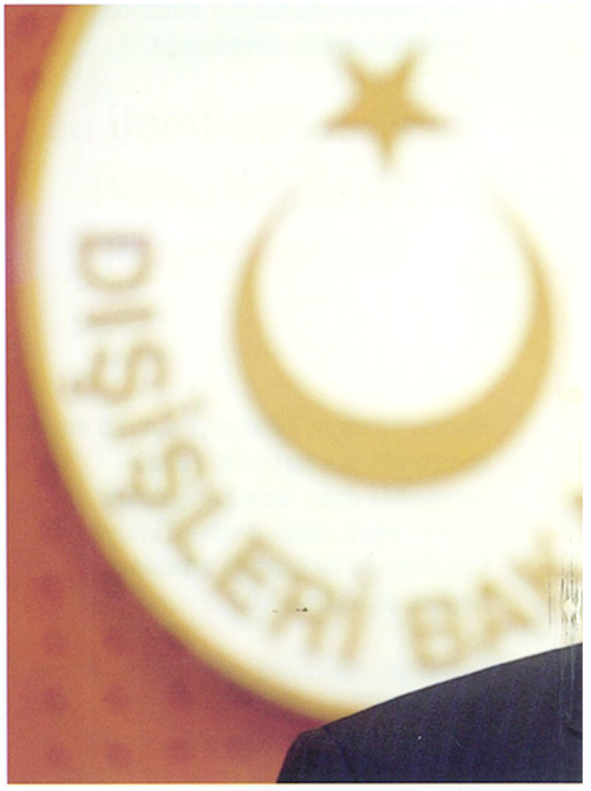

refaha kavuşturulması hedefi bu ülkenin liderlerine olduğu kadar komşularına, bölge ülkelerine ve uluslararası topluma da önemli sorumluluklar yüklemektedir.

Türkiye Irak'ta önceden olduğu gibi yeni hükümetin kurulmasından sonra da ağır ekonomik koşullar içinde bulunan komşusuyla her alanda işbirliğine açık olmayı arzulamaktadır. Bu anlamda komşusu Irak'ta birlik ve bütünlüğe, istikrarın sağlanmasına ve çoğulcu, demokratik bir rejim kurulmasına büyük önem vermekte olan Türkiye, bu yönde kardeş Irak halkına elinden gelen her türlü desteği vermeye devam edecektir.

Kuzey Irak'ta PKK'ya yönelik ne tür tedbirler alınıyor? Özellikle Güneydoğuya askeri birliklerimizin kaydırılması büyük çaplı bir operasyon beklentisi oluşturmaktadır. PKK'nın özellikle Türkiye'nin önemli reformlar yaptığı bir dönemde saldırılarını artırmasını neye bağlıyorsunuz?

Kuzey Irak'tan Türkiye'ye yönelik terör tehdidinin sona erdirilmesi ve bu tehdidi doğuran terör unsurlarının bölgeden tasfiye edilmesi amacıyla Türkiye, ABD ve Irak üst düzey temsilcileri arasında Üçlü Güvenlik İstişareleri yapılmaktadır. Mevcut bu mekanizma dahilinde Kuzey Irak'taki PKK varlığının sona erdirilmesine yönelik somut işbirliği önerilerimiz muhataplarımıza iletilmektedir.

Ancak, Kuzey Irak'tan PKK unsurlarının tamamen arındırılmasına yönelik beklenti ve taleplerimize henüz somut bir yanıt alınamamıştır. Bu yöndeki girişimlerimiz gerek ikili planda, gerek ABD, Çok Uluslu Güç ve Irak makamları nezdinde çok yönlü olarak sürdürülmektedir.

Irak'taki mevcut güvenlik boşluğu, terörist unsurların varlığı ve ülkemize yönelik terör tehdidi bu tür tedbirlerin alınmasını zorunlu kılmaktadır.

Esasen her yıl bahar aylarında terör örgütünün eylem ve sızma hareketlerine karşı benzer tedbirler alınmaktadır.

Sözkonusu konuşlanmanın esas amacı terör örgütünün Türkiye'ye sızmasının önlenmesidir.

Günümüzde sınır güvenliği devletlerin tek başına sağlayabileceği bir husus değildir. Sınır güvenliğinin artırılmasına yönelik alınan her türlü tedbir, terör tehdidinin yanı sıra, uyuşturucu ticareti, silah kaçakçılığı, insan kaçakçılığı gibi pek çok örgütlü suç eylemine de önemli bir darbe vurmaktadır.

Bu nedenle her türlü güvenlik tehdidine kaynak teşkil eden Irak sınırında Türkiye'nin almış olduğu bu tedbir, sadece ülkemizin güvenliğine değil, en başta bölge ülkeleri olmak üzere, sözkonusu örgütlü suçlara hedef olan tüm ülkelerin güvenliğine katkı sağlamaktadır.

Küreselleşme ile birlikte, terörizm ve örgütlü suçların artık bölgesel bir sorun olmaktan çıkıp, küresel güvenlik ve istikrarı tehdit eden temel tehlike haline geldiği bir gerçektir.

PKK/KONGRA-GEL terör örgütünün aşağıdaki gelişmeler neticesinde kadrosuna hala güçlü gösterme amacıyla son dönemde terör eylemlerini artırmış olabileceği akla gelmektedir.

-örgütün üst düzey yöneticileri arasındaki görüş ayrılıkları,

-yeni eleman bulmakta güçlük çekmesi,

-uyuşturucu ve insan kaçakçılığı gibi çeşitli örgütlü suç şebekeleriyle elde ettiği gelir kaynaklarının büyük ölçüde sekteye uğraması (Avrupa ülkelerinin bu alanda daha sıkı bir denetim ve mücadele başlatması üzerine gelir kaynaklarında ciddi bir gerileme gözlenmektedir)

-dağılma sürecine girmesi

-bölgede huzur ve güven ortamının sağlanmış olması

-başta AB ve ABD olmak üzere çok sayıda ülke ve uluslararası kuruluş tarafından terör örgütü olarak kabul edilmesi

-Avrupa Birliği ile müzakere sürecinin sekteye uğratılmak istenmesi.

Türkiye'nin Ortadoğu'daki öncelikleri nelerdir? Türkiye Irak'ın toprak bütünlüğünü ısrarla savunmasına rağmen bu bütünlük sağlanacak gibi gözükmemektedir. Bölgede kurulabilecek bir Kürt Devleti Türkiye'yi nasıl etkiler?

Aralık 2005'te gerçekleştirilen genel seçimlerle Irak'ı yönetecek yeni parlamentonun üyeleri belirlenmiş, yeni Başbakan Nuri El Maliki de yeni Irak hükümetini kurmuştur.

Yeni hükümetin kurulmasından sonra Irak'ta anayasanın bir kez daha gözden geçirilerek son şeklini alacağı önümüzdeki dönemde, arzu edilmeyen gelişmelerin önünün alınabilmesi için sorumlu politikalar izlemek, ulusal uzlaşı bilinciyle hareket edebilmek çok önemlidir. Anayasada yapılacak değişiklikler Irak'ta etnik köken ve mezhebe dayalı kutuplaşmayı giderici, ülke bütünlüğünü ve siyasi birliği güçlendirici yönde olmalıdır.

Türkiye bu süreçte komşusu Irak'a elinden gelen yardımı yapmaya hazırdır.

“Türkiye, Ortadoğu'da insiyatifi elden bırakmamalı”

Hasan Celâl GÜZEL
Devlet Eski Bakanı
Gazeteci - Yazar

Hükümetin, Ortadoğu konusundaki aktif dış politika denemeleri ve gösterdiği gayretler, 1 Mart tezkeresinin reddindeki olumsuz tabloya rağmen Türkiye'yi zor da olsa Ortadoğu politikasında tekrar önemli bir rol üstlenmesini sağladı. Bundan sonra yapılacak olan, Türkiye'nin başta Irak olmak üzere Ortadoğu'da insiyatif olarak, nüfuzunu artırma yönünde çalışmalarını sürdürmelidir.

Türkiye'nin Ortadoğu politikasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye'nin Ortadoğu politikasını değerlendirirken iki ayrı noktaya dikkat etmek lâzımdır. Birincisi, 1 Mart tezkeresinin reddi, hem Türkiye'nin Ortadoğu politikasının iflası hem de Türkiye'nin genel olarak dış politikası açısından son derece yanlış olmuştur. Bu hatanın yıllarca telafi edilmesi mümkün değildir. Bu tezkerenin reddi ile birçok çevrelerin sandığı gibi ve iddia ettikleri gibi Türkiye, Müslüman kanı dökülmesine izin vermemiş değildir. Bilâkis, bu tarafsızlığı neticesinde tamamen bertaraf olmuş, yanı başında ve gözlerinin önünde dindaşlarının ve soydaşlarının kanlarının dökülmesine seyirci kalmıştır. Bu dönüm noktası Türkiye'nin Ortadoğu politikasında tesirini önemli ölçüde azaltmıştır. Buna mukabil hükümetin, Ortadoğu konusundaki aktif dış politika denemeleri ve gösterdiği gayretler, 1 Mart tezkeresinin reddindeki olumsuz tabloya rağmen Türkiye'yi zor da olsa Ortadoğu politikasında tekrar önemli bir rol üstlenmesini sağladı. Bundan sonra yapılacak olan, Türkiye'nin başta Irak olmak üzere tüm Ortadoğu'da insiyatif alarak, barışı korumaya devam etmesi gerekmektedir.

Komşu Ülkelerle Sıfır Problem İlişkisi' Türkiye'ye ne kazandırır. Türkiye'nin kısa ve orta vadeli perspektifini nasıl etkiler?

Komşu ülkelerle sıfır problem ilişkisi bütün dünyada çok söylenen, çok kullanılan bir diplomasi tabiridir. Atatürk'ün buna benzer güzel bir vecizesi vardır: 'Yurtta Sulh, Cihanda Sulh'. Ancak bir taraftan dünya barışını ve komşu ülkelerle sıfır problemini savunurken bir taraftan da Türkiye'nin menfaatlerini gözetmek lâzımdır. Şurası unutulmamalıdır ki, dış politikada en önemli kriter 'milli menfaatler'dir. Bu durumda 'komşu ülkelerle sıfır problem

ilkesinin sürdürülmesini istiyoruz' diyerek, Türkiye'nin menfaatlerini korumada taviz vermesi düşünülemez. Kaldı ki Türkiye Cumhuriyeti bir emperyal verasete sahiptir ve komşu ülkeleri de Türkiye'nin Osmanlı'dan kalan eski hâkimiyet ve nüfuz bölgeleridir. Elbette bir yayılmacılık politikası peşinde olmayı kastetmiyoruz. Ama tevarüs ettiğimiz bu emperyal mirası Türkiye'nin millî menfaatleri çerçevesinde değerlendirmek ve taşıyabilmek lâzımdır.

Annan Planısüreci devam ettirilmelidir

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, AB sürecine engel olarak çıkartılmak isteniyor. Türkiye'nin KKTC'ye bakışını ve Kıbrıs politikasını nasıl buluyorsunuz?

Türkiye'nin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne bakışını ve Kıbrıs politikasını doğru buluyorum. Gerçi başlangıçta hükümet bir acemilik yaparak Güney Kıbrıs'ın AB'ye dahil olmasından önceki dönemde önemli bir fırsat kaçırmıştır. Ama daha sonra Annan Planı sürecinde yapılanlar doğrudur ve halen hükümetin, AB'nin tehdit ve baskılarına boyun eğmeyerek uyguladığı Kıbrıs politikası tutarlıdır.

Irak'taki Türklerin varlıklarını ve geleceklerini koruyabilmesi için Türkiye ne yapmalı?

Güzel: Türkiye, Irak'taki Türkler ile ne yazık ki uzun bir dönem hiç ilgilenmemiş; hatta Irak'ta ne kadar Türk yaşadığının bile farkında olmamıştır. ABD'nin Irak'ı işgali münasebetiyle Irak Türkleri gündeme gelmiş ve hükümet bunu bir kart olarak oynamak istemiştir. Ancak devamlı çiğnenen kırmızı çizgiler, işin ciddiyetinin kaçmasına sebep olmuş ve Irak'ın bin yıllık gerçek sahipleri şimdi Amerikalıların ve peşmergelerin kölesi durumuna düşürülmüştür. Türkiye önce 4 milyona yakın Irak Türkü'nün varlığını ve menfaatlerini idrak etmek zorundadır. Daha sonra mevcut kargaşa döneminde onların siyasi, sosyal ve ekonomik haklarına sahip çıkabilmelidir. Bugün, Kürtlere yakın nüfusa sahip Irak Türkleri'nin esamesi dahi okunmamakta ve hiç bir siyasi hakka sahip değildirler. Irak Türkleri, Kıbrıs Türkleri'nin nüfus bakımından 20 mislidir. Lâkin, ne yazık ki Türk dış politikasında Kıbrıs Türkleri'nin 20'de 1'i kadar ağırlığa sahip değildir.

Türkiye, Irak'taki Türklere ilgisiz

Irak Türkleri konusunda yapılacakları sıralarsak;

- Gerekirse silahlı kuvvetlerin gücünü de kullanarak Irak'ta Şii ve Sunî Araplar ile Kürtlerin yanında Türklerin de eşit statüye sahip olması sağlanmalıdır.
- Türklerin nüfus bakımından çoğunlukta bulunduğu Kerkük, Musul, Telafer gibi şehirlerde yönetim diğer unsurlara terk edilmemelidir.
- Türkmen silahlı gücünün oluşturulmasına destek verilmelidir.
- Irak Anayasası'nda Türklerin eşit haklarla varlığı garanti alınmalıdır.
- Başta Türkçe eğitim olmak üzere Türklere kendi kültürlerini serbestçe yaşatabileceği haklar sağlanmalıdır. Bunun içinde son olarak, Türkiye'nin Irak politikası yanında önem verdiği ayrı bir Türkmen politikası olmalıdır.

"Irak, Ortadoğu'daki değişimin, yenilenmenin, dönüşümün bir aynası"

Irak'ın toprak bütünlüğünü koruması, öncelikle Iraklıların sorunu ama Iraklıların dışında, Ortadoğu'daki herkesin de sorunu.

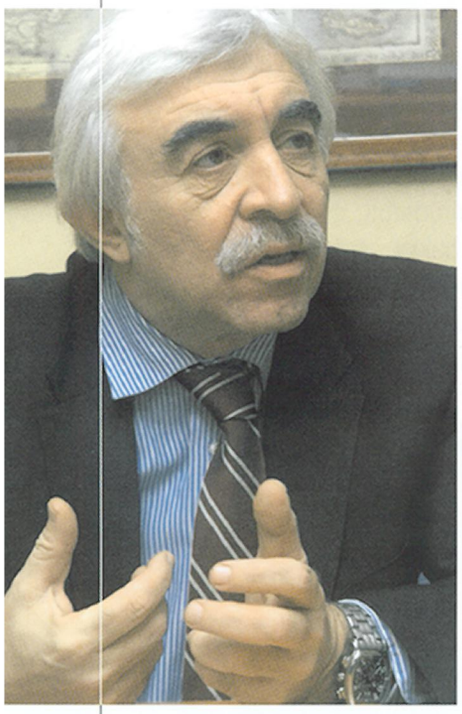

Cengiz ÇANDAR
Gazeteci - Yazar

Türkiye'nin son yıllardaki Ortadoğu politikasını, esas itibarıyla, olumlu ve önemli buluyorum.

Amerika'nın bölgedeki konumu, Irak'ta istikrarın sağlanamamasından ziyade, Irak'a müdahale etmiş olmasından ve "işgalci" statüsü kazanmasından ötürü gayet olumsuzdur. Ortadoğu'da, "işgal" kavramı, doğrudan doğruya Filistin topraklarının İsrail tarafından işgalini ifade ettiği için zaten uğursuz bir kavramdır. İsrail, Amerika'nın desteğine sahip olarak algılandığı için, Amerika'ya yönelik olarak bölge genelinde olumsuz duygular hüküm sürerken, bir de bu "işgalcilik" statüsü bizzat Amerika tarafından bir başka ve büyük Arap toprağı olan Irak'ta gerçekleşince, Amerika'ya karşı tepkiler daha da artmış, derinleşmiş ve yaygınlaşmıştır.

Amerika, Irak'a müdahale ettikten sonra Irak'ta istikrarın sağlanamaması ABD'nin bölgedeki konumunu nasıl etkilemektedir?

Amerika'nın bölgedeki konumu, Irak'ta istikrarın sağlanamamasından ziyade, Irak'a müdahale etmiş olmasından ve "işgalci" statüsü kazanmasından ötürü gayet olumsuzdur. Ortadoğu'da, "işgal" kavramı, doğrudan doğruya Filistin topraklarının İsrail tarafından işgalini ifade ettiği için zaten uğursuz bir kavramdır. İsrail, Amerika'nın desteğine sahip olarak algılandığı için, Amerika'ya yönelik olarak bölge genelinde olumsuz duygular hüküm sürerken, bir de bu "işgalcilik" statüsü bizzat Amerika tarafından bir başka ve büyük Arap toprağı olan Irak'ta gerçekleşince, Amerika'ya karşı tepkiler daha da artmış, derinleşmiş ve yaygınlaşmıştır.

Amerika'nın bölgedeki konumu, kamuoyları nezdinde gayet olumsuz olmakla birlikte, dünyanın tek süperdevleti olarak ve ayrıca Ortadoğu statükosunu zorlayan bir siyaset izliyor olmakla, Amerika Birleşik Devletleri, bir yandan da, bölgede çok önemsenmekte, attığı her adım dikkatle izlenmekte, kamuoyları herşeye rağmen Amerika'dan çok etkilenmektedir. Bölge statükosunun değişmesinden yana olan güçler, Amerika'yı çok dikkate almakta ve desteğini elde etmeye bakmaktadırlar.

Irak'taki belirsizlik nasıl aşılabilir? ABD Irak'ın toprak bütünlüğünü koruyabilecek mi?

Irak'taki belirsizliğin nasıl aşılacağına ilişkin hazır formüller yok. Irak, aslında, Ortadoğu'daki değişimin, yenilenmenin, dönüşümün bir laboratuarı ya da aynası. Ortadoğu tarihi, Irak'taki gelişmeler zemininde yeniden yazılıyor. Bu bakımdan, belirsizlik, daha gözle görülebilir bir süre devam edeceğe benziyor. Irak'taki belirsizliğin nasıl aşılabileceğini, bu belirsizlik aşıldığı takdirde anlayabileceğiz. Amerika'nın Irak'ın toprak bütünlüğünü koruyup koruyamayacağına gelince; Amerikan resmi pozisyonu, Irak'ın toprak bütünlüğünün korunmasından yana. Ancak, Irak'ın toprak bütünlüğünü koruması, esas olarak, Irak'ı oluşturan ana parçaların Şiiler, Sünni Araplar ve Kürtlerin, Irak'ın toprak bütünlüğünü korumasıyla mümkün olabilir. Yani, Irak'taki iç dinamikler, toprak bütünlüğünün korunması açısından, Amerika'nın bu konudaki tercihlerinden daha önemli. Ancak şu gerçeği göz ardı etmemek gerekiyor: Irak, şayet toprak bütünlüğünü koruyamazsa ki, böyle bir ihtimal de mevcut- bu Irak ile sınırlı kalmaz. Bölgedeki ülkelerin tümünün toprak bütünlüğünü koruyup koruyamayacağı gündeme gelir. Irak'ın sınırları değişirse, Suriye'nin, Ürdün'ün, S.Arabistan'ın, Kuveyt'in ve diğer bazı ülkelerin de sınırları değişir. O yüzden, Irak'ın toprak bütünlüğünü koruması, öncelikle Iraklıların sorunu ama Iraklıların dışında, Ortadoğu'daki herkesin de sorunu.

Hamas'a karşı ekonomik ambargo giderek artıyor. Filistin ambargo nedeniyle kilitlenmiş durumda. Hamas'lı Filistin'in geleceğini nasıl görüyorsunuz?

Hamas, eğer temel değişiklikler ve dönüşüme uğramazsa, Filistin topraklarının görünebilir geleceği bugün yaşanandan ve tasavvur edilenden daha sancılı olacak gibi gözüküyor. Hamas'ın nasıl, ne yönde, ne hızla bir dönüşüm geçireceği, hatta geçirip geçirmeyeceği şu anda pek de belli değil. Nereden bakılsa, Filistin sorununun çözümü, bundan öncesine oranla çok daha çetrefil, karmaşık ve çetin.

İran nükleer programdan vazgeçmeyi pek düşünmüyor. İran gerginliği sizce nasıl aşılır?

İran'a ilişkin gerginliğin aşılması için, 5+1 olarak bilinen BM Güvenlik Konseyi'nin daimi üyeleri ile Almanya'nın oluşturduğu grubun İran'a sunduğu plan çerçevesinde İran'ın, Amerika başta olmak üzere bu grupla müzakere masasına oturmasıyla ve müzakere sürecinin başlaması ve İran'ın uluslararası sisteme tekrar dahil olmasıyla aşılabilir.

Büyük Ortadoğu Projesi sizce başarılı mı?

Başarılı olup olmadığını, bugünden 20-25 yıl sonra geriye dönüp bakarak anlayabileceğiz. Zira, bu proje, günlük, haftalık, aylık bir proje değil. "Stratejik" bir proje olarak anlaşılmalı. Bu gibi stratejik projelerin başarı vadesini, birkaç on yıl geçtikten sonra görüp, değerlendirmek mümkün olabilir.

Amerika Libya ile diplomatik ilişki kurmaya yakında resmen başlayacağını ifade etti. İranla'da diplomatik bir ilişki kurabilir mi?

Kurabilir.Kurulabilir. Bugünkü sinyaller, işaretler bunun mümkün olabileceği izlenimini veriyor.

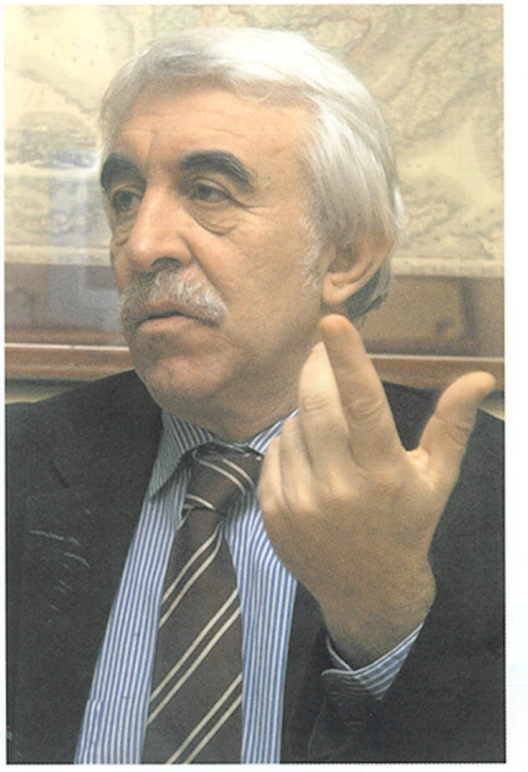

Türkiye'nin Ortadoğu politikasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye, uzun cumhuriyet yıllarında ihmal ettiği, hatta cahil kaldığı bir alana yeni yeni ve bugüne kadar rastlanmayan bir hevesle giriyor. Görüntü bu. Yakın geçmişin bilgisizlik birikimi, bir yığın hataya, amatörce yapılan yanlışlara da neden oluyor. Fakat, esas olarak, bir yandan da, Türkiye, bir bölge gücü olarak eski ağırlığını kazanmaya başlıyor ve tecrübe edindiği ölçüde, yanlışlardan da uzaklaşıyor. Türkiye'nin son yıllardaki Ortadoğu politikasını, esas itibarıyla, olumlu ve önemli buluyorum.

İran'a bir askeri müdahale bekliyor musunuz?

Bundan birkaç ay önce bunun ciddi bir ihtimal olduğu kanısındayım. Ancak, son zamanlarda bu ihtimal giderek zayıflıyor. Hayır. Bir askeri müdahale olacağını, şu andaki verilere ve genel gidişata bakarak, sanmıyorum.

Dosya

“Ortadoğu'da İstikrarsızlığın kaynağı İsrail ve Amerika'dır”

ABD ve AB, ortadoğuda çifte standart uyguluyor.

Hüsnü MAHALLİ
Ortadoğu Uzmanı
Gazeteci - Yazar

Ortadoğu'da sürekli artan bir istikrarsızlık var. Bölgedeki siyasal ve psikolojik yapıyı nasıl değerlendiriyorsunuz?

İstikrarsızlığın tek nedeni ABD politikalarıdır. 1948'de İsrail devletin Filistin topraklarında kurduran ABD bu devletin ayakta kalabilmesi ve bölgesinde genişlemesi için elinden gelen herşeyi yaptı. 1948 ilk Arap-İsrail savaşını sayarsak o tarihten bu yana bölgede 8 büyük savaş yaşanmıştır. Bölgedeki tüm gerici, işbirlikçi, anti-demokratik vd faşist iktidarların arkasında hep ABD vardır. Bu iktidarlar kendi halklarına düşmanlık ederek, ABD'ye ve dolayısıyla İsrail'e hizmet etmeyi sürdürüyor. İşte istikrarsızlığın tek nedeni budur.

Amerika'nın Irak'a müdahalesinden sonra Suriye büyük bir tedirginlik yaşadı. Suriye bu tedirginliği atlatabildi mi?

ABD , daha Irak'ı işgal etmeden bile sıranın Suriye ve İran'a geleceğini söylüyordu.ABD'nin bu söyleminin de gerçek nedeni bölgeyi huzursuz kılmak ve istikrarsızlaştırmaktır. ABD herkesi tedirgin ederek kendi hedeflerini geçekleştirmeyi amaçlıyor. Zaman zaman da bunda başarılı oluyor. Çünkü bölgede ABD'ye hizmet eden bir çok iktidar ve binlerce satılmış gazeteci, akademisyen, işadamı ve diğerleri var. Ancak herşeye rağmen Irak'ta beklediğini bulamayan ve çok zorlu bir dereniş ile karşılaşan ABD, Suriye ile uğraşacak zaman bulamadı. Bu nedenle Lübnan'ın eski Başbakanı Refik Hariri 14 Şubat 2005'te öldürüldü ve suç Suriye'ye yüklenmek istendi. Bu da tutmayınca şimdilik Suriye'den vazgeçildi. ABD eski Cumhurbaşkanı Abdülahlim Haddam'ı da kullanarak dışardaki muhalefeti örgütlemeye çalışıyor. Ancak zaman zaman da 'Esad'ın alternatifi Müslüman Kardeşlerdir' diyerek Suriye'ye yönelik politikalarını askıya alıyor. İran ile yapılan pazarlıkların içinde Suriye ve Lübnan'daki Hizbullah olduğu için de ABD'nin Suriye'ye yönelik tehditlerinde şimdilik yeni bir şey yok. Bunun yerine İsrail tehditleri ön plana çıkabilir. Hamas'ı bahane eden İsrail Suriye'ye yönelik kışkırtmalarda bulunabilir. Suriye halkı ve yönetimi doğal olarak bu kışkırtma tehditlerden tedirgin. Çünkü bunlar iç ve dış ekonomik yatırımları, sosyal yaşamı ve turizmi etkiliyor.

Suriye, Filistin, Irak ve İran'daki gelişmeleri nasıl değerlendiriyor?

Bu ülkelerle ilgili gelişmeler tümüyle birbirine bağlı. Ve bölgede herşey İsrail içindir. Yani Filistin, Irak, Afganistan'ın işgali, Suriye ve İran'a yönelik tehditler ve Büyük Ortadoğu Projesi arkasında kirli oyunların tümü İsrail'in bölgedeki egemen-liğini sonsuza dek sağlamak ve korumak içindir.

Filistin denilen bir ülke yok

Hamas'ın Filistin'de yönetime geçmesi batılı ülkeler tarafından tepkiyle karşılandı. Öte yandan olumlu bulan ülkelerde var. Sizce Filistin'i bu yeni siyasal süreçte nasıl bir gelecek bekliyor?

Filistin denilen bir ülke ya da devlet yok. Filistin topraklarının % 70'ı 1947'de kurulan İsrail devleti tarafından işgal edilmiş ve dünyanın dört bir yanından getirilen Yahudiler bu topraklara yerleştirilmişti. Geri kalan topraklar ise yani Batı Şeria ve Gazze Ürdün ve Mısır'ın kontrolüne bırakılmıştı. 1967'de ise İsrail Batı Şeria ve Gazze'yi de işgal ederek tüm Filistin topraklarına el koydu. Yani bugün Batı Şeria ve Gazze'de yaşayan yaklaşık 3 milyon Filistinli 39 yıldır İsrail işgali altındadır. İsrail işgali ise dünyanın en gaddar ve terörist işgalidir. Şimdi böyle koşullar söz konusu iken birileri çıkıp Hamas'tan ve genel olarak Filistin halkından direnişe son vermesini ve İsrail'e teslim olmasını istiyor. İyi de İsrail zaten Filistin topraklarını işgal ediyor ve istediği an istediği yeri ve istediği kişiyi yok edebiliyor.

Peki durum böyle iken acaba neden kimse çıkıp da İsrail'e işgale son ver ve Filistinli çocukları, kadınları öldürmeyi durdur' demiyor. Bu işin en acı tarafı da budur. Bu tipik bir batı çifte standardı ve riyakarlığıdır. Bu bir Yahudi, Haçlı ittifakıdır ve Amerikayı yöneten Neo-Con'ların politikasının temel hedefidir. Hamas seçilmeseydi de durum değişemeyecekti. Arafat'ın konutunun duvarına işeyen İsrail askerlerini acaba dünya ne çabuk unuttu.

Türkiye'nin Ortadoğu'daki kriz bölgelerinde arabulucu ve ağabey rolünü üstlenmeye çalışmasını nasıl değerlendiriyorsunuz? Türkiye'nin Ortadoğu Politikasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye 1 Mart tezkeresinden sonra bölgede çok önemli bir prestij ve saygınlık kazandı. Özellikle Başbakan Erdoğan'ın İsrail 'i terörist devlet olarak nitelemesi ve ABD'yi Irak'ta katliamlar yapmakla suçlaması Türkiye'nin bu prestijini ve saygınlığını artırdı. İKÖ genel sekreterliğine Prof.Ekmeleddin İhsanoğlu'nun seçilmesi bunun sonucu olmuştur. Suriye, Lübnan ve Filistinliler başta olmak üzere herkes Türkiye'nin bölgede daha aktif ve etkin rol oynamasını istiyor. Ancak her seferinde İsrail hiç bir şekilde Türkiye'ye güvenmediği için böyle bir rol ve arabuluculuğa izin vermiyor ve kabul etmiyor. Benzer şey Amerika için de geçerlidir.

Kuzey Irak'taki PKK varlığına karşı bölge ülkelerinde bir bütünleşme söz konusu. PKK bölge ülkelerini de tehdit eder bir hale mi geldi ?

Irak'ı işgal eden ABD , Bağdat'ın düşme-sinden bir hafta sonra İran muhlif grubu Halkın Mücahitleri kamplarını kapattı ve silahlarına elkoydu. Oysa NATO'da Türkiye müttefiği olan ABD her nedense PKK'ye dokunmak istemiyor.Elbette burada Iraklı Kürt liderlerin politikasının da rolü var. ABD hala PKK 'yi Türkiye'ye karşı ve zaman da Suriye ve İran'a karşı bir kart olarak kullanmayı planlıyor. Bu nedenle PKK'ye karşı hiç bir şekilde bir eylemde bulunmayacaktır.Şubat 2005'te Suriye'nin Kamışlı bölgesinde yaşanan olaylar PKK'nın işiydi. PKK, yalnız Türkiye'de değil Suriye ve İran'da da etkin olduğunu ABD ve batıya kanıtlamaya çalışıyor.

İran'a bir askeri müdahale Ortadoğu'yu nasıl etkiler?

Ben kişisel olarak ABD'nin İran'ı hedef alacağını düşünmüyorum. ABD , Afganistan ve Irak'ı işgal ederek İran'a çok büyük hizmette bulunmuştur. Afganistan'daki Sünni Taliban ve Irak'taki Sünni Saddam Şii İran için büyük tehlike oluşturuyordu. ABD bununla da yetinmeyerek Irak'taki iktidarı Şiilere verdi ve İran'ın Irak'ta çok etkin olmasına izin verdi. Aslında 11 Eylül sonrasında ABD 'terörist Sünni müslümanlara' karşı Şiileri kullanma yönünde ciddi planlar yaptı.

Körfez ülkelerinde yoğun bir Şii nüfus olduğunu bilen ABD böyle bir kartı bu ülkelerdeki yönetimlere karşı da kullanıyor ve onları kendisine daha bağımlı bir hale getiriyor. Şimdi de nükleer program konusunu gündeme getiren ABD aslında yalnızca İsrail'i korumayı düşünüyor. Oysa İsrail'in elinde yalnız İran'ı değil tüm müslüman ülkelerini yok edecek kadar nükleer, kimyasal, biyolojik bomba var ve ABD ve iki yüzlü batı ona bir şey demiyor. Bence ABD, İran'a yönelik planlarına Türkiye'yi bulaştırmak istiyor. 8 yıl süreyle Sünni Saddam'ı İran'la savaştıran ABD ve batı şimdi aynı şeyi Türkiye için planlıyor olabilir. Bölgenin en önemli iki müslüman ülkesini karşı karşıya getirmeyi planlayan batı yine her zaman olduğu gibi İsrail'in sonsuza dek kalıcılığını ve egemenliğini amaçlıyor.

Türkiye, Ortadoğu'da ağırlığını artırıyor

Dosya

Türkiye, Dünya barışı için anahtar bir ülke

Dünya siyasetinde Türkiye, Mevlana gibi

Dünya siyasetinde Türkiye Mevlana gibi. Ülkeler arasında böyle dönüyor. Çok zor bir siyaset. Yani bir el yukarıda, bir el aşağıda herkes bizi istiyor.

Türkiye, Dünya barışı için Avrasya'yla Ortadoğu'da anlaşmazlıkların çözümünde anahtar ülke.

Türkiye nasıl gözüküyor, çok da güzel gözüküyor. Fotoğraflar hep onu gösteriyor. Astronatlar der ki; 'Türkiye'den daha güzel yüzey görüntüsü veren ülke, coğrafik alan yoktur." Bu doğrudur. Dolayısıyla bu güzel coğrafya bugün dünya siyasetinde, dünya ekonomisinde neleri ifade ediyor, 6 yıl içerisinde nereden nereye geldik. Türkiye niçin Dünyada önemli bir ülke oldu?

Prof.Dr.
Kerem ALKİN
İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim Üyesi

Dünya siyasetinde Türkiye Mevlana gibi. Ülkeler arasında böyle dönüyor. Çok zor bir siyaset. Yani bir el yukarıda, bir el aşağıda herkes bizi istiyor. Aman sakın ha, başkasına gitme diyorlar. Amerika bizi istiyor, AB bizi istiyor, Çin bizi istiyor. Bizde herkese eşit mesafede durmak istiyoruz.

Ne kadar kendi öz kaynağımızla ayağa kalkmayı başarırsak, dünyada da o kadar dik dururuz. Başbakan'ında dediği gibi yani Dik duracağız'. Herkese dik duran Türkiye'yle dünyanın daha iyi olacağını düşünüyoruz.

Bugün Türkiye'den; Dünya'ya, Ortadoğu'ya, Kafkaslara, Balkanlara demokrasinin iyi bir şey olduğunu söylemesi isteniyor. Seçmen oy kullansın, insanlar kendilerini özgürce ifade edebilsin bunu söylemesini istiyorlar. Lütfen bu coğrafyadaki ülkeleri dünyayla bütünleşmeye davet et, düşmanlıklar bitsin, barış gelsin. Hedef ne? Tabii ki kalıcı güvenlik.

Haritada Türkiye nasıl bir yerde? Türkiye kilit bir ülke. Rusya diyor ki; '-Avrupa Birliği'ne enerji satacaksam bunu Türkiye üzerinden geçirmek zorundayım'. Amerika diyor ki; -'Türkiye elimden kaçmasın.' Böyle herkes peşimizde.

20 y.y.'da '-Amerika öksürdüğü zaman, Türkiye nezle olur' diyorlardı. Şimdi ise '-Türkiye öksürdü mü, Dünya zatüre olur' diyorlar.

21. yüzyıl'ın kaderini değiştirebilecek güç, Türkiye

Dünya barışı için, Avrasya ve Ortadoğu'da anlaşmazlıkların çözümünde Türkiye, anahtar bir ülkedir.

Bunun yanında beşeri kaynak, kalifiye iş gücüyle, dünyanın ihtiyaç duyduğu enerjinin güvenliği ve taşınması açısından vazgeçilmez bir ülke. Türkiye, 10 yıl sonra 1 trilyon dolara ulaşması beklenen milli gelir potansiyeli, yabancı sermaye için büyük kar potansiyeli ve cazibe merkezi olması itibarı ile 21.yüzyılın kaderini değiştirebilecek bir güç olacaktır.

Türkiye, dünyada gelişen ve değişen süreçte hemen hemen tümüyle direkt ve dolaylı bir bağlantıya sahip tek ülke olarak tanımlanabilir. Bu nedenle, uluslararası alanda üretilen senaryolar çerçevesinde, dünya ekonomisi için çizilen yol haritasında Türkiye'ye önemli görevler düştüğü net bir şekilde algılanabiliyor. Mevcut senaryolar, Balkanlar-Kafkaslar ve Orta Asya-Orta Doğu üçgeninde Türkiye'nin etkinlik alanın genişlediği bir süreci tanımlamakta.

Bir ülke dünyada veya bölgesinde nasıl lider olur? Çok basit bir formülü var. Yan taraftaki tabloyu görüyorsunuz. Karenin içerisinde üç tane üçgenin köşesi var, ne diyor o köşeler. Ekonomik güç, askeri güç, siyasi güç.

Ekonomik ve askeri gücün ne olduğunu bilmeyen yoktur. Siyasi gücü açalım biraz. Çünkü askeri güç belli, askeri açıdan güçlü olacaksın, ekonomik açıdan güçlü olacaksın. Siyasetin, siyasi gücün anlamı basit. Siyasi güç: Ekonomik ve askeri alanda çok hızlı karar alabilme yeteneğidir.

Avrupa Birliği, bir yandan küresel ekonomide ABD'ye rakip olmaya çalışıyor. Ama bunun gereği olarak ne ordusu var, ne de insiyatifi. 25 üye ülke aralarında top çeviriyorlar. Askeri güç, yani küresel haklar olması için AB'nin askeri güç ve beşeri kaynak boyutunda Türkiye'siz başarabilme imkanı sıfır. Dolayısıyla ne oluyor?

İspanyollar diyor ki; "Türkiyesiz hiç bir şey olmayacak, Avrupa Birliği'nin Avrupa Birliği olmasını istiyorsanız, Türkiye'siz mümkün değil". Bunu İspanyollar söylüyor.

Şimdi demek ki burada sorun var. Çin'e bakalım. Çin'in başka sorunları var. Askeri açıdan da sorunu var, siyasi açıdan da sorunları var. Komünist bir yönetim içerisinde piyasa ekonomisini yürütmeye çalışıyor. Bir yerde bu iş yürümeyecek yani daha fazla demokrasi, daha fazla piyasa ekonomisi, bunu yapmak zorundalar, bunu yapmadıklarında Çin'in bu işi yürütme imkanı yok. Dolayısıyla demek ki

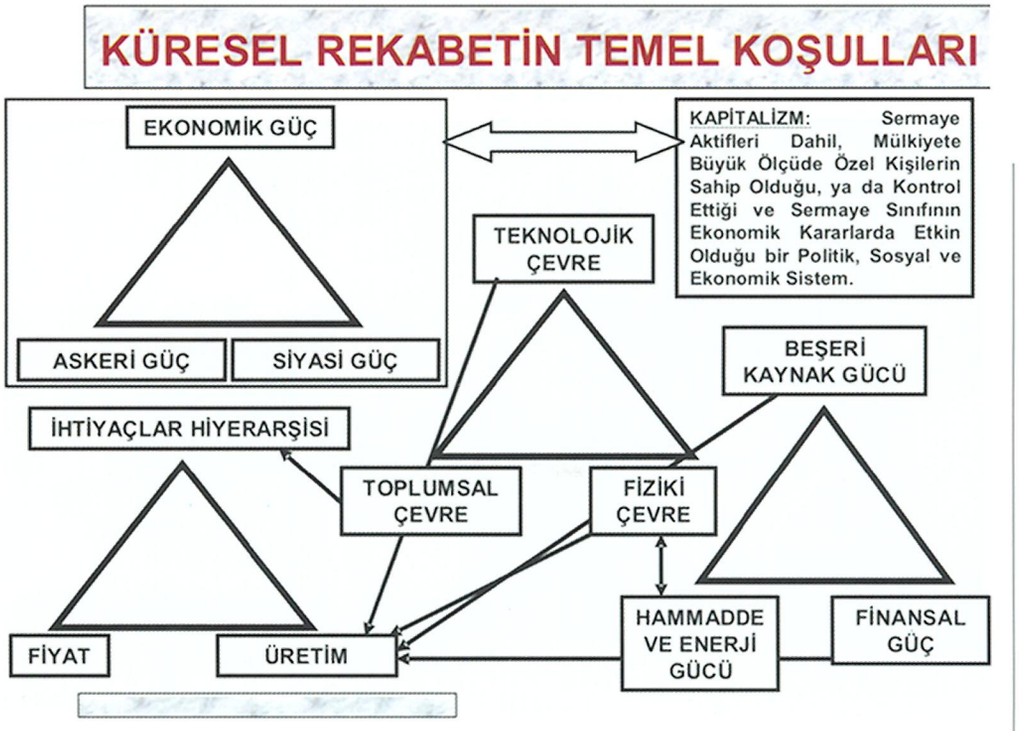

Amerika arkasına yaslanıyor bakıyor ki; daha 25 yıl beni sinirlendirecek, sıkıntıya sokacak rakip yok. Amerika diyor ki; 'Bu kadar yalnız olmam da iyi değil. Dünya siyasetinde bu kadar tek başına süper güç olmakta iyi değil. Çünkü kendimi kontrol edemiyorum. Eskiden Sovyetler Birliğiyle, ABD vardı. En azından birbirini dengelerdi. Birisi bir şey yaptığı zaman diğeri hemen dur derdi. Şimdi bana dur diyen yok. Bu tehlikeli bir durum.

2010'dan sonra Avrupa Birliği, Türkiye nezdinde şu anda karşımıza çıkan tüm üsluplarını değiştirmek zorunda kalacaklar, yoksa dünyada yoklar. Bunu bilmek zorundalar. Ve geldik kritik olaya, enerjisiz bu işi nasıl yapıyorsunuz, enerjisiz bu işi yapabilmen mümkün mü ? Mümkün değil. Amerika diyor ki "Ben bu yüzyılda dünya liderliğini kimseye kaptırmam kardeşim" "Peki benim dünya liderliğini kimseye kaptırmamamın koşulu ne ? Dünya lideri olmamdaki gerekli enerjiyi kimseyle paylaşmamam. Benim kaç tane rakibim var? İki tane rakibim var. AB ve Çin... Diyor ki; " Ne AB, nede Çin'e, Kafkas ve Ortadoğu petrolünü üreten, petrolü taşıyan ülkelerle onlarla daha iyi ilişki kurarım, onlarla daha iyi diyalog kurarım, bu coğrafyadaki etkinliğimi artırırım, sonrada elimdeki güçlü donanmayla tankerle taşınan doğalgazı ve ham petrolü Amerika kıtasına sağ salim gelmesini sağlarım.

Dolayısıyla şimdi büyük rekabet, büyük kapışma AB, Çin ve Amerika arasında Ortadoğu ve Kafkas petrolleri üzerinde ki bu daha büyük hakimiyet kuracaktır. Önümüzdeki 40-45 yılın mücadelesi bu ve bu mücadeleye baktığınız zaman ne Çin'in, ne AB'liğinin nede Amerika'nın bu mücadelede Türkiye'siz başarılı olma ihtimali yok. Dolayısıyla birden bire biz neye döndük biliyor musunuz ? "Nadide Vazo'ya". Anormal kıymete binmişiz şimdi herkes elini arkaya almış, Vazo'nun etrafında tur atıyor. Herkes birbirini kolluyor diyorlar ki, "İlk dirsekle vurup ta vazo'yu kıranı döveriz" diyorlar. Dolayısıyla herkes Türkiye konusunda 'ürkek'. Aman diyorlar, Türkiye'ye hiç tatsızlık yok" o kadar kıymetli.

Tabi bir yandan da korkular var dünya ekonomisinde ne olur ne biter?diye.

Bir kaç tane örnek mesela. Amerikan ekonomisi nereye gidiyor? Amerikan ekonomisinin durumu parlak değil. Savaşıyor, dünya siyasetinde iddiasını sürmeye çalışıyor, ama bir bedeli var . 1.5 trilyon dolar açık veriyor Amerika . diyor ki Amerika " kardeşim şu anda 1.5 trilyon doları ben finanse ediyorum, ben politikamı sürdürürüm" Amerikalı bir iktisatçı çıkıyor diyor ki " Tamam arkadaş sen 1.5 trilyon doları finanse ettin peki diyor garantimi diyor. Çin ve Japonya, senin 1.5 trilyon açığını 5 sene sonra finanse edecek o zaman ne olacak. Bakın çok açık söylüyorum önümüzdeki 50 yıl içerisinde ekonomisini toparlayamaz ve doların dünya vatandaşları neznindeki değerini koruyamazsa, dünya vatandaşları dolara sırtını dönerse Amerikan ekonomisi öyle bir sarsıntıya girer ki korkarım ki bu sarsıntının sonu 3. dünya savaşıyla biter. Çünkü, Amerika eninde sonunda ne kadar güçlü bir ülke olduğunu kanıtlamak için çok daha riskli olaylara katılacak. O yüzden dünyanın selameti için ama Amerikan ekonomisi toparlansın dolar değer kaybetmesin, çok enterasan bişey. Dünya petrol arzı ne olacak. Dünya petrol arzının artması lazım, bu fiyatların düşmesi gerekiyor.

Türkiye ne yapıyor. Elin petrolüyle bayram yapıyoruz, başkasının doğal gazıyla bayram yapıyoruz, bunları düşünmeliyiz. Türkiye'nin yıllık enerji tüketimi 189 milyar \ kilowat saat. Türkiye'nin sadece elimizdeki su gücüyle üretebileceği elektrik 220 milyar \ kilowat saat. Peki biz elimizdeki kömürü, elimizdeki linyiti, elimizdeki su gücünü daha fazla elektrik üretimi için kullansak. Ne olduysa oldu, birden bire gereksiz yere doğal gaza bağımlı olduk. Bunları düşünmeliyiz.

ULUSLARARASI SİYASİ PLATFORM

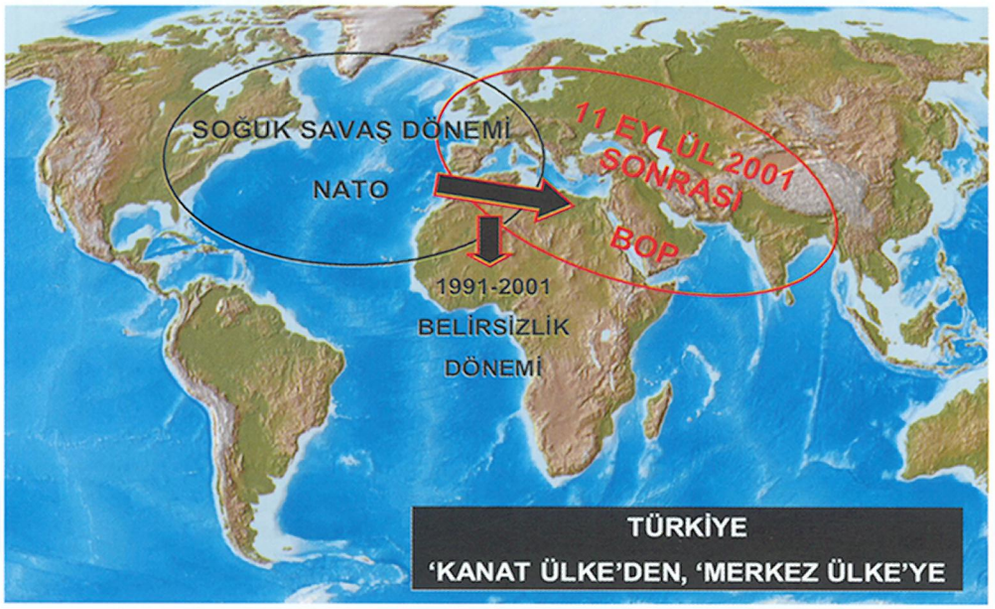

Herkeste bir kitle imha silahi dürtüsü var!

AVRASYA BÖLGESİNDE "GÜVENLİĞİN" SÜREKLİ VE KALICI OLMASI İÇİN BÖLGEDE EKONOMİK REFAHIN SAĞLANMASI GEREKLİDİR. EKONOMİK REFAH, BÖLGESEL EKONOMİK VE TİCARİ İŞBİRLİĞİ İLE SAĞLANACAKTIR. TÜRKİYE, SÖZ KONUSU TİCARİ İŞBİRLİĞİNİN LİDERİ KONUMUNDADIR.

TÜRKİYE'NİN EKONOMİ VE TİCARET DİPLOMASİSİ

TÜRKİYE'NİN AVANTAJLARI	EKONOMİ PROGRAMI SONRASI
• IMF İLE STAND-BY SÜRECİ VE EKONOMİK REFORMLAR	• İSTİKRARLI BİR EKONOMİK YAPI; SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜME VE KABUL EDİLEBİLİR ENFLASYON
• PİYASA EKONOMİSİ TECRÜBESİ	• YTL BÖLGENİN EN GÜÇLÜ PARA BİRİMİ
•DIŞ DÜNYA İLE BÜTÜNLEŞME	• KOPENHAG VE MAASTRICHT KRİTERLERİ
• ULUSLAR ARASI EKONOMİK, TİCARİ VE MALİ KURUMLARA ÜYELİK	• BÖLGESEL TİCARET VE FİNANS MERKEZİ OLARAK TÜRKİYE VE İSTANBUL
• AB İLE TAM ÜYELİK VE GÜMRÜK BİRLİĞİ SÜRECİ	• SERMAYE HAREKETLERİ; YABANCI SERMAYE İÇİN GÜVEN MERKEZİ
• İLETİŞİM, ULAŞTIRMA, ENERJİ ALTYAPISI	• HIZLI EKONOMİK BÜYÜME
• TİCARET VE GİRİŞİMCİLİK BECERİSİ	• PERAKENDE VE TURİZM ALANINDA CAZİBE MERKEZİ
• KENDİSİ ÖNEMLİ PAZAR	

Dünya'da kitlesel imha silahı edinme dürtüsü var. Bazı gelişmekte olan ekonomiler bunun telaşına düştüler. Kuzey Kore, Çin , Hindistan, Pakistan, Rusya.. derken her geçen gün bu sayı artıyor. En son İran ben nükleer silah sahibi olacağım, bundan vazgeçmem. Dünya başlıyor telaşlanmaya, eyvah diyorlar her coğrafya da birisi aldı diye ötekisi de alırsa o zaman nükleer silah sahibi olan ülke sayısı 4'ken 24 olacak.Bu sayının artmamasının garantisi var mı? Bu nükleer silah her ülkede iyi korunacak, terörün eline geçmeyecek, terör bu kitlesel imha silahlarını herhangi bir ülkenin Başkentinde kullanmayacak ve bir seferde yüzbinlerce insan ölmeyecek. Dediler ki tamam anlaşıldı. Küresel terörle mücadelenin bir tek koşulu var. "Dünyanın yaşam standartlarını iyileştirmek, yoksullukla mücadelede , eğitimsizlikle mücadelede , sağlık sorunlarıyla mücadelede, temiz su kaynaklarının yetersizliğiyle mücadele edeceğiz.

ENERJİ KAYNAKLARININ ULUSLAR ARASI PİYASALARA TAŞINMASI VE AKDENİZ PETROL BORSASI

Türkiye kanat ülkeydi, şimdi merkez ülke

Türkiye, demokrasisiyle, ekonomisiyle bu coğrafyadaki bu coğrafyadaki tek ülke. Başka bir örneği yok. Şöyle bir haritaya bakıp dediler ki" dünyanın 11 eylül sonrası siyasi alanı değişti. Ne oldu uluslar arası siyasi alanın yeni merkezi Türkiye. Neden? Çünkü alanın bir noktası Cebeli Tarık, diğer bir noktası Hindistan . Cebeli Tarıkla Hindistan arasındaki bu bölgenin merkezi Türkiye; olay bitmiştir. Türkiye kanat ülkeydi, şimdi merkez ülke.

21.YÜZYILDA TEMEL RİSKLER

DÜNYA EKONOMİSİNİ ROTASINDAN ÇIKARABİLECEK TEMEL SORUNLAR

- ABD ekonomisine yönelik endişeler
- Dünya petrol arzında olası sıkıntılar
- Ciddi çevre sorunları, temiz su kaynaklarının azalması ve salgın hastalık riski
- Çin ve hindistan'ın aşırı büyüme süreci ve hammadde talebi
- Global likiditedeki genişleme ve 'Hedge' fonlar
- Küresel terör

Gelecek Nükleer Enerjinin

Faaliyette bulunan 1000 MW'lik bir nükleer santral her yıl, yaklaşık 2 milyon ton petrol tasarrufu yapmaya ve 2.5 milyon tonluk karbondioksik emisyonunu engellemeye imkan veriyor.

HER 6 AMPULDEN BİRİ NÜKLEER ENERJİ İLE YANIYOR

Dünyada nükleer enerjinin toplam elektrik enerjisi içindeki payı yüzde 16. Bir başka deyişle, dünya üzerindeki her 6 ampulden biri nükleer enerji ile yanıyor.

Dünyada halen 443 adet nükleer tesis ve 1100 reaktör bulunuyor, 35 reaktörün inşaası ise devam ediyor.

NÜKLEER SANTRAL NEDİR?

Nükleer enerji, maddenin en küçük birimi olan atomların parçalanması veya birleştirilmesi ile oluşuyor.

Ağır atom çekirdeklerinin nötronlarla bombardımanı sonucu atom çekirdekleri parçalanıyor. Bu tepkimeye 'fisyon' adı veriliyor. Bunun haricinde hafif atom çekirdeklerinin birleştirme tepkimeleri de büyük bir enerjinin açığa çıkmasına neden oluyor. Bu birleşme tepkimesine de 'füzyon' adı veriliyor. Fisyon ve füzyon tepkimeleri ile elde edilen bu enerjiye 'çekirdek enerjisi' veya 'nükleer enerji' adı veriliyor.

Giderek artan enerji ihtiyacına paralel, alternatif enerji kaynaklarının arandığı dünyada, nükleer enerjinin payı giderek artıyor. Dünyada nükleer enerjinin toplam elektrik enerjisi içindeki yapı yüzde 16 düzeyinde. Elektrik üretiminin yüzde 65'i fosil yakıtlarla, yüzde 19'u da hidrolik ve yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılanıyor. Yani dünya üzerindeki her 6 ampulden biri nükleer enerjiyle yanıyor.

Uluslararası Atom Enerji Ajansı (AEA) ve Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) verilerine göre, halen çoğu gelişmiş 31 ülkede 443 adet nükleer tesis ve 1100 adet reaktör bunuyor, 35 reaktörün inşası da devam ediyor. Nükleer tesislerin kurulu gücü 350 bin 825 Megawat (MW). En fazla nükleer tesis bulunan 3 ülke ABD (104 reaktör), Fransa (59 reaktör) ve Japonya (53 reaktör).

Dünyada nükleer enerji üretiminin yüzde 80'i de Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) ülkelerince gerçekleştiriliyor. Dünya'da 56 ülkede toplam 284 araştırma reaktörü çalışıyor.

KİMDE NE KADAR VAR?

Fransa toplam elektrik üretiminin yüzde 75'ini, Belçika yüzde 70'ini, İsveç yüzde 44'ünü, İsviçre ve Güney Kore yüzde 40'ını, Japonya yüzde 36'sını, Almanya ve Finlandiya yüzde 31'ini, İspanya yüzde 27'sini, Macaristan yüzde 24'ünü, ABD yüzde 22'sni, İngiltere yüzde 19'unu, Rusya yüzde 15'ini, Kanada yüzde 14'ünü, Hindistan yüzde 4'ünü nükleer santralardan karşılıyor.

Faaliyette bulunan 1000 MW'lik bir nükleer santral, her yıl yaklaşık 2 milyon ton yakıt (petrol) tasarrufu yapmaya ve 2,5 milyon tonluk karbondioksit emisyonunu engellemeye imkan veriyor.

NÜKLEER ENERJİNİN RİSKİ

Radyasyon, gama ışınları, nötronlar, elektronlar ve benzeri gibi saniyede 200 bin kilometre gibi çok yüksek hızda birkaç atom içeriyorlar. Bin insana saniyede yaklaşık 15 bin radyasyon parçacığı çarpıyor.

Radyasyon sindirim sistemi, kemikler, göz, akciğer, tiroit bezi, karaciğer ve kemik iliği üzerinde tahribata neden oluyor. Ancak radyasyon doğal yaşamın bir parçası. Isı ve ışık, güneşten gelen radyasyon doğal formu. Bunların yanı sıra mikrodalgalar, radyo dalgaları, radar, x ışınları, gama ışınları radyasyonun birer parçası.

ÇERNOBİL VE TMI VAKALARI

Çernobil, Ukrayna'nın başkenti Kiev'e 130 kilometre uzaklıkta bulunuyor. 26 Nisan 1986 tarihinde Çernobil güç santralinin 4.ünitesinde tarihin en büyük nükleer kazası meydana geldi. Kazada ani güç yükselmesine bağlı olarak buhar patlamaları oldu. Kazanın en önemli sebebi santralın nükleer silah yapımında kullanılması, reaktörde koruma kabının bulunmaması, kötü planlama ve yetersiz güvenlik önlemleri olduğu ifade ediliyor.

NÜKLEER ATIKLARDAKİ TEHLİKE

Nükleer enerji üretiminde kullanılan yakıtların yüksek radyoaktiviteye sahip uzun ömürlü izotopları içermesi, bu yakıtların atık olarak uzun seneler boyunca kontrollü olarak insana ve çevreye zarar vermeyecek şekilde depolanmasını gerektiriyor.
Kullanılmış yakıtlar veya yakıt çevriminde oluşan radyoaktif atıklar sızdırmaz özel çelik kaplar içine konulduktan sonra geçici yerüstü ve yer altı depolarında muhafaza ediliyor. Ancak, son depolama için gelecekte jeolojik (yer altı) depolama teknolojisi kullanılacağı belirtiliyor. Bu konuda ABD'de ve Finlandiya'da önemli gelişmeler yapılıyor.

TÜRKİYE'DE NÜKLEER SANTRAL ÇALIŞMALARI

Türkiye'de nükleer enerji çalışmaları 1950'li yıllarda başladı. 1956 yılında kurulan TAEK düzenleyici bir kuruluş olarak çalışmalarına başladı. 1970'li yılların başında nükleer enerji gündeme geldi.

Türkiye'de nükleer santraların kurulması kararı ilk kez 1968 yılında 3.Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda yer aldı.

Nihayet 1 Mart 2000'de Bakanlar Kurulu nükleer santral ihalesine karar verdi. Fakat 8 Nisan 2000'de süresiz ertelemeye gidildi. Bu yılın Nisan ayında nükleer santral için Sinop İnceburun'da nükleer santral yeri için ön etüt çalışmalarının tamamlandığının açı4klanması ve özel sektörle yatırım konusunda toplantı başlamasıyla yeni bir süreç başlamış oldu.

Nükleer Enerji Çevre Dostu Bir Enerji Üretim Seçeneği midir?

Nükleer Enerji Çevre Dostu Bir Teknolojidir, Çünkü;

1. Nükleer santralların güvenlik değerlendirmesi bağımsız lisanslama kuruluşları tarafından son derece tutucu varsayımlara göre yapılmaktadır. Ayrıca bu santrallar işletmede oldukları sürede sürekli denetim altındadır. Bu nedenle nükleer santralların çevre ve insana zarar verebilecek şekilde kaza yapma riski, günümüzde kullandığımız diğer teknolojik ürünlere göre, yok denecek kadar azdır. Bir nükleer santralın çevresinde yaşayan insanlara yüklediği yıllık doz doğal radyasyonun çok altındadır.

2. CO_2 emisyonuna neden olmaz. Dünyada kurulu bulunan nükleer santraller yılda 2300 milyon ton CO_2 emisyonuna engel olmaktadır.

3. SO_2 emisyonuna neden olmaz. Dünyada kurulu bulunan nükleer santraller yılda 42 milyon ton SO_2 emisyonuna engel olmaktadır.

4. NO_x emisyonuna neden olmaz. Dünyada kurulu bulunan nükleer santraller yılda 9 milyon ton NO_x emisyonuna engel olmaktadır.

5. Atık kül üretimine neden olmaz. Dünyada kurulu bulunan nükleer santraller yılda 210 milyon ton kül üretimine engel olmaktadır.

Nükleer enerji üretim zinciri, tümüyle ele alındığında sera gazı salımı konusunda en

temiz seçenektir. Nükleer enerjinin iklim değişikliğine sebep olan atmosferdeki sera gazı konsantrasyonunun azaltılmasında büyük rolü vardır. Günümüzde nükleer santraller, elektrik sektöründen kaynaklanan sera gazı salımında yıllık olarak yaklaşık %17 azalmaya sebep olmaktadır. Yani bu santrallerin yerine fosil yakıtlı santrallerden elektrik elde edilseydi her yıl 1.2 Milyar ton karbon atmosfere verilecekti. Nükleer enerji üretimi sürecinde ortaya çıkan atıkların ve kullanılmış yakıtların yönetimi, gelecek nesillere fazla bir yük bırakmadan insan sağlığı ve çevrenin korunmasını amaçlamaktadır. Ancak nükleer atıkların (yüksek seviyeli atıklar ve kullanılmış yakıtlar) hala nihai depolanmasının uygulanmasına geçilememesi nükleer enerji açısından dezavantaj olmaktadır. Enerji kaynaklarının gelecek nesiller için de yeterliliği, sürdürülebilir kalkınma açısından önemli bir konudur. Özellikle fosil kaynak rezervleri kısıtlıdır. Nükleer yakıt hammaddesi olan uranyum ve toryum rezervleri ise oldukça fazladır.

DÜNYADA NÜKLEER ELEKTRİK ÜRETİMİ

	Nükleer Elektrik Üretimi 2003		İşletmedeki Reaktörler		İnşa Halindeki Reaktörler		Sipariş Edilen ya da Planlanan Reaktörler		Teklif Edilen Reaktörler	
	Milyar kWs	% e	Adet	MWe	Adet	MWe	Adet	MWe	Adet	MWe
ABD	763,7	19,9	103	97.542	1	1.065	0	0	0	0
Almanya	157,4	28	18	20.643	0	0	0	0	0	0
Arjantin	7,0	8,6	2	935	0	0	1	692	0	0
Belçika	44,6	55	7	5.728	0	0	0	0	0	0
Brezilya	13,3	3,7	2	1.901	0	0	1	1.245	0	0
Bulgaristan	16,0	38	4	2.722	0	0	0	0	1	1.000
Çek Cum.	25,9	31	6	3.472	0	0	0	0	2	1.900
Çin	41,6	2,2	9	6.587	2	1.900	6	6.000	20	17.000
Çin (Tayvan)	37,4	22	6	4.884	2	2.600	0	0		
Endonezya	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2.000
Ermenistan	1,8	35	1	376	0	0	0	0	0	0
Finlandiya	21,8	27	4	2.656	0	0	1	1.600	0	0
Fransa	420,7	78	59	63.473	0	0	0	0	1	1.600
Güney Afrika	12,7	6,1	2	1.842	0	0	0	0	1	125
Güney Kore	123,3	40	19	15.880	1	950	8	9.200	0	0
Hindistan	16,4	3,3	14	2.493	9	4.100	0	0	24	13.160
Hollanda	3,8	4,5	1	452	0	0	0	0	0	0
İngiltere	85,3	24	23	11.852	0	0	0	0	0	0
İran	0	0	0	0	1	950	1	950	3	2.850
İspanya	59,4	24	9	7.584	0	0	0	0	0	0
İsrail	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1.200
İsveç	65,5	50	11	9.459	0	0	0	0	0	0
İsviçre	25,9	40	5	3.220	0	0	0	0	0	0
Japonya	230,8	25	53	45.275	2	2.382	13	14.682	0	0
Kanada	70,3	12,5	17	12.080	1	515	2	1.030	0	0
Kuzey Kore	0	0	0	0	1	950	1	950	0	0
Litvanya	14,3	80	2	1.185	0	0	0	0	0	0
Macaristan	11,0	33	4	1.755	0	0	0	0	0	0
Meksika	10,5	5,2	2	1.310	0	0	0	0	0	0
Mısır	0	0	0	0	0	0	0	0	1	600
Pakistan	1,8	2,4	2	425	0	0	1	300	0	0
Romanya	4,5	9,3	1	655	1	650	0	0	3	1.995
Rusya	138,4	17	31	21.743	3	2.625	1	925	8	9.375
Slovakya	17,9	57	6	2.472	0	0	0	0	2	840
Slovenya	5,0	40	1	676	0	0	0	0	0	0
Türkiye	0	0	0	0	0	0	0	0	3	4.500
Ukrayna	76,7	46	15	13.168	0	0	1	950	0	0
Vietnam	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2.000
Dünya	**2524,7**	**16**	**439**	**364.445**	**24**	**18.687**	**37**	**38.524**	**51**	**40.245**

Dünyada Nükleer Reaktörlerin Durumu (İşletilebilir durumda bulunan ABD'deki Browns Ferry 1 ve Kanada'daki Pickering Reaktörleri İnşa Halindeki Reaktörler arasında gösterilmiştir)

rtm® grup

Bitki ve hayvan beslemede önceliğiniz...

reva® TARIM KİMYA SAN ve TİC. LTD. ŞTİ.

Tarpaş® Yem, Gübre ve İlaç San. Tic. A.Ş.

MAPA MAHSÜL PAZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

KONYA YEM KONYA MERAM YEM GIDA HAYVANCILIK SAN. VE TİC. LTD.ŞTİ.

RTM Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Yeni Buğday Pazarı Yanı Bayrak Sokak No:4 Karatay/KONYA
Tel: (332) 342 19 19 (pbx) Fax: (332) 342 44 22
www.rtmtarim.com.tr e-mail: info@rtmtarim.com.tr

Balkanlar'dan Orta Asya'ya kadar pek çok ülkede birbirine benzer öyküleriyle anlatılan Nasreddin Hoca ve ilettiği mesajlar son derece önemlidir. O, hem toplumu ve kişileri eleştirir ve çözümler önerir hem de tüm insanlığa hoşgörü, kardeşlik, barış, iyimserlik önerileriyle seslenir.

Mürsel ÇETİN
KSO Basın Müşaviri

Nasreddin Hoca halkla yaşıyor

DİLDEN DİLE KULAKTAN KULAĞA

Nasreddin Hoca, Sivrihisar'ın Hortu Köyü'nde doğmuş, Akşehir'de yaşamış, görev yapmış, burada bir medresesi olan bir şahsiyet. Hoca, hikmetli sözleri, ince nükteleri ile halen küçüğünden büyüğüne herkesi etkilemeye devam ediyor. Nasreddin Hoca'nın fıkra ve hikayeleri dilden dile dolaşmakta, kulaktan kulağa anlatılmakta.

Günümüze dek gelen fıkra ve düşünceleriyle Nasreddin Hoca, sevgi, saygı ve hoşgörünün en güzel örneklerini vermiştir.

Mizahın gücünü yerinde kullanan, sağduyulu, duyarlı ve sorumluluk sahibi birisi olarak halkının aydınlanmasına hizmet etmiş, yakaladığı evrensel değerlerle tüm insanlığa mal olmuştur.

" NASRETTİN HOCA GÜNÜMÜZÜ AYDINLATIYOR"

Büyük bir zekanın ürünü olan nükteleriyle güldürürken düşündüren, toplumun sos-

yal sorunlarına değinen ve asırlar ötesinden günümüzü aydınlatan Nasreddin Hoca, Türk mizahının en güçlü isimlerinden biridir. Mizahın gücünü yerinde kullanan, sağduyulu, duyarlı ve sorumluluk sahibi birisi olarak halkının aydınlanmasına hizmet etmiş, yakaladığı evrensel değerlerle tüm insanlığa mal olmuştur. Türk güldürü sana-tının büyük ustası, halk adamı ve filozof Nasreddin Hoca'nın genç kuşaklara ve uluslararası camiaya tanıtılmasında 'Uluslararası Nasreddin Hoca şenlikleri' büyük rol oynuyor.

Gülmecelerin ve Fıkralarının incelenmesinden, bunlarda geçen sözcüklerin açıklanışından anlaşıldığına göre o, belli bir dönemin değil Anadolu halkının yaşama biçimini, güldürü öğesini, alay ve eğlenme türünü, övgü ve yergi becerisini dile getirmiştir. Onunla ilgili gülmeceleri oluşturan öğelerin odağı sevgi, yergi, övgü, alaya alma. O, bunları söylerken bilgin, bilgisiz, açıkgöz, uysal, vurdumduymaz, utangaç, atak, şaşkın, kurnaz, korkak, atılgan gibi çelişik niteliklere bürünür. Özellikle karşısındakinin durumuyla çelişki içinde bulunma, gülmecelerinin egemen öğesidir. Bu öğeler Anadolu insanının, belli olaylar karşısındaki tutumun yansıtan, düşünce ürünlerini oluşturur. Nasreddin Hoca, halkın duygularını yansıtan, bir gülmece odağı olarak ortaya çıkarılır. Söyletilen kişi, söyletenin ağzını kullanır, böylece halk Nasreddin Hoca'nın diliyle kendi sesini duyurur. Nasreddin Hoca, bütün gülmecelerinde, soyut bir varlık olarak değil, yaşanmış, yaşanan bir olayla, bir olguyla bağlantılı bir biçimde ortaya çıkar. Olay karşısında duyulan tepkiyi ya da onayı gülmece türlerinden biriyle dile getirir. Tanık olduğu olaylar, genellikle, halk arasında geçer.

Nasreddin Hoca gülmecelerinde dile gelen, onun kişiliğinde, halkın duygularını yansıtan başka bir özellik de eşeğin yeridir. Hoca eşeğinden ayrı düşünülemez, onun taşıtı, bineği olan eşek gerçekte bir yergi ve alay öğesidir. Anadolu insanının yarattığı gülmece ürünlerinde atın yeri yoktur denilebilir. Eşek, acıya, sıkıntıya, dayağa, açlığa katlanışın en yaygın simgesidir. Soyluların, sarayların çevresinde üretilmiş gülmecelerde eşek bulunmaz, oysa at geniş bir yer tutar. Bu konuda, başka bir çelişki sergilenir, gülmecede güldürücü öğe ile yerici öğe yan yana getirilir. Bunun örneği de kendisinden eşeği isteyen köylüye, "eşek evde yok" deyince ahırda onun anırmasını duyan köylünün "işte eşek ahırda" diye diretmesi karşısında, hocanın "eşeğin sözüne mi inanacaksın benimkine mi" demesidir. Onun gülmecelerinde, kaba sofuların "ahiret"le ilgili inançları da önemli bir yer tutar. "fincancı katırları", "ben sağlığımda hep buradan geçerdim" başlıklı gülmeceler katı bir inanç karşısındaki duyguyu açığa vurur. Toplumda neye önem verildiğini anlatan "ye kürküm ye" gülmecesi, hoca'nın dilinde, halkın tepkisini gösterir. Nasreddin Hoca'nın etkisi bütün toplum kesimlerine yayılmış, "İncili Çavuş", "Bekri Mustafa", "Bektaşi" gibi çok değişik yörelerin duygularını yansıtan gülmece türlerinin doğmasına olanak sağlamıştır.

Nasreddin Hoca; gerek yaşadığı döneme ve gerekse çağlar sonrasına damgasını vuran, toplumsal yergi ustası ve bir halk önderidir. Nasreddin Hoca Akşehir'de yaşamış ve döneminin Akşehir insanından yola çıkarak bütün insanlığa mesajlar göndermiştir. Hoca; Akşehir Gölü'ne çaldığı umut mayasıyla, dünyanın ortası'nı Akşehir'e taşıyan eşeğiyle, sert rüzgarlı tekke deresi'ne gerdirmek istediği hasırıyla Akşehir'e aittir.

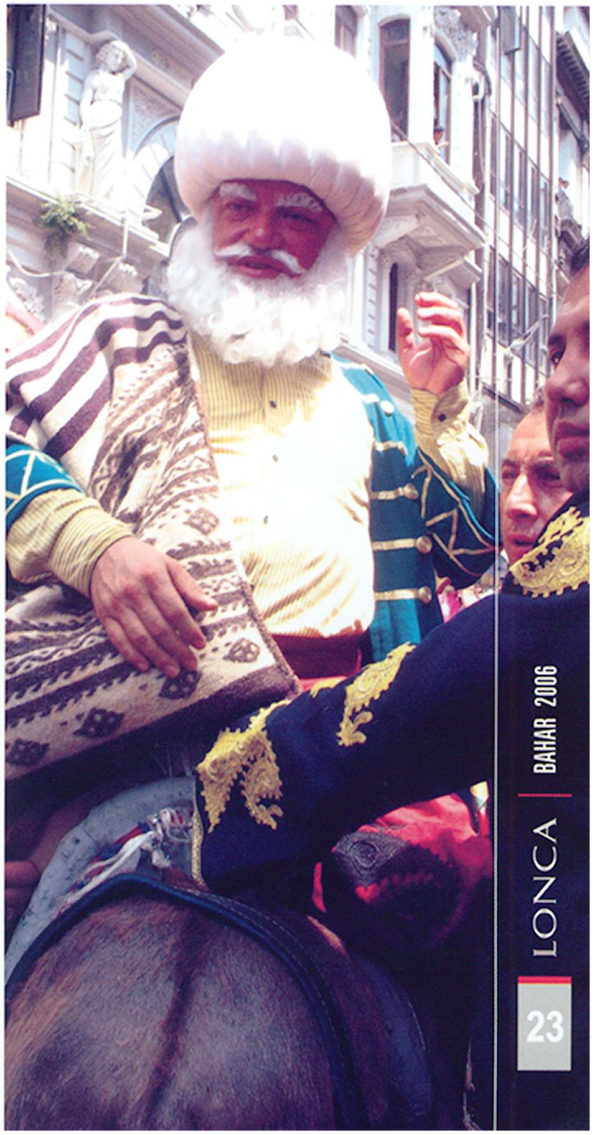

Akşehir ve Akşehirliler ise yüzyıllar boyunca Nasreddin Hoca'nın bıraktığı tarihi ve manevi mirasa sahip çıkmış ve korumuşlardır. Nasreddin Hoca, Akşehir'in her köşesinde varlığını sürdürmeye devam ediyor.

Ülkemizi ve insanımızı gerçek kültürü ile tanıtmak ve Nasreddin Hoca'nın kişiliğiyle bütünleşen gülmeceyi evrenselleştirmek amacıyla, 1959 yılından beri her yıl 5-10 Temmuz tarihleri arasında Akşehir'de geleneksel olarak 'Nasreddin Hoca Şenlikleri' düzenleniyor.

DÜNYA 'HOCA'YI TANIYOR

Dünyaya tebessüm ettiren bilge Nasreddin Hoca, Ortadoğu ve Balkanlar'da da tanınıyor. O Türkmen, Tacik, Uygur halkları arasında Efendi; Fars, Avar, Hırvat, Arap halkları arasında Nasreddin; Türk, Kazak ve Sırplar'da Hoca olarak biliniyor ve anılıyor. Hoca Nasreddin; Azerbaycan, Dağıstan ve Suriye'de Molla Nasreddin; Özbekler'de Nasreddin Efendi; Tatarlar'da Oca, Oca Nasreddin; Yunanlılar'da Avabstatin adıyla ünlü bir kahraman. Nasreddin Hoca, Pakistan, Hindistan, Bangladeş, Nepal, Sri Lanka, Burma ve Japonya'yı içine alan bir bölgede de bilinen bir isim.

UNESCO tarafından 1996 yılı 'Dünya'da Kahkaha Yılı' ilan edilmiş, Nasreddin Hoca'yı böylelikle tüm dünya tanımıştı.

Zaman zaman toplumda sıkıntılarla dolu hayatta Hoca'nın sözleri yüzümüze gülüş, kulağımıza küpe olur.

" GÖLE DEĞİL, GÖNÜLLERE MAYA ÇALDIK "

Bu yıl '47. Uluslararası Akşehir Nasreddin Hoca Şenlikleri' her yıl olduğu gibi Konya'nın Akşehir İlçesi'nde düzenlenen etkinliklerle, coşkulu bir şekilde kutlandı. Şenliklerin ilk gününde Temsili Nasreddin Hoca Kadir Çöpdemir, gazetecilerin "Akşehir Gölü'ne maya çalacak mısınız" şeklindeki soru-

suna, "Biz daha önceden gönüllere maya çaldık. Bu maya da oldukça kaymak tutmuş durumda. Millet yüzyıllar önceden çalınan o mayayla idare edecek. Bu maya ki gönüllerde tutmuş. Bugüne kadar göle değil, gönüllere maya çaldık" diye cevaplandırdı

Başka bir gazetecinin "Siz yokken Akşehir Gölü kurumuş Hocam" sözleri üzerine Çöpdemir, "Evet orada bir hata olmuş. Fakat gölde kurumaya müsait, sabırsız bir göl. Hoca geliyorken sen niye kuruyorsun? Bu yıl okuyup üfleyeceğiz, kuruyan Akşehir Gölü'nü okyanus haline getireceğiz" şeklinde konuştu.

Şenliklerin ilk günü, Akşehir Belediye Başkanı Mustafa Baloğlu, Nasreddin Hoca ve Turizm Derneği Başkanı Taner Serin'in Atatürk Anıtı'na çelenk sunmasıyla başladı. Buradaki programa Polonya, Litvanya, Ürdün, Arnavutluk, Gürcistan ile Çek Cumhuriyeti'nden halk dansları ekipleri katıldı.

Anıta çelenk sunulmasının ardından geleneksel tellal kıyafeti giyen bir grup, Akşehir'in cadde ve sokaklarını dolaşıp maniler okuyarak halkı Nasreddin Hoca Şenlikleri'ne davet etti.

Öğleden sonraki törenlere Kültür ve Turizm Bakanı Atilla Koç da katıldı. Bakan Koç, davetlilerle birlikte kalabalık bir vatandaş topluluğu ile Gülmece Parkı'nın karşısındaki Nasreddin Hoca'nın türbesine giderek, hocayı temsili olarak canlandıran Kadir Çöpdemir'i şenliklere davet etti.

Nasreddin Hoca'yı canlandıran Kadir Çöpdemir de türbeden çıkarak Bakan Atilla Koç ile türbenin önündeki "dünyanın ortası" yazan yerin üzerine çıktı.

Temsili Nasreddin Hoca, "Beni rahat yerimden çağırıp kaldırdınız. Ben öbür tarafta çok rahatım. Sizin de burada refah ve mutluluk içinde yaşamanızı istiyorum. Bakın burada dünyanın ortasında size konuşuyoruz. Sayın Bakanım da dünyanın dörtte üçünü kaplamış durumda" dedi.

Bakan Koç ise "Nasreddin Hoca da hepsini kaplamış ama... Laf ordusu kışla kurmuş bende. Ancak Nasreddin Hoca'nın yanında laf söylenmez. Bakanlık nedir ki asıl mühimi Nasreddin Hoca olmaktır" diye konuştu.

Konuşmaların ardından temsili Nasreddin Hoca olan Çöpdemir, eşeğe ters binerek kendisine davete gelen Akşehir halkına şeker dağıttı. Daha sonra Çöpdemir, eşeğin üzerinde, davetliler de yürüyerek törenlerin devam edeceği Akşehir Kültür Merkezi'ne gitti.

Akşehir Belediye Başkanı Mustafa Baloğlu, "Nasreddin Hoca'nın torunları olan bizlerse yıllardır, Gülmece Başkenti Akşehir'den seslenerek, uluslararası boyutta onun adına yaraşır bir şenlik gerçekleştiriyoruz. Her yıl yeni nefesler alarak, yeni yeni köprüler kurarak ilerliyoruz. Geçmişe dönük aynanın bize yansıttıklarından, olumlu sonuçlar çıkararak devam ediyoruz yolculuğumuza. Bu amaçla her yıl; Nasreddin Hoca felsefesini daha iyi özümseyerek ve

anlayarak dopdolu bir şenlik yaşatmak için, içimizdeki amatör ruh ve profesyonel anlayışla var gücümüzle çalışıyoruz. Gelişerek ve paylaşarak güzel ve kalıcı projelere imza atabileceğimizin farkındayız."diyor.

Nasreddin Hoca'nın hayatı

Türk düşünce tarihinin büyük dehası, yalnız yaşadığı 13. yüzyılın değil, bütün zamanların en büyük nüktecisi, mizah dehasının en önemli temsilcisi Nasreddin Hoca, hicri 605, miladi 1208 yılında Sivrihisar´in Hortu köyünde doğmuştur.

Bir çok doğu ve batı kaynaklarına göre babası Hortu köyünün imamı olan Abdullah efendi, annesi Silika Hatun`dur. Hocanın doğduğu Hortu köyü bu gün "Nasreddin Hoca" olarak isim değiştirmiştir. Yapılan incelemelerde Nasreddin Hoca'nın bu köyde 23 yaşına kadar yaşadığı, babasının medresesinde okuduğu, sonra Sivrihisar Medresesi'ni bitirdiğini görmekteyiz.

Zamanına göre, Hoca ve ailesi kışın Sivrihisar'da oturmakta, yazın da bir yayla özelliği taşıyan gerçekten tabiatın bütün güzelliklerini koynunda saklayan Hortu Köyü'nde ikamet etmekteydiler. Hoca, babasının ölümü üzerine bir müddet köyde imamlık yapmış, Sivrihisar'da da kadılık görevini üzerine almıştır. 23 yaşına kadar sürdürdüğü köy imamlığı ve kadılık görevini Mehmet Efendi adlı halefine devretmiştir. 1237 yılında Sultan 1. Alaaddin Keykubat'ın son saltanat devirlerinde Sivrihisar'daki yüksek öğrenimini tamamlayarak, Akşehir`e yerleşmiştir. O devirde önemli bir kültür merkezi olan Akşehir'de zamanın ünlü alimleri Seyyid Mahmut Hayrani ve Seyyid Hacı İbrahim Sultan'dan dersler almış ve Seyyid Mahmut Hayrani'ye intisap etmiştir. Akşehir`de uzun süre Müderrislik ve kadılık yapan, o devirde Hoca Nasreddin adı ile anılan, zamanla halkın dilinde Hoca Nasreddin, Nasreddin Hoca şeklinde anılan hocamız 1284 yılında Akşehir`de vefat etmiştir. Türbesi şehir mezarlığında bulunmaktadır. Yanları açık olan ve kapısında kocaman bir kilit bulunan hocanın kabri bu gün de pek çok insan tarafından ziyaret edilmekte ve dünyada "Kahkahalar Atılan" tek kabir olma özelliğini korumaktadır.

Göle Yoğurt Çalmak

Kimi insanlar olmayacak hevesler peşinde koşup durur. Nasreddin Hoca böylelerine ders vermek istemiş bir gün. Elinde koca bir bakraç yoğurt mayasıyla gölün kenarına gelmis. Başlamış kaşık, kaşık dökmeye:

- Ne yapıyorsun Hoca ? demişler.

- Göle yoğurt mayası çalıyorum, demiş kıs kıs gülerek.

- Olur mu demişler, göl yoğurt mayası tutar mi hiç ? Hoca cevabi yapıştırmış tabii.

- Ya tutarsa...

Eşeğe Ters Binmek

Nasreddin Hoca bir gün yabancı bir köyde misafir olur. Cuma günü O'nu kürsüye çıkartırlar. Güzel bir vaaz verir. Herkez pek memnun kalır. Camiden çıkınca Hoca'nın eşeğini getirirler. Köylülerin hepsi ona hizmet etmek için adeta yarışırlar. Hoca eşeğine binerken biraz düşünür. Sonra eşeğin üstüne ters oturur. Herkes hayret eder. Köylülerden biri dayanamayıp sorar :

-Hocam der. Kusura bakma ama eşeğe niçin ters bindiğini sorabilir miyim?

Hoca tebessüm ederek cevap verir :

-Eğer düz binip önünüze geçseydim, siz arkada kalacaktınız. Siz öne geçseydiniz, bu defa ben arkada kalmış olacaktım. Böyle ters binince size arkamı dönmemiş oluyorum. Sebebi bu...

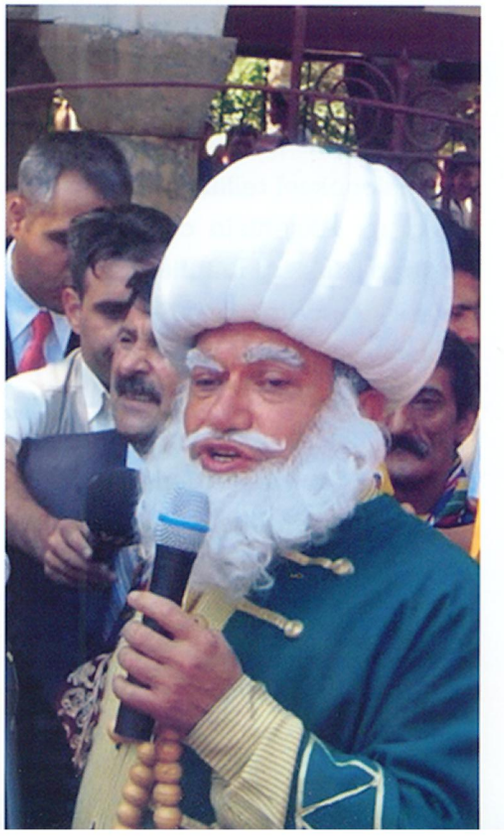

0800 211 64 80
www.yenmak.com.tr

Gömlek | Piston | Segman | Yatak

YENMAK®

Genel Merkez
Oto Parçacılar Sitesi Boyluca Sokak 36
Konya / TÜRKİYE
Tel : 0.332.238 8282 Pbx
Fax : 0.332.235 5566

İstanbul Ofis
Büyükdere Caddesi Şarlı İş Mrk. 103/7
İstanbul / TÜRKİYE
Tel : 0.212.267 0613 Pbx
Fax : 0.212.267 0574

yenmak@yenmak.com.tr

Ücretsiz Destek Hattı 0800 211 64 80

grafist 238 1919 KONYA

“İyi örneklerle, çiftçimiz vahşi sulamadan vazgeçirilmeli”

Ziya DÜZGÜN
DÜZGÜNLER Ltd. Şti.
Yönetim Kurulu Başkanı

İnsanlarımıza iyiyi göstermek, iyi örneklerle desteklemek gerekir. Yeni sulama usullerinin iyi örneklerle teşvik edilmesi şart. Bu iyi örneklerle, çiftçilerimiz vahşi sulamalardan vazgeçirilmelidir. Bölgede çalışacak sondajcılarımıza yer altı etütleriyle ilgili eğitim verilmeli. Kullanılmayacak suları yer üstüne çıkarmamaları için gerekli olan önlemler anlatılmalıdır.

Konya Bölgesi'nde yer altı suları ve kullanımıyla ilgili görüşleriniz nelerdir?

Konya Ovası yüzölçümü olarak Türkiye'de işlenilebilen tarım arazisinin yaklaşık beşte birine sahiptir. Son 10 yıla gelinceye kadar susuz tarım yapılmakta idi. Hububat ağırlıklı. Son 10 yıldır tarım sektörünün kazancı azaldıkça çiftçilerimiz sulu tarıma yöneldiler. Bunun sonucunda yer altı suları kullanımı arttı ve son 10 yıldır Türkiye'de genel kuraklığın etkisiyle yağış sularında büyük düşüş yaşandı. Bunun sonucunda devlet su işlerinin hazırladığı rapor doğrultusunda Konya kapalı havzasında su sondajı yapılması Bakanlar Kurulu kararıyla yasaklanmıştır. Bu yasak yaklaşık iki yıldır devam etmektedir. Fakat iki yıldır uygulamadan anlaşılmıştır ki sadece yasaklama hiçbir soruna çözüm getirmemektedir. Çünkü yasaklama kontrolsüzlüğü ve denetimsizliği de beraberinde getirmiştir.

Yasaklama neticesinde sektördeki tecrübeli insanlar başka sektörlere kaymış, yerine bilinçsiz ve yeni sondajcılar faaliyete geçmiştir. Yer altı yapısı bilinmeden yapılan sondaj çalışmaları neticesinde tuzlu ve sülfatlı sular toprak üzerine çıkarılarak toprağımız çölleştirilmektedir. Mevcut su rezervinin daha önceki yıllarda verilen ruhsatlarla kullandırıldığı Devlet Su İşleri tarafından ifade edilmektedir.

Su tasarrufu sağlayacak şekilde modern sulama çalışması yapmış olan çiftçilerimiz, örneğin damlama, yağmurlama sulama sistemine geçen çiftçilerimiz su ruhsatı alamadıkları için sıkıntı çekmektedir.

Ayrıca yasaklama eşitliğe aykırıdır. İki yıl önce imkanı olupta kuyu ruhsatı alan vatandaşla bu imkanı yeni bulan arasında eşitsizliğe neden olmaktadır.

Bizim beklentimiz örnek teşkil etmesi açısından modern sulama usulüne geçen çiftçilerin teşvik edilmesi ve kuyu ruhsatlarının verilmesi ayrıca geçmişe doğru inceleme yapılarak mevcut kuyu ruhsatlarının yeniden düzenlenmesi, fazla görülen kapasitelerin düşürülmesi salma sulama yapan çiftçilerimizin ruhsatlarını yeniden elden geçirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca belediye sınırları içerinde bulunan endüstriyel tesislerdeki su kullanımı nasıl olacağı belirgin değil. DSİ ve KOSKİ arasında belirsizlik vardır. Yer altı sularının kullanımıyla ilgili kanunlar 1960 yılında yapılmış ve günün ihtiyaçlarına cevap verememektedir. O yıllarda yapılan etütlerle su rezervleri tespit edilmiştir.

Yalnızca yüzeyden 200 metre aşağıda olan yapı bilinmektedir. Daha aşağısıyla ilgili su rezervleri tespit edilememiştir. Yeni rezervler tespit edildikçe sıkıntıların aşılacağına inanıyorum.

Konya Sondaj Makinaları, Sulama ve Ekipmanları sektörünün durumu nedir?

Türkiye'de Konya sanayisi tarıma dayalı sanayide ön planda yer almaktadır. Bu sebeple ziraat makinalarında olduğu gibi sondaj ve pompa sektöründe de Konya sanayisi Türkiye'nin ilk sırasında yer alır.

Önceki yıllarda bölge dışına da üretim yapan sanayicilerimiz örneğin Ege ve Güney Anadolu Bölgesi'nde üretim yapan sanayicilerimiz diğer imalatçılarımızın oluşması üzerine pazar daralmasıyla karşı karşıya kaldılar. Sadece Konya'da sıkışmış vaziyetteler. Bu bölgede ki yasaklama neticesinde büyük bir arz ve personel fazlalığı vardır. Sorunların çözümü için bütün kurumların ortak çalışması neticesinde yeraltı suları'nın optimum kullanımıyla ilgili yöntemler belirlenmelidir.

Sektördeki sanayicilerimizin hedefleri nelerdir?

Hem sanayide hem tarımdaki girdilerin artması neticesinde verimlilik ön plana çıkmaktadır. Sanayicilerimiz hem pompa sektöründe hem boru sektöründe verim artırmayla ilgili çalışmalarını artırarak devam etmektedirler. Kaliteli üretim önemi gün geçtikçe artmaktadır, rekabet şartlarından dolayı artmaktadır. Sanayici olarak hedefimiz en kaliteliyi en ucuza üretmektir.

Yer altı sularının kullanımı konusunda sizin çözüm önerileriniz nelerdir?

Çözüm önerilerinden ilki; Göksu Nehri'nin öncelikli olarak Konya Ovası'na getirilmesidir, akıtılmasıdır. Göksu Nehri'nden dolayı yer altı sularındaki kullanımın biraz azalacağını umuyoruz. Rahatlama meydana getirecek, geçicide olsa.

İkinci çözüm önerimiz ise; insanlarımıza iyiyi göstermek, iyi örneklerle desteklemek gerekir. Yeni sulama usullerinin iyi örneklerle teşvik edilmesi hazım. Bu iyi örneklerle, çiftçilerimiz vahşi sulamalardan vazgeçirilmelidir. Bölgede çalışacak sondajcılarımıza yer altı etütleriyle ilgili eğitim verilmelidir. Kullanılmayacak suları yer üstüne çıkarmamaları için gerekli olan önlemler anlatılmalıdır. Belediyecilerimizin ferdi su aboneliğini zorunlu hale getirerek konutlardaki su israfının önüne geçmelidir.

"Kuyu açmayı yasaklamak çözüm değil, çözüm, denetim ve ruhsatlı kuyu açılmasına izin vermektir"

Seyit Mehmet FERAHKAYA
SEMPA Ltd. Şti.
Yönetim Kurulu Başkanı

Kuyu açımını yasaklamak çözüm değil, denetimli ve ruhsatlı kuyu açılmasına izin vermek çözümdür. Bu şekilde bölgedeki derin kuyu su kullanıcıları kayıt altına alınmış olacaktır.

Son zamanlarda petrol fiyatlarına gelen zamlar, üreticinin girdi maliyetlerini yükseltmiş ve tarım sektörü sıkıntı yaşamaktadır. En kısa zamanda ürün desenine göre su modülünün tespit edilmesi ile birlikte enerji verilmesi gerekmektedir.

Konya Bölgesi'nde yer altı suları ve kullanımıyla ilgili görüşleriniz nelerdir?

Konya Bölgesi bilindiği üzere tarıma elverişli arazi bakımından geniş bir coğrafi yapıya sahiptir. Yer altı suyu bakımından da zengindir. Bunun yanı sıra bölge rakımının 1000 metrenin üzerinde olması ve akarsu bakımından fakir olması, yer altı suyu kullanımını ihtiyaç haline getirmiştir.

Konya Bölgesi'nde, tarımsal sulamanın büyük bir çoğunluğu yer altı derin kuyu sondaj kuyusuyla yapılmaktadır. Bu kuyuların % 60'ı elektrik enerjisi kulla-

nılarak daldıç pompa ve ekipmanları ile sulanmaktadır. Geriye kalan % 40'lık kısmı ise petrol ve türevleri cinsinden sıvı yakıtlı motorlar aracılığı ile yeryüzüne çıkarılarak kullanılmaktadır. Bu sebepten dolayı Devletimiz ciddi manada döviz kaybına uğramaktadır.

Yer altı sularının seviye ve kapasite bakımından düşmesi bir gerçek olup, bir o kadar da ihtiyaç olduğu gerçektir.

Her ne kadar çiftçi bilinçsiz sulama yapıyor denilse de son zamanlarda DSİ, Tarım İl Müdürlüğü ve Ziraat Odalarının almış oldukları radikal kararlar doğrultusunda tüketicinin yağmurlama ve damlama usulü sulama modeline geçişi sağlanmıştır.

Konya Sondaj Makinaları, Sulama ve Ekipmanları sektörünün durumu nedir?

Konya'da faaliyet gösteren, su pompaları ve ekipmanları, sondaj ve yağmurlama borusu ile elektrik malzeme üretimi yapan fabrikalar büyük pazar daralmasıyla karşı karşıyadır. Bölgemizde faaliyet gösteren bu firmaların Ege ve Güney Doğu Anadolu Bölgesi'nde rakiplerinin hızla artması ciddi oranda pazar payını daraltmış, arz ve personel sayısının artmasına sebep olmuştur.

Yer altı sularının kullanımı konusunda sizin çözüm önerileriniz nelerdir?

Devlet Su İşleri Müdürlüğü, Konya Büyükşehir Belediyesi, Konya Sanayi Odası, Ziraat Odaları, Jeoloji Mühendisleri Odası, İmalatçı firma Yetkilileri İstişare toplantıları yaparak gerekli çözüm önerileri gündeme getirilmiştir. Kuyu açımını yasaklamak çözüm değil, denetimli ve ruhsatlı kuyu açılmasına izin vermek çözümdür. Bu şekilde bölgedeki derin kuyu su kullanıcıları kayıt altına alınmış olacaktır.

Yer altı suyu kullanımında bizim önerilerimiz maddeler halinde şu şekildedir.

- Yer altı suyunu kullanacak olan çiftçinin öncelikle arazisinin jeolojik etüdünü yaptırması gerekmektedir.
- Kuyu açımı esnasında, jeoloji mühendisinin direktifleri doğrultusunda ve zemin yapı durumuna göre kuyu teçhiz borusu atılmalı, çakılama işlemi yapılmalı mineral ve kimyasal bakımdan kısır olan bölgenin beton bentonit enjeksiyonu sağlıklı bir şekilde yapılmalıdır.
- Kesinlikle basınçlı sulama sistemi yaygınlaştırılmalı ve çiftçi bilinçlendirilmelidir.
- Mevcut açılmış su kuyularının analizleri yaptırılarak, yetiştirilecek bitki türü ve sulama modeline göre düzenlenmesi yaptırılmalıdır.
- Yüksek verimli pompa seçimi yapılmalıdır
- Göksu Irmağı'nın Konya Ovasına akıtılması sağlanmalıdır.
- Haksız rekabetin önüne geçilmesi sağlanmalıdır.

“Yer altı suları hayati kaynağımız, tasarruflu ve bilinçli kullanılacak su, gelecek nesillere bırakacağımız büyük bir miras”

Ö. Faruk YİĞİTSOY
DSİ IV. Bölge Müdürü

Yeraltısuyu kaybettiğimizde bir daha geri getirme imkanı bulunmayan hayati kaynağımızdır. Bu kaynağı iktisatlı kullanmaktan başka çözüm yolumuz yoktur. Bütün su kullanıcılarının tasarruflu su tüketmesi ve bilinçli kullanıcı olmaları gerekir.

Konya'da toprak ve su kaynakları potansiyelini kısaca değerlendirir misiniz?

Konya, 39 409 km² yüz ölçümü ile ülkemizin en büyük ilidir. Anadoluyu besleyen geniş ve bereketli toprakları ile Türkiye'nin tahıl ambarı olma özelliğini günümüzde de hala korumaktadır.

Konya'da sulanabilir arazi miktarı 1 704 164 hektardır. 2005 yılı sonu itibariyle bu alanın 157 651 hektarı yerüstü sulamaları, 111 006 hektarı yeraltı suyu sulamaları (Kooperatif Sulamaları) ve 71 109 hektarı da KHGM ve halk sulamaları olmak üzere toplam 339 766 hektarı ekonomik olarak sulanmaktadır.

Ülkemizde yıllık ortalama yağış miktarı 643 kg/m² iken, bu miktar Konya İl genelinde 398

kg/m² dir. Bu değerler bölgenin kurak ve su fazlası olmayan bir iklim tipinde olduğunu açıkça göstermektedir.

Günümüzde bir ülkenin su zengini sayılabilmesi için kişi başına düşen su potansiyelinin 10 000 m^3/yıl olması gerekmektedir. Bu miktar Türkiye genelinde 3 700 m^3/yıl'dır. Buna karşılık 2 939 hm^3/yıl yerüstü ve 1 150 hm^3/yıl yeraltı suyu olmak üzere toplam 4 089 hm^3/yıl su potansiyeline sahip olan Konya'da kişi başına düşen su potansiyeli 1 700 m^3/yıl seviyesindedir.

Sonuç olarak; Konya, su potansiyeli açısından kendi kendine yeterli olmadığından, hem tarımsal sulamada, hem de içme, kullanma ve endüstride suyun tasarruflu kullanılması yanında Bölgeye dış havzalardan ilave su getirilmesi zorunludur. Bu nedenle Konya Çumra 3. Merhale Projesi kapsamında yapılması planlanan Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel'in bir an önce hayata geçirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Konya Bölgenizde yeraltısuları ve kullanımı ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

Bölge Müdürlüğümüz alanı içerisinde Yeraltısuyu kaynaklarımız Türkiye genelinin % 42 'sini oluşturmakta olup, mevcut şartlarda sulama alanlarına yetecek miktarda değildir. Ancak, bilinen bir gerçek varki; Sulamaların %78 'si açık kanal sulama sistemine sahip olup bu sistemin acil olarak ekonomik sulama sistemleriyle değiştirilmesi gerekmektedir. Yeraltı su kaynaklarımızın yüzeysel sulama alanına yeter miktarda olmayışı, bu kaynaklarımızın daha geniş alanı sulayamayacağı anlamına gelmez. Ekonomik olmayan sulama yöntemlerinin terk edilmesi, ekonomik sulama sistemlerinin tercih edilmesi ve bilinçli bir su kullanıcı kitlesi oluşturmamız durumunda mevcut sulama alanlarımızı % 40 oranında daha arttırma imkanımız mevcuttur.

Su kullanıcıları ile yapılan çok sayıdaki eğitim ve bilgilendirme toplantılarında kaynaklarımız kurumadan elimizdeki imkanların en ekonomik şekilde kullanılması gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca Yeraltısuyunun tükenmeyen bir kaynak olmadığı, aksine tükenme tehlikesi ile karşı karşıya olduğu konusunda açıklamalar yapılmıştır. Rasat kuyularındaki su seviyesi düşümleri tarımsal sulamasını yeraltısuyundan yapan bütün kullanıcıların bir damlasını dahi israf etmeden kullanması gerektiğini ortaya koymaktadır. İktisatlı su kullanımından başka çözüm imkanlarıda mevcut değildir.

Konya Bölgesinde Yeraltısuyunun kullanım yerlerine göre değerlendirilmesini yaparmısınız?

Bölge genelinde yeraltısuyu kullanımı ovanın geneline yayılmış durumdadır. En yoğun su kullanımının gerçekleştiği havzamız Çumra- Karapınar havzasıdır. Havzaların genelinde su rezervlerinin tamamı kullanılmaktadır. Amacımız mevcut su ile daha fazla alanın sulanmasını sağlamak olduğu için, su tüketicilerini verimin daha yüksek olduğu, su tüketiminin ise daha az olduğu yağmurlama ve damla sulama yöntemlerine teşvik etmektedir.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Yeraltısuyu ve Yönetimi ile ilgili görüşleri nelerdir? Bu konuda mevcut hükümet politikanız var mı?

Genel Müdürlüğümüz ile Bölge Müdürlüğümüzün çalışmaları ve proğramları birbirine paraleldir. Yeraltısuyunun korunması ve en ekonomik şekilde kullanımının sağlanması DSİ olarak bizim görevimizdir. Bu kapsamda sürdürdüğümüz politika, kaynaklarımızı en iyi imkanlarla kullanarak faydalı hale dönüşmektedir. Yeraltı suyu kullanıcılarının taleplerini imkanlar nisbetinde sağlayarak en iyi kullanım şeklini belirlemek ve bu şekilde gerekli tahsisleri yapmak, su tüketicilerinin bilinçlenmesine katkı sağlamak DSİ için büyük önem arz etmektedir. Bilinçli tarımsal su kullanımın geniş tabanlı bir platforma oturmasını sağlayacaktır. Amacımız elde edilen tecrübe ve birikimleri bilimsel yöntemlere uyarlayarak hızımızı arttırmak ve tarımın ana unsuru olan yer altı suyunun rantabilitesini yükseltmek daha geniş alanda üretime destek olmaktır.

Hangi Bölgelerde ne kadar suya ihtiyaç olduğu ve ne kadar sondaj kuyularının yapılacağı nasıl tespit ediliyor ve denetimi nasıl sağlanıyor?

DSİ'nin her havza için tespit ettiği bir rezervi mevcuttur. Bölgemiz sınırları içerisinde içerisinde (Konya, Karaman, Niğde ve Aksaray) 11 adet havzamız bulunmaktadır. Bu havzaların kapladığı alan 62.000 km² dir. Bu alan içerisinde tarımsal sulamaya elverişli alan 2.651.178 hektardır. Bu gün için ekonomik olarak sulanabilen alan 826.870 hektardır.

Bu alanda açılacak Yeraltısuyu kuyuları bölgede yapılan etütler neticesinde yapılan araştırmalara dayanmaktadır. Etüt sonucuna göre zeminden ne kadar su alınacağı ve alınan suyun kaç

adet kuyu ile ne kadar alanı sulayacağı teknik olarak hesaplanmakta ve elde edilen sorularla göre proje uygulanmaya geçmektedir.

Örneğin 500 hektarlık bir alanda sulama yapmak için önce bölgenin jeolojisi, Yeraltısuyu durumu etüt edilir. Yapılan etüt neticesine göre gerekirse araştırma kuyuları açılır. Elde edilen verim ve bilgiler ışığında sulama yapılıp yapılamayacağı belirlenir. Sonuç olumlu ise bu alada Yeraltısuyu işletmeliğine geçileceğine, bunun için kooperatif kurulması gerektiği ilgili kurumlara bildirilir. Gerekli tarımsal veriler ile bölgenin haritaları yaptırılarak sulama alanına yetecek sayıda kuyu planlanarak açım safhasına geçilir. Açılan kuyuların verimine göre gerekli tesis ve altyapı çalışmaları uygulanarak sulama kooperatifi işletmeye açılır.

Kuyuların denetimi 167 sayılı Yeraltısuları Kanununa göre yapılmaktadır. Yeraltısuyu deposuna zarar verilmemesi için üzerine düşen görevleri yerine getirmek için su tüketicilerinden periyodik su kullanımına ilişkin bilgiler talep edilmektedir. Elde edilen veriler ve rasat kuyu gözlemleri birleştirilince havzada belirtilen miktarda su tüketiminin gerçekleşme oranı belirlenmektedir. Ayrıca su tüketicilerin istek ve temennileri de değerlendirmeye alınarak gerekli denetim ve organizasyon işlemleri sürdürülmektedir.

Mavi tünel vasıtasıyla gelen su yeraltısuyunu desteklenebilecek mi?

Planlama veya öngörülen nedir?

Mavi tünel vasıtası ile 414 hm^3/yıl suyun Konya Kapalı Havzasına getirilmesi planlanmıştır. . Bu proje ile getirilecek su yüzey sulaması şeklinde tarımsal sulamada kullanılacaktır. Yüzeyde bulunan suyun kullanımı ve enerji maliyeti her zaman Yeraltısuyundan yapılan sulamadan daha ekonomiktir.

Bu açıdan mavi tünel vasıtası ile gelen su yeraltından çıkarılan suyun önüne geçeceği için bu suyun kullanıldığı bölgelerde Yeraltısuyu kullanımı büyük oranda bitecektir. Kullanımı biten veya azalan Yeraltısuyu seviyelerinde yükselme başlayacak, yükselen yeraltısuyu ise komşu havzaları doğrudan besleyecektir. Komşu havzaların beslenimi ile olumlu yönde gelişen Yeraltısuyu yeni su tüketicilerinin kullanımına açılarak sulama alanınında genişletilmesi sağlanmış olacaktır.

Mavi tünel vasıtası ile Konya kapalı havzasında Yeraltısuyuna destek olacak su, DSİ tarafından planlanmış olup, bu planlama aşamalarında hidroelektrik santralleri vasıtası ile elektrik üretimi, yüzey sulamasına açılacak alanların tarımsal sulamanın planlanması ile tarım alanlarının genişletilmesi ve havzaya ilave su getirilmesinden dolayı da Yeraltısuyunun takviye edilmesi sağlanacaktır. Konya ve çevresi için bu proje hayati önem arz etmektedir. Gelecek suyun havzaya bir an önce kazandırılması için çalışmalarımız tamamlanmıştır. İhale işlemlerinin sonucunda projenin uygulanmasına başlanacaktır. İhale ilanı 15.06.2006 tarihli Resmi Gazetede yayınlanmıştır.

Yer altı sularının kullanımı konusunda sizin çözümleriniz nelerdir?

Yeraltısuyu tarımsal su kullanıcıları açısından hayati bir kaynaktır. Bu kaynağın etkin kullanımının sağlanması, israf edilmemesi gelecek nesillere bırakılacak büyük bir miras olduğunun bilincinde tasarruflu bir kullanım gerektirmektedir. Bilinçli ve kaynaklarını gereği gibi tasarruflu bir şekilde kullanabilen su tüketicileri toplumsal ve sosyal açıdan örneklik teşkil etmektedir. DSİ olarak bu bilince sahip su tüketicilerinin eğitimini sağlamak ve bilinçli kullanıcılar oluşturmak, toplantı ve seminerler düzenlenerek kurumsal olarak bu konuya verdiğimiz önemi ortaya koymaktadır.
Ayrıca: Su kullanıcılarının sulama yöntemleri konusunda bazı tedbirler alması gerektiğini de vurgulamak gerekmektedir. Çiftçilerin kullandıkları açık kanal sulama yönteminin ekonomik bir yöntem olmadığı, su kaybını arttırarak ürünü olumsuz yönde etkilediği ve fazla enerji kullanımına sebep olmasından dolayı kesinlikle tercih edilmemesi bilinci bütün topluma ulaştırılmalıdır. Bu sulama sisteminin yerine verimi arttıracak, işçiliği azaltacak, masrafları düşürecek ve enerji tasarrufu sağlayacak sulama yöntemleri kullanılmalıdır.

Yeraltısuyu kaybettiğimizde bir daha geri getirme imkanı bulunmayan hayati kaynağımızdır. Bu kaynağı iktisatlı kullanmaktan başka çözüm yolumuz yoktur. Bütün su kullanıcılarının tasarruflu su tüketmesi ve bilinçli kullanıcı olmalarını talep ediyorum.

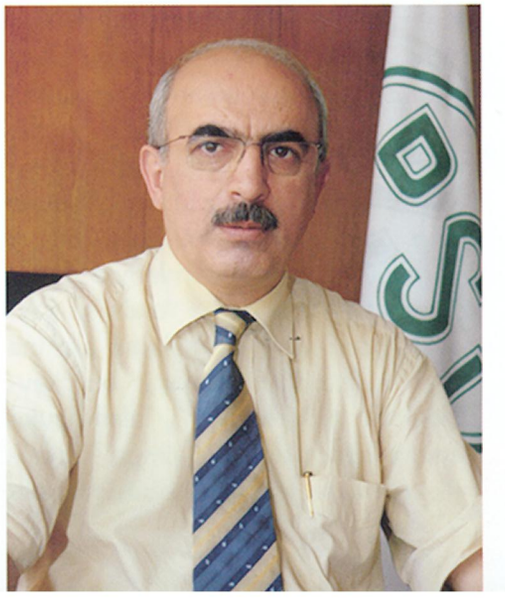

tarımda teknoloji ile tanışın

ÜRÜN PORTFÖYÜMÜZ

- HUBUBAT MİBZERLERİ
- KOMBİNE HUBUBAT MİBZERLERİ
- HİDROLİK MİBZERLER
- PNÖMATİK HASSAS EKİM MAKİNELERİ
- DİSKLİ PULLUKLAR
- LAMA GÖVDELİ DİSKLİ PULLUKLAR
- PROFİL GÖVDELİ DİSKLİ PULLUKLAR
- YARIM OTOMATİK SOKLU PULLUKLAR

ŞAKALAK

TARIM MAKİNALARI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Tel : 0 332 239 02 70 (6 hat)
Faks : 0 332 239 02 76
Web : www.sakalak.com.tr
E-mail : sakalak@sakalak.com.tr
3. Organize Sanayi Bölgesi Büyük Kayacık Mh.
Evrenköy Caddesi 1 Nolu Sokak No: 4 KONYA

"Geleceğimiz, bilinçli su kullanımına bağlı"

Av. Ahmet SORGUN
KOSKİ Genel Müdürü

Yeraltı sularının rezervinin ve kalitesinin korunması havzada gerektiği kadar bilinçli ve tekniğe uygun olarak açılmış kuyuların işletilmesi ile mümkün olacaktır. Her şeyden önce, havzada sağlıklı bir rezerv tespiti, tahsis edilen su miktarı ve çekilen su miktarı belirlendikten sonra tekrar tahsisat yapılması ve kaçak açılan kuyuların kapatılması ve açılacak olanların önüne geçilmesi ile mümkün olacaktır. Daha teknolojik sulama metotlar kullanılarak sulama yapılması ve bölgenin iklimine göre bitki deseninin seçilmesi yeraltı suyunun geleceği açısından önemlidir.

Konya Bölgesi'nde yer altı suyu ve kullanımı ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

Su insan hayatı için hava kadar önemli bir ihtiyaç maddesidir. İnsan, yaşamını devam ettirebilmek için içme ve kullanmada ihtiyacı kadar suyu temin etmek zorundadır. Bu yüzden insan toplulukları gerekli miktardaki suyu mutlaka bulmaları gerekmektedir. Ancak, temin edilen suyunda temiz ve uygun nitelikte olması gerekmektedir. Dünyadaki suların %97.5'i Okyanus ve denizlerde toplanmış olup

tuzlu sulardır. %2.5'lik kısmı tatlı su olup bununda tamamına yakını Antartika ve Görland gibi kutup bölgelerinde buz örtüsü halinde ve yeraltı sularında depolanmıştır.

Ulaşılması en kolay tatlı su kaynakları göllerde, nehirlerde yani yüzeydeki sulardır. Bu kaynaklardan toplam depolanmış tatlı suyun ancak %0.26'sına karşılık gelmektedir. Dünyadaki yenilenebilir nitelikte ve sürdürülebilir bir şekilde filen kullanımına sunulabilir özelliğe sahip sular dünya toplam su miktarının %0.007'si mertebesindedir. Yüzey suları olarak tanımladığımız bu sulardan sonra en önemli su kaynakları dünyadaki % 2.5'lik tatlı suların yaklaşık %30'unu oluşturan irili ufaklı rezervuarlarda toplanmış yer altı sularıdır. Bu sularında bir kısmı derin rezervuarlarda fosil yeraltı suları halinde olup yenilenebilir nitelikte değildir. Bu kadar kısıtlı olan tatlı su kaynaklarının çok dikkatli, düzenli ve ekonomik şekilde kullanılma zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

Hızlı nüfus artışı, kentleşme ve sanayileşmeye baplı olarak kullanılan su rezervleri gün geçtikçe tüketilmekte ve bunun yanında özellikle endüstrileşmiş ülkelerde zamanında alınmayan tedbirler nedeniyle, doğrudan veya dolaylı olarak suya bırakılan kirleticilerle sular kirlenmekte ve kullanılamaz hale gelmektedir. Dünyadaki birçok akarsu evsel ve endüstriyel atıklarla o kadar fazla kirlenmiştir ki bu akarsuların bazı kesimlerinden atık taşınımı dışında başka hiçbir amaçla yararlanılmamaktadır.

Çok kısıtlı olan tatlı su kaynaklarının ekonomik bir şekilde kullanımın yanında bu suların kirlenmemesi ve dengesinin bozulmaması için mutlaka tedbirler almak gerekmektedir. Çeşitli yağış şekilleri ile (Kar, yağmur, dolu) v.b yeryüzüne ulaşan suyun bir kısmı daha yeryüzüne düşerken buharlaşır atmosfere geri döner bir kısmı yeryüzüne akışa geçerek dereleri, çayları, nehirleri ve akarsuları oluştururlar. Bu akan sularda daha sonra durgun haldeki deniz ve göllere ulaşmaktadır. Bir kısmı da yağışın düştüğü yerde veya suyun akışı sırasında ortamın geçirgenliğine bağlı olarak yeraltına süzülerek yeraltı sularını oluşturur.

Denizlere, göllere ulaşan veya yeraltına sızan suyun bir miktarı buharlaşarak tekrar atmosfere döner. Suyun bu hidrolojik döngüsü sırasında yani suyun atmosferde yeryüzünde ve yeraltındaki dolaşımı sırasında çeşitli organik, inorganik ve mikrobiyoloji unsurları da bünyesine almaktadır. Özellikle insan sağlığı açısından önem arz eden maddeler suya sertlik veren iyonlar Nitrat, Organik maddeler, Toksit maddeler, suya renk, koku ve tat veren maddeler ile Patojenik mikro organizmalardır.

Su hastalık yapıcı organizmalar için tabi bir ortam olmakla beraber bu organizmaların uzaklara taşınması bakımından da hastalığın naklinde de vasıta olur. Onun için içme ve kullanmada kullanılacak bir suyun fiziksel, kimyasal ve bakteriyolojik tahlilleri yapılıp uygun nitelikleri taşıyorsa kaynaktan kullanım yerine kadar kirlenmeden sıhhi ve fenni bir biçimde getirilmesini sağlayan su getirme tesislerinin inşası gereklidir. İçme ve kullanmaya uygun olmayan sular çeşitli iyileştirme metotlarından geçirip uygun nitelikler kazandırıldıktan sonra ancak kullanıma verilebilir.

Ortalama yağışın 643 mm. olduğu ülkemizde su rejimi düzensiz bir yapı arz etmekte olup yağışın dağılımı zamana ve bölgelere göre değiş-

mektedir. Uzun yıllara ait verilerle yapılan hesaplamalara göre ülkemizin 98 milyar metreküp/ yıl yer üstü ve 12 milyar metreküp/ yıl yeraltı suyu potansiyeli olmak üzere toplam kullanılabilir su potansiyeli 110 milyar metreküp/ yıldır. Ülkemiz su zengini bir ülke değildir. Kişi başına düşen kullanılabilir yıllık su miktarına göre su azlığı yaşayan bir ülke konumundadır. (1800 metreküp kişi başına düşen yıllık su) Su zengini ülkeler 2000 metreküp kişi başına düşen yıllık su miktarı.

Ülkemiz su kıtlığı çeken ülkeler arasında yer almamakla birlikte her geçen gün artış gösteren nüfus, çevre kirliliği ve yıllık yağış ortalamasının dünya ortalamasından az oluşu gelecekte büyük su problemleri ile karşılaşacağımızı göstermektedir. Konya kapalı havzasına düşen yağış 70 yıllık ortalama 324 mm. İken son 10 yılda ortalama bu değerin altına düşmüş olup 303,5 mm. civarındadır. Buna rağmen Konya kapalı havzası önemli su potansiyeline sahiptir. Ancak son yıllarda özellikle yeraltı suyundan yapılan aşırı çekimler ve bilinçsizce su kullanımları yeraltı suyu açısından ciddi problemlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Havzada ruhsatlı kuyuların yanısıra 30.000 civarındaki kaçak olarak açılmış sondaj kuyularından aşırı miktarda yeraltı suyunun çekimi ile yeraltı su seviyelerinde aşırı düşmeler olmuş (3 ila 26 metre arası) bilinçsizce açılan sondaj kuyuları nedeniyle akiferlerin özellikleri bozulmakta temiz akiferlerle kirli akiferler birbirine karışmakta suni kirlenmenin yanısıra iyi ve kötü akifer sularının birbiri ile karışması ile de yeraltı suyu kirliği oluşmaktadır. Bu kadar hoyratça kullanılan bir kaynak tükenme noktasına getirildiğinde yakın gelecekte akiferlerin elden çıkacağı havzada ciddi bir su krizinin yaşanacağı muhakkaktır. Konya'da kullanılan suların %75'i tarımsal sulamada %10'u endüstri ihtiyaçları için %15'i de içme kullanma ve diğer alanlarda kullanılmaktadır. Ancak çekilen sular plansız programsız ve bilinçsiz bir şekilde kullanıldığı için gerçekte ihtiyaç olan sudan çok fazla miktarda su çekilmekte ve istendiği gibi yararlanılamamaktadır.

Hangi bölgede ne kadar suya ihtiyaç olduğu ve ne kadar sondaj kuyusunun açılacağını nasıl tespit ediyorsunuz? Denetim nasıl sağlanıyor?

KOSKİ Genel Müdürlüğü, şehrin muhtelif yerlerinde belirlenmiş 6 bölgede açılmış sondaj kuyularıyla su temin etmektedir. Konya'nın 2015 yılı hedeflenerek hazırlanan içme kullanma ve endüstri suyu temini projesi kapsamında şehrin su ihtiyacının 100 milyon metreküp /yıllık ihtiyacı yeraltı suyundan karşılanması planlanmıştır. Şu anda Genel Müdürlüğümüz tarafından yılda barajdaki su durumuna göre yılda 45 ila 65 milyon metreküp arasında su çekilmektedir. Ancak su ihtiyaçlarını kuyu açmak suretiyle yeraltı suyundan temin eden birçok site, işyeri ve çeşitli kurumlar bulunmaktadır. Bunların açmış olduğu kuyuların bir çoğu tekniğine göre açılmadığından ve ihtiyaçlarından fazla su çektiklerinde kontrollü ve hijyenik şartlarda çalıştırılmadıklarından dolayı hem yer altı suyu seviyesinin düşmesi yer altı suyunun kirlenmesine sebep olmaktadır. Bu nedenlerden dolayı DSİ. 4. Bölge Müdürlüğü ile Genel Müdürlüğümüzün ortak bir çalışma işine girerek bu kuyuların kapatılması cihetine gidilmektedir. Kapatma işlemleri halen devam etmektedir.

Mavi Tünel Projesi vasıtasıyla gelecek su, yer altı suyunu destekleyebilecek mi? Planlanan veya öngörülen nedir?

Bağbaşı Barajı Mavi Tünel ve hidroelektrik santrali Konya ilinin Hadim ilçesinin Bağbaşı köyünün 10 km. kuzeybatısında Göksu nehri

üzerine yapılacak. Bağbaşı, Bozkır ve Avşar barajları ile Avşar Bağbaşı derivasyon kanalı mavi tünel ve hidroelektrik santralinden oluşan Göksu derivasyonu, Apa Hotamış Bağbaşı barajı Göksu nehrinin sularını mavi tünel vasıtasıyla Konya kapalı havzasına taşıyacak kilit tesistir. Bağbaşı barajında depolanacak 205 milyon metreküp su 1690 m. Uzunluğunda ve 4 m. Sağındaki mavi tünelle Göksu havzasından Konya kapalı havzasına suyu akıtacaktır. Bu tesislerin devreye alınmasıyla 192.380 hektarlık tarım alanının sulanması ve 82.56 milyon KW/Saat enerjinin üretimi sağlanacaktır. Tabiki mavi tünel vasıtasıyla Göksu nehrinin suları Konya kapalı havzasına aktarıldığında şu anda yeraltı suyundan sulanan alanların birçoğu bu sudan yaralanacağı için yeraltı suyu kullanılmayacak. Dolayısıyla yeraltı suyu rezervinin kalitesi korunmuş olacaktır. Şehrin gelecek yıllardaki su ihtiyacının kesintisiz olarak karşılanması için mavi tünel projesiyle Konya kapalı havzasına aktarılacak suyun bir kısmı Konya'nın içme ve kullanma suyunun temininde kullanılması gerekmektedir. Şayet böyle bir proje gerçekleşirse Konya'nın uzun yıllar su ihtiyacını karşılayacak su, havza dışından temin edilmiş olacaktır. Yeraltı sularının rezervinin ve kalitesinin korunması havzada gerektiği kadar bilinçli ve tekniğe uygun olarak açılmış kuyuların işletilmesi ile mümkün olacaktır. Her şeyden önce, havzada sağlıklı bir rezerv tespiti, tahsis edilen su miktarı ve çekilen su miktarı belirlendikten sonra tekrar tahsisat yapılması ve kaçak açılan kuyuların kapatılması ve açılacak olanların önüne geçilmesi ile mümkün olacaktır. Daha teknolojik sulama metotlar kullanılarak sulama yapılması ve bölgenin iklimine göre bitki deseninin seçilmesi yeraltı suyunun geleceği açısından önemlidir.

Tüketicilerinize yönelik su tasarrufu konusunda yaptığınız bilinçlendirme çalışmaları nelerdir?

1-Alışkanlıkların oluştuğu yaş gurubu için hazırlanan 50.000 adet tasarruf konulu broşür okullarda dağıtılmıştır.
2- Su tasarrufu konusunda hazırlanan belgeseli ve suyun kullanım alanları ile ilgili hazırlanan filmleri, görsel basında dönem dönem yayınlayarak abonemizi bilinçlendiriyoruz.
3- Abonemizin su saatlerini okuyan personelimiz, su tasarrufu konusunda uyarıcı sözlerin de yer aldığı, poşet içerisinde musluk contası dağıtıyorlar.
4- Yazılı basında ve sesli basında sürekli su kullanımı ile ilgili uyarılar yapılıyor.
5- Çevre sulama aboneliği adı altında sulama suyunda tasarruf sağlamak için, modern sulama tekniği uygulayan abonelerimize mesken tarifesinin yarı fiyatına su vermekteyiz.

SU TASARRUFU KONUSUNDA HAZIRLIKLARIMIZ

1-Sivil Toplum Kuruluşları ile ortak çalışma
2-Site yöneticilerine seminer verme
3-Okullarımızda öğrencilerimizle bire bir iletişim kurarak bilinçlendirme

"Yeraltı sularımızı kaybetmeden, acil ve kalıcı tedbir alınmalı"

Yrd.Doç.Dr.
M.Tahir NALBANTÇILAR
Jeoloji Mühendisleri Odası
Konya Şube Başkanı

Konya'nın her bakımdan cazip bir kent olmasına bağlı göç ve nüfus artışı, sanayinin gelişmekte olması ve tarım alanlarının yani ovanın çok geniş alanları kapsaması ve sulanabilecek alanın fazlalığı nedeniyle suya olan ihtiyaçta o oranda artmaktadır.

Tüm bu gelişmeler olurken, yeraltı su seviyesi durağanlıktan negatif görünüm vermeye başlamıştır. Bu durum kontrolsüz su çekimi ile ilişkilidir. Çünkü artan su ihtiyacına paralel olarak başvurulan en pratik çözüm sondajla kuyu açtırmak ya da pompa kapasitesini geliştirerek yeraltından daha fazla su çekmek olmaktadır. Aslında bu durumda sulama tekniklerinin modern yöntemlere dönüştürülmesi halinde su ihtiyacı artsa bile çekilen su miktarı azalabilecektir. Fakat hepimiz her işte kolayı tercih etmekteyiz, yerin isyan eden sessiz uyarılarını kimse duymasa bile en azından jeoloji mühendisleri duyabilmektedir.

Konya Bölgesi'nde yeraltı suları ve kullanımıyla ilgili görüşleriniz nelerdir?

Konya'da iklim olarak kurak hava şartlarının hâkim olması nedeniyle az yağış almaktadır. Bu nedenle yeterli miktarda yüzey sularına sahip değildir. Kentimizde tüketilen evsel, endüstriyel ve tarımsal amaçlı su ihtiyacının tamamına yakını yeraltı suyundan sağlanmaktadır. Bu durum oransal olarak % 90 düzeyindedir.

İlimizin her bakımdan cazip bir kent olmasına bağlı göç ve nüfus artışı, sanayinin gelişmekte olması ve tarım alanlarının yani

ovanın çok geniş alanları kapsaması ve sulanabilecek alanın fazlalığı nedeniyle suya olan ihtiyaçta o oranda artmaktadır.

Tüm bu gelişmeler olurken, yeraltı su seviyesi durağanlıktan negatif görünüm vermeye başlamıştır. Bu durum kontrolsüz su çekimi ile ilişkilidir. Çünkü artan su ihtiyacına paralel olarak başvurulan en pratik çözüm sondajla kuyu açtırmak ya da pompa kapasitesini geliştirerek yeraltından daha fazla su çekmek olmaktadır. Aslında bu durumda sulama tekniklerinin modern yöntemlere dönüştürülmesi halinde su ihtiyacı artsa bile çekilen su miktarı azalabilecektir. Fakat hepimiz her işte kolayı tercih etmekteyiz, yerin isyan eden sessiz uyarılarını kimse duymasa bile en azından jeoloji mühendisleri duyabilmektedir.

Konya Bölgesinde yeraltı sularını kullanım yerlerine göre değerlendirmesini yapar mısınız?

Konya Bölgesi'ni gerek su kullanımı ve gerekse yeraltı suyu durumuna göre ikiye ayırarak değerlendirilebilir. Bunlardan biri Konya'nın yerleştiği kent alanının bulunduğu yerin altındaki kısımdaki yeraltı suyu diğeri ise ovalık alanın altındaki kısımda bulunan yeraltı suyudur. Her ne kadar bu iki kesim birbiri ile bağlantılı ise de mevcut duruma göre yeraltı su tablasının aldığı şekil nedeniyle ikiye ayrılarak değerlendirilmesi gerekir.

Konya'da yeraltı suyundan çoğunlukla ovalık kesimde tarımsal sulama amaçlı, kent alanında ise içme, kullanma ve sanayinin su ihtiyacı için yararlanılmaktadır.

Konya Kapalı Havzası'nın Uydu Görünümü

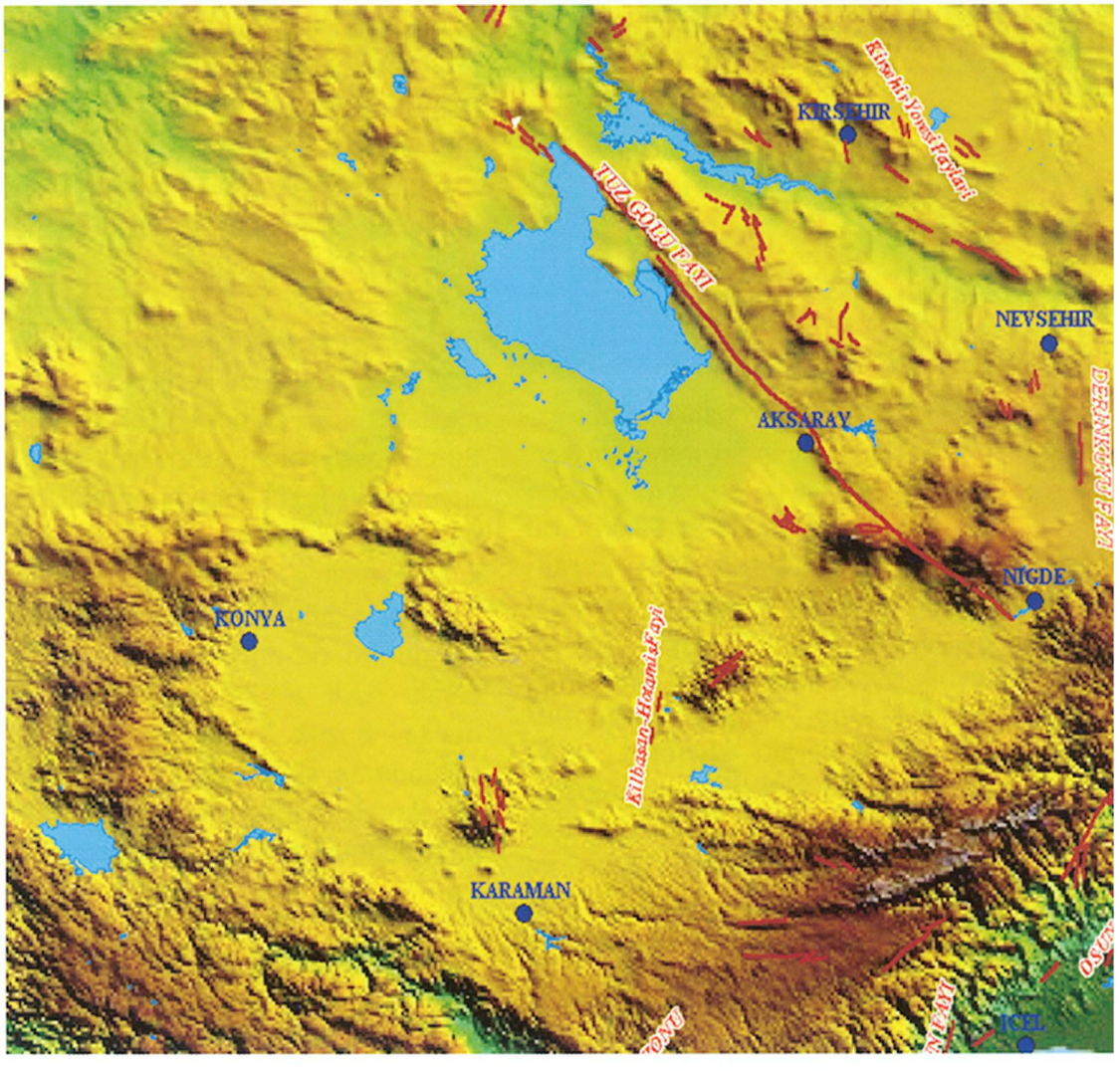

Ovada çoğunlukla sondaj makinesi ile açılmış kuyulardan dalgıç pompa veya motopompla su çekimi yapılmaktadır. Tarımın sadece sulu yapıldığında kazançlı olmasından dolayı suya dayalı tarım anlayışı veya zorunluluğu gün geçtikçe artmaktadır. Buna bağlı olarak yeraltından daha fazla su temin edilmektedir. Yine bu kesimde yoğun gübre ve tarım zararlılarına karşı ilaç kullanımı da söz konusudur. Sulamada suyun fazla miktarda kullanılması bu zararlıların yeraltı suyuna tekrar süzülmesini kolaylaştırmaktadır. Ayrıca kırsal kesimde su kuyularına direkt gübre ve tarımsal ilaç dökülerek pompajla tarımsal alanlara su basılmaktadır. Sonuçta fazla su ihtiyacının karşılanması ve işi kolaylaştırmak adına bu türden yapılan her faaliyet yeraltındaki suyu azaltmakta, kalitesini bozmakta ve kirletmektedir.

Konya kent alanında ise birden fazla resmi su üreticisi bulunmaktadır. Bunların başında KOSKİ gelmektedir ki, Kentin her türlü su ihtiyacını karşılamak zorunda olan tek yasal kurumdur. Bundan başka kendi kullanma suyunu temin etmek için apartmanlarının altına açılmış kuyu-

larla su çeken grup, bahçelerini sulamak veya tesisinin su ihtiyacını karşılamak amacıyla su temin eden gruplar bulunmaktadır. Tüm bu gruplar ve KOSKİ aynı yeraltı suyundan su çekmektedir. Kuyuların mesafeleri, derinlikleri, özellikle de teknik donanımlarının ve çekilen su miktarlarının dengeli olmaması nedeniyle yeraltı suyunda telafi edilemez boyutlarda problemler meydana getirmektedir. Sonuçta yeraltı suyunun aşırı düşüm ve kirlenmeye maruz kalmakta ve bazı kuyular kullanılamaz hale gelmektedir.

Yeraltı suları çekildiği için Tuz Gölü'nden yeraltına tuz karışmasının söz konusu olduğu öğrendiğimiz bilgiler arasında. Böyle bir tehdit yakın zamanda görülüyor mu ya da yakın bir gelecekte böyle bir tehdit içeriyor mu? Bu konuda ne tür önlemler alınıyor?

Yağışın az, buharlaşmanın çok fazla olduğu bölgede bulunan Tuz Gölü'n de son yıllardaki iklimsel etkilerle su kalınlığı 10 cm ile 1 m düzeyine inmiştir. Bu nedenle Gölün sulak alanı her geçen yıl daralmaktadır. Böyle giderse Tuz Gölü kuruma tehdidi ile karşı karşıyadır. Dolayısıyla Konya Ovası'ndaki yeraltı su seviyesindeki düşüme bağlı olarak Tuz Gölü'nün, Konya Ovası'na akması söz konusu değildir ve bir önlem gerektirmemektedir. Tuz Gölü'nün devamı niteliğindeki Aksaray'ın ovalık kesiminin bir kısmında ise tuzlu su ile etkileşim mümkündür.

Bu hususta Konya için büyük tehlike doğu ve güney doğu kesimdeki sülfat (alçıtaşı: jips, anhidrit) çökelleridir. Buna ilave hatalı sondajlar, yeraltı suyunun aşırı çekimi gibi nedenlerle içilebilir, kullanılabilir nitelikteki kaliteli yeraltı suyu sülfatlı yeraltı suyu ile karışıp nitelikleri bozulmaktadır. Bu durum devam ederken nitelikli yeraltı suyu alanları gitgide daralmakta, bozuk evsaflı yeraltı suyu bulunduran akifer alanlar ise genişlemektedir. Ayrıca tarım alanlarımız da tuzlanma tehdidi ile çoraklaşma ile karşı karşıya kalmaktadır. Özetle mevcut şartlar sürdüğü takdirde yeraltı suyu kullanılamayacak hale geleceği ve tarımsal alanların kaybedileceği tehdidi ile karşı karşıya kalınacaktır.

Yeraltı sularının kullanımı konusunda sizin çözüm önerileriniz nelerdir?

Su fakiri bir ülkede olduğumuz gerçeğinden hareketle; çok geniş ovalık alana sahip, bununla birlikte su kaynaklarının oldukça sınırlı olduğu bir bölgede yerleşmiş olmamız nedeniyle vakit geçirmeden acil ve kalıcı tedbirlere başvurulması zorunludur. Bu da sorunu havza bazında değerlendirecek ve çözümü de bu ölçekte üretecek hukuksal düzenlemelerle gerçekleştirilebilir. Özünde kullanan ve kirleten bedelini öder yaklaşımı ile gelecek nesillerin de

Yeraltı Suyunun Beslenimi ve Boşalımı

Farklı Akifer Düzeyleri

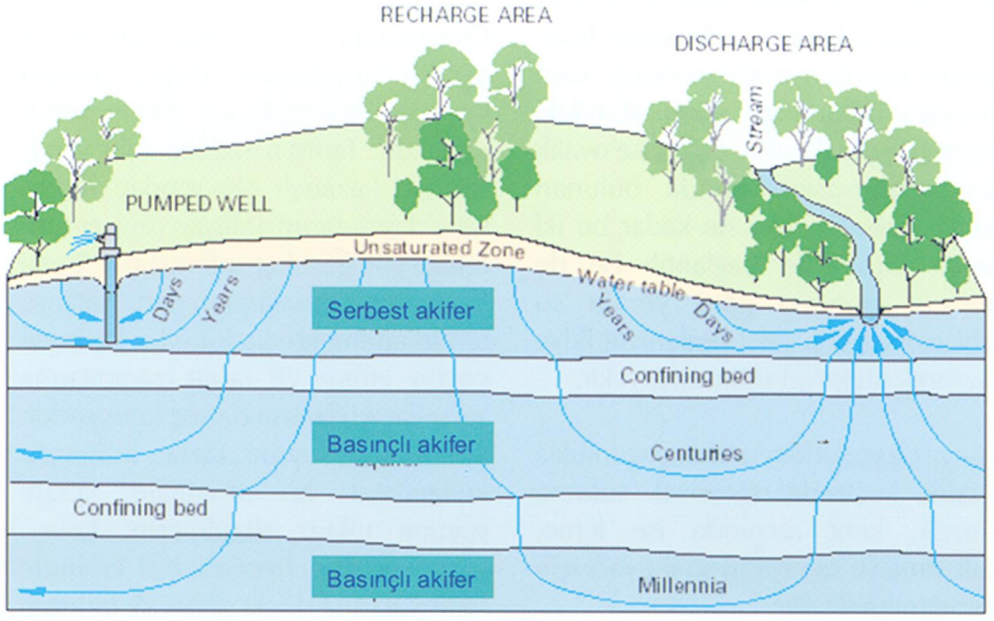

hakkını düşünme zorunluluğu taşıyan bir Su İdaresi olmalıdır. Konya Kapalı Havzası su sorunlarına ilişkin bazı çözüm önerilerini şu şekilde sıralayabiliriz:

Konya Kapalı Havzası'nın Hidrojeolojisi yeniden ele alınarak, derin akiferlerin ve karstik alanların hidrojeolojik özelliklerinin ortaya konulması temin edilmelidir. Hangi amaçla olursa olsun, yeraltı suyundan su temini yapan kuyularla çekilen su miktarı belirlenmeli ve ayrıca amacına göre bir bedel alınmalıdır. Konya Kapalı Havzası içerisinde bulunan ruhsatlı-ruhsatsız kuyu adedi ortaya çıkarılmalı ve bu kuyuların ovadaki dağılımı jeoloji-hidrojeoloji haritaları üzerine işlenmelidir. Sonuçta Havzanın değişen karakteristikleri belirlenmelidir. Ortaya çıkan sonuca göre aşırı yeraltı suyu düşümü ve kuyu inşası olan bölgelerdeki ekonomik ömrünü tamamlamış, jeoloji mühendisi gözetiminde açılmadığı için inşası problemli olan ve birbirine çok yakın mesafelerde inşa edilen kuyular kapatılmak suretiyle kuyu dağılımı ve su çekimi yoğunluğu yeniden düzenlenmelidir.

Ayrıca yeraltı suyunun etkin ve verimli kullanımı ile ilgili olarak mevcut sulama tekniklerinin gözden geçirilmesi ve toprağın değil bitkinin sulanabilmesi temin edilmelidir. Açık toprak kanal yolu ile tarlasına su ulaştırmaya çalışan bir çiftçiye su için verdiği paranın yarısını suyu tarlasına getirmek için harcadığı kesin olarak izah edilmeli ve vatandaş su kullanımı konusunda bilinçlendirilmelidir. Çiftçinin kapalı (damla sulama veya en azından yağmurlama) yöntem ile sulama yapabilmesi için ilk tesis maliyetinin kooperatif kuyularında uygulanan modele benzer olarak Devlet tarafından destek ve kredi sağlanmalıdır.

Deneme-yanılma yoluyla elde edilen tecrübeler en pahalı deneyimlerdir. Yeraltı suyu ve teknolojik tarım yöntemleri ile sulama yapan ülkeler mutlaka bazı değerlerini kaybederek-deneyerek elde ettiler. Tarımsal toprak yönetimi, yeraltı suyu ve sulama altyapısı için kat ettikleri mesafelerle ilgili bunu başarmış ülkelerde yerinde incelemeler yapılarak, tarihi geçmişiyle birlikte araştırılarak olumlu sonuçları Ülkemize transfer edilmelidir. Bu kapsamda yapılacak çalışmalar zamanla yapabileceğimiz yanlışların önüne geçilmesine yardımcı olacaktır.

Büyük Sulama Kooperatiflerinde; ovadaki suyun tarımda bitki desenine göre gerektiği kadar ve verimli kullanımını temin için Ziraat Mühendisi ile akifer karakteristiklerine uygun su temini, yeraltı suyunun niteliğinin sürekli takibi ve akifer özelliklerine uygun sondaj faaliyeti yürütülmesi için Jeoloji Mühendisi müşavirlikleri zorunlu tutulmalıdır.

Konya Kapalı Havzası'na ait bir yasal düzenleme ile oluşturulacak Konya Kapalı Havzası Su Yönetim Merkezi kurulmalıdır. Özel Koruma Teşkilatı ile Havza'nın korunması ve denetimi sağlanmalıdır. Ayrıca 167 sayılı Yeraltı suları Kanunu'nun aksayan ve yetersiz kalan kesimlerini, Çağın gereklilikleri de gözetilerek revize edilmelidir.

Tüm bu önerilerin yanında toplumun suyu ekonomik kullanma bilinci geliştirilmelidir. Bunun için anketlerle eksikliklerin belirlenmesi ve bu çerçevede seminer, konferans ve medya aracılığı ile ekonomik su tüketim bilincini geliştirme çalışmaları yapılmalıdır.

Zaman çok geç olmadan, yeraltı sularımızı kaybetmeden kısacası iş işten geçmeden su ile ilgili mevcut işleyişin her kesimi tatmin edecek şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Farklı Kimyasal Özellikli Akiferlerde
Kirlenme - Karışım

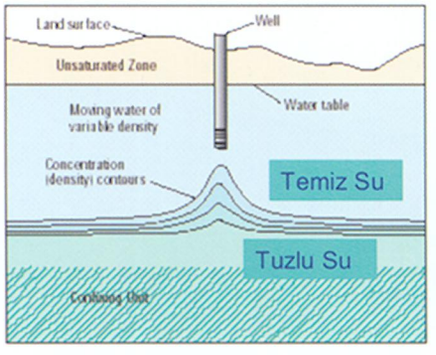

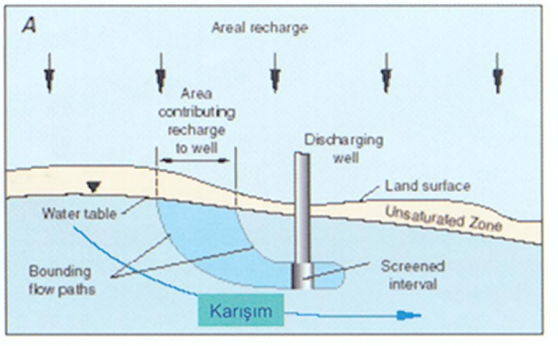

DÜZGÜNLER PLASTİK®

"önce kalite, öncü kalite"

- PVC SONDAJ BORULARI
- BASINÇLI TEMİZ SU BORULARI

TSE

K-Q TSE-ISO-EN 9000

www.duzgunlermak.com.tr • e-mail:duzgun@duzgunlermak.com.tr

Fab.Merkez : 3.Organize Sanayi Bölgesi 3.Sk. No:12 Tel: (0332) 239 11 12 pbx • 239 00 16-239 00 18 Fax: 239 00 83 Selçuklu/KONYA

Şube : Kemalpaşa Mah. 86. Sk. No:10/5 Tel: (0232) 479 71 00 - 478 24 23 Fax : 479 61 15 Pınarbaşı/Bornova- İZMİR

Portre

Konya'daki Eczaneden İlaç Fabrikası'na

İlaç sektöründe dev isim Biofarma Sahibi Mustafa ÖNCEL

Mustafa ÖNCEL
Biofarma

İlaç sanayindeki yerini 1953 yılında alan Biofarma, kuruluşundan itibaren insan sağlığı için daima daha mükemmeli yakalama hedefini kendisi için değişmez bir ilke olarak kabul etmiş ve bu sorumluluk bilinci içinde, ilkelerinden taviz vermeksizin çağın gerektirdiği değişkenlikleri ve yenilikleri kalite standartlarına taşıyarak bugünlere gelmiştir. Konya'da bir eczaneden ilaç sektöründe dev isim haline gelen Biofarma'nın Sahibi Mustafa Öncel'le yaptığımız söyleşiyi sizlerle paylaşıyoruz.

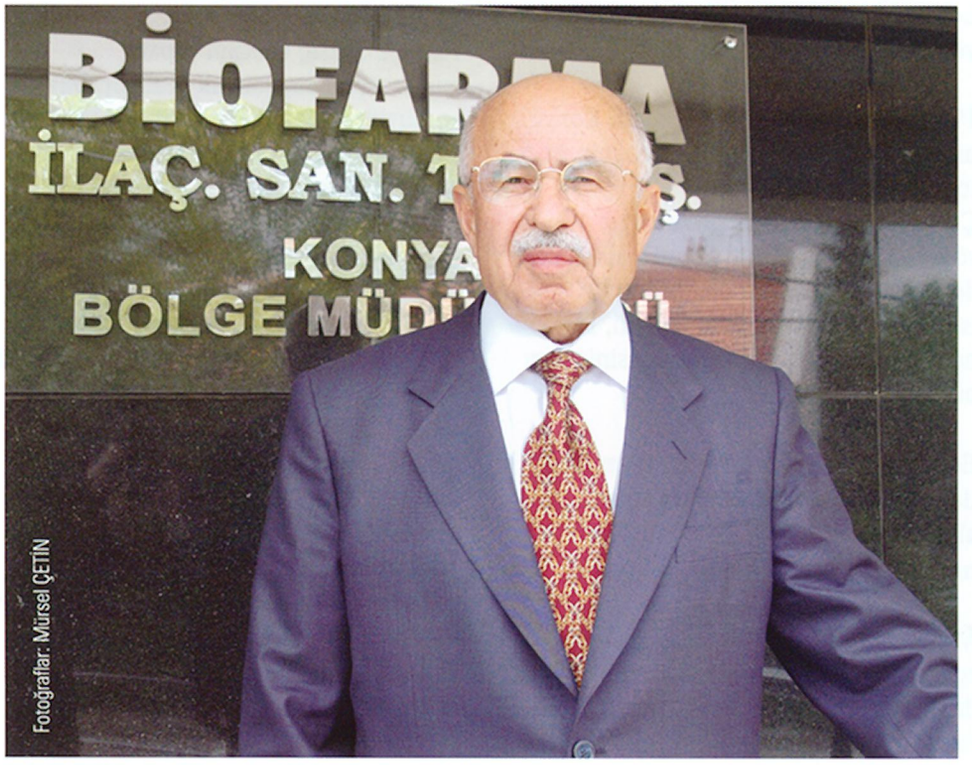

Fotoğraflar: Mürsel ÇETİN

Konyalı başarılı sanayici ve işadamlarını Lonca sayfalarına taşıyoruz. Hayatınızı, yaşadığınız tecrübeleri sayfamıza taşımak istedik. İsterseniz bu söyleşiye nerede doğduğunuzdan, çocukluk ve eğitim hayatınızdan başlayalım.

Konya'nın Beyşehir Kazasının Doğanbey Nahiyesi'nde 1929 yılında doğdum. Tahsilimi Konya 19 Mayıs İlkokulu'nda, Karma Ortaokulu'nda, Konya Lisesi(Gazi Lisesi)'nde tamamladım.Bu tahsil hayatımda gerek okulda olsun, gerekse sınıfta iftihar listesine geçtim. Eğitim hayatım hep başarılarla geçti. O yıllarda eczacılık bölümüne Türkiye genelinde 40 öğrenci alınırdı.
Üniversite tahsilimi İstanbul'da Tıp Fakültesi'ne bağlı Eczacılık Okulu'nda tamamladım.
1952-1953 döneminde mezun oldum. Daha

sonra 3 sene kadar mecburi hizmetim vardı. Çankırı Devlet Hastanesi eczacılığını yaptım. Daha sonra askere gittim. Polatlı Askeri Hastanesi'nde çalıştım. Sonra Konya Devlet Hastanesi Eczacılığı yaptım. Bu arada Göğüs Hastanesi'nin eczanesi de yoktu, eczacısı da. Oraya vekaleten ayrıca tayinim yapıldı. Göğüs Hastanesi eczanesini ben kurdum. İlk eczacısı da benim. Görevimden istifa ettiksen sonra Yalvaç'ta ilk eczanemi açtım. O dönemde 10 bin nüfusa bir eczane açılıyordu. 10 bin nüfuslu eczanesi olmayan yer olarak Yalvaç'ı buldum.
Yalvaç'ta bir sene kaldıktan sonra Konya'daki bir eczacı arkadaşla eczanelerimizi değiştirdik. 1956 yılında Konya'da Işık Eczanesi'ni açtım. Sonra onu Büyük Eczane olarak değiştirdim. 1974 yılında ise Biofarma İlaç Fabrikası'nın hisselerini satın alarak İstanbul'a geldim.

O zaman ki şartlarda eczane açmak hangi şartları gerektiriyordu? Eczane açmak kolay mıydı? Sizin eczaneyi açtığınızda Konya'da kaç adet eczane vardı?

Talebeliğim sırasında yani 1950'den evvel eczane tahdidi vardı. 10 bin nüfuslu yere ancak bir eczane açılabilirdi. 10 bin nüfusu geçerse ikinci bir eczane açılabilirdi. Ama o zamanlar ihtiyaçlar fazla değildi, hem de o kadar eczane de yoktu. İnsanlar talabelik dönemlerinde mesleklerini nasıl sürdüreceklerini aşağı yukarı tayin ederler. Eczacılık tahsili esnasında düşüncem, sadece eczane açmak değildi. İlaç sektörünü de geçmeyi planlıyordum. 1958'li yıllarda ilk ilaç ruhsatlarını almaya başladım. Konya'da o yıllarda 16 eczane vardı.
Konya'da Adalet Partisi kurucularındanım ben. İstanbul'a gelinceye kadar da hem AP'nin, hem de DP'nin münavebeli İl Başkanlığı'nı yaptım. Tabii politikaya girince insan kendi çalışmalarından sarfinazar etmesi gerekiyor.

Lonca: Bugün çocuklarınız şirket yönetiminde söz sahibi mi?

1960 yılında Konya'da evlendim. Konya usulüne göre evlendim. 5 çocuğum ve 5 torunum var.
Çocuklarımın hepside şirketin yönetiminde. Eğer bir şirkette aile hakim değilse, sahibi hakim değilse, onun istikbali yok. Üniversiteyi bitirdi, bir noktanın başında. Şirkette hepsinin ayrı bir sorumluluğu var.

Eczacılık öğrenimini yaparken, bir ilaç firmasının hisselerini satın almaya başladınız. Bu düşünce nereden aklınıza geldi?

Mesleğin tatbik şekilleri ya eczane açarsınız, ya memuriyet yaparsınız, ya da ilaç üretimine gidersiniz. Zaten insanlar, talebelik dönemlerinde mesleklerini nasıl sürdüreceklerini aşağı yukarı tayin edeler. Eczacılık tahsili esnasında düşüncem sadece eczane açmak değildi, ilaç sektörüne de geçmeyi planlıyordum. İlaç üretebilmek için Sağlık Bakanlığı'ndan üreteceğiniz ilaçların ruhsatlarını almanız gerekir. 1958'li yıllarda ilk ilaç ruhsatlarımı almaya başladım. Ben ilk ilaç ruhsatımı eczanede aldım. Üretim yerim yoktu. Bütün muameleleri eczanede tamamladım, ruhsatları aldım. İlk imal ettiklerimi de bir ilaç fabrikasında fason olarak yaptım. 1960 yılında ilaç imalatımı bıraktım. O sırada Biofarma'yı almamıştım. 1970'den önce Biofarma'nın eski sahiplerinden birisinin oğlu benim sınıf arkadaşımdı. Bazı hisselerinin tarafımdan alınması için teklifleri oldu. Ben o hisseleri aldım. Zaman zaman gelip şirketin bazı toplantılarına katılıyordum. Ama 1973 senesinde bu şekilde devamı imkanız hale geldi ve Biofarma'nın diğer hisselerini alma zarureti doğdu. Alıncada tabiki İstanbul'a gelmem icap etti.

Bugün itibariyle Biofarma ne durumda, şu anda kaç kişi istihdam ediyor, ihracat yapıyor mu?

Türkiye'de ilaç üretimi yapan müesseseler sayı olarak azalıyor. Bunun en büyük nedeni ilaç üretiminde teknik bilgi hızla gelişiyor. Bu gelişmeye ayak uydurabilirseniz hayatta kalırsınız, uyduramadığınız takdirde sektörden silinmeyle karşı karşıya kalırsınız. Yaklaşık 10 sene çalıştığımız fabrika Beyazıt'taydı. Bugün İstanbul Samandıra Bölgesi'nde 50 bin metrekarelik bir arazi içinde 15 bin metrekaresi kapalı bir alanda, ilaç sanayinin gerektirdiği modern tesislere sahip olarak faaliyetimizi sürdürüyoruz. Biofarma olarak toplumun sağlık ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla, en yüksek standartlarda etkin ilaçların üretilmesine yönelik yüklendiğimiz sorumluluğun bilincini ve bu alanda yaptığımız katkıların haklı gururunu duymaktayız. Bugün tesislerimizde ilaç çeşitlerinin

hepsini imal edecek bölümlere sahibiz. 800'den fazla çalışanımız var ve yüzde 70'i üniversite mezunu. Her sektörde olduğu gibi ilaç sanayindede hızlı gelişme var. Biz hızlı gelişmeye ayak uydurmaya çalışıyoruz. Ayrıca pazar payını düşünmek gerekir. Yurt dışına açılacaksınız. Yurt dışına satışlarımız var. Yurt dışında bu sektörde tutunmanın şartları zor. Çünkü her ülkenin Sağlık Bakanlığı standartlarını yakalamanız ve bu ürünlerinizi kabul ettirmeniz gerekir. Bugün Avrupa ülkelerine gönderiyoruz. Avrupa, bizden aldığı ilaçları Afrika ve Fransa başta olmak üzere o ülkelere gönderiyor. Tabi burada pazarlama ustalığıyla ilgili bir şey. Orta Asya ülkelerine ve Kafkaslara gönderiyoruz ilaçlarımızı. Her yıl biz takip ettiğimiz teknolojiyi uyguluyor, hayata geçiriyoruz. İlacın dışında iki ayrı kuruluşumuz daha var. Biri Mehtap Mutfak Eşyaları, diğeri Sentez Matbaa ve Ambalaj Sanayi.

İlaç sektöründe yaşanılan sıkıntılara sektörel bazda bakacak olursanız nelerdir. Sektörü orta vadede nasıl bir gelecek bekliyor?

Türkiye'de ilaç sanayi son 50 yıl içinde inkişaf etmiştir. Aslında dünyada da 65 yıl mazisi vardır. Türkiye'de de 1960'lı yıllardan sonra da bu sanayi hızlandı. Ne kadar hızlandırsada 1980'e kadar yavaş bir tempo ile geldi. 1980'den sonra ise büyük bir ilerleme gerçekleşti. Türkiye şu anda ilaç sektöründe gelişmiş ülkeler arasındadır.
Artık dünya küçülmüş durumda. Bugün küçük bir şehirden, ülkemize yayıldık. Ülkemizin dışına çıktık, dünyaya yayıldık. Hedefinizi dünya olarak düşünmeniz ve karşınıza çıkacak bazı engeller diyebileceğimiz hadiseler karşısında sarsıntı geçirirsiniz. İlaç sanayi bunların başında gelir. Çünkü ilaçta muhatap sadece kullanan değil, hekim var, aracı var, eczacı kitlesi var. Bir de onların başında hükümetimiz, Sağlık Bakanlığı var. Beraber hareket etme zorunluluğunuz olduğu için zaman zaman bu ikinci muhataplar arasında sizin düşüncelerinize bazen erişememe, dolayısıyla sıkıntılar doğabilir. Yani şunu vurgulamak isterim. Halkın sağlığını devlet üstüne almak istiyoruz. Sağlık harcamaları da devletin gücünün üstüne çıkıyor. Hekimler arasında ilaç konusunda ihtilaf yaşanıyor. İlaçları tanıtmak noktasında zorluklarla karşılaşıyoruz.

İlaç sektöründe Konya bir şeyler yapmaya çalışıyor. Konya olarak siz Biofarma, Selçuk Ecza Deposu. Yani bu atılımı diğer sektörlere nasıl taşıyabiliriz. Ne yapması gerekiyor Konya'nın?

Öncelikle Konya'nın ticaret ve sanayi bakımından alt yapısı ne durumda buna bakmalıyız önce. Konya'nın konum itibariyle bir sanayi buraya geldiği zaman bunun nasıl icra edebilir, o imkan nasıldır. Onu düşünmek lazım.
Konya'nın konum itibariyle yapısında büyük farklılık var. Konya Türkiye'nin ortasında bir Büyükşehir. Herhangi bir malı üreteceksiniz, hem Türkiye'ye hem dünyaya sevk edeceksiniz. Üretim sırasında ki sıkıntılarınız, ikinci planda imal edeceğiniz herhangi bir eşyanın hammaddesi Konya'dan temin edilmez. Türkiye'nin bazı yerlerinden veya yurt dışından bunu sağlayacaksınız. Yurt dışından getirdiğimizi düşünelim. 10 yıl önce yurt dışından dünyanın herhangi bir ülkesinden ithal ettiğiniz malı buraya nasıl getirirsiniz. Burada imal ettiğinizi Türkiye'nin diğer yerlerine nasıl sevk edersiniz. Bunu yapamazdınız, bugün kü durum içerisinde Konya'dan Türkiye'nin

istediğiniz yerine karayolu ile malınızı götürebilirsiniz. Konya'nın en büyük sıkıntısı kalifiye elaman sıkıntısı. Aslında bu sıkıntı var da yok. Konya'da yaklaşık 80 bin üniversite öğrencisi v ar. Bunun hepsi Konyalı değil ki. Konyalı olanda küçümsenmeyecek oranda. Bu öğrencileri bulup müesseselere davet edelim. Müessesede yapacağınız işle alakalı ikinci eğitim veya alıştırma diyelim. Burada değerlendirelim. Kalifiye elaman az değil. Konya sanayi şehri olabilir. Konya'da küçümsenmeyecek bir sanayi altyapısı var. Konya sanayisini tanıtmak gerekiyor.

İstanbul'dan bakacak olursak Konya denince aklınıza ne geliyor?

Bu sorunuza bir hislerime göre, ikincisi iş hayatıma göre değerlendirme yapacağım. Hislerime göre onun tesirinden kurtulmuyorum, kurtulamıyorum doğrusu. İnsan doğduğu, yaşadığı yeri mutlaka özler ve bilhassa ileri yaşlarda bu daha da artar. Konya'yı özlerim. Konya olarak özlerim. Havasıyla ve her şeyiyle.

Hiç unutamadığınız Konya anınız var mı?

Adalet Partisi hükümeti döneminde Konya'da içme suyu, yol, elektrik diye hemen hemen bir şey yoktu. Türkiye'de köy elektriği Konya'dan başladı. Ona ait bir hatıram var. Taşkent'in ucunda bir köy var. Seçim zamanı İçişleri Bakanı Faruk Sükan Bey, Tarım Bakanı Bahri Dağdaş Bey, İl Başkanı olarak ben ve bir arkadaş seçim çalışmalarına gidiyoruz. Hadim'den çıktığınız zaman bu kasabaya kadar hiç yol yoktu. O zaman bize nasılsa denk gelmiş. Gitmeden 3-5 gün önce bir dozer gönderilmiş yol açıyor. Bizde ondan istifade ediyor, arabamızla gidiyorduk. Taşkent'den sonra bu kasabaya geldik. İkindi üzeri. Bir evin damına çıktık. Damla sokak arası bir adam boyu var. İçişleri Bakanı Faruk Bey, köy elektriğinden bahsetti. Köylere elektrik gelecek diyor. O tepenin yamacında bir tane beyaz bina var. Badanalı bir de direk var. Süs gibi bir şey duruyor. Hadim İlçe Başkanı Mehmet Bey çeketimin ucundan çekti. Faruk Ağbiye söyle böyle şeyleri burada konuşmasın. Burada siz lafını söyleyeceksiniz, çekip gideceksiniz başımın etini yiyecekler. Köye elektrik mi gelirmiş. dedi. Ve o sene oraya elektrik geldi.

TÜRK GİRİŞİMCİSİ RAKİPLERİNİ İYİ TANIMALI VE DÜNYA VİZYONUNA SAHİP OLMALI

Konyalılara ne tavsiye de bulunursunuz?

Sahalarını iyi görsünler. Sadece belli bir yerde kilitlenip kalacağız diye düşünürlerse o işi bıraksınlar? Rakipleri çok iyi takip etmek şart. Bu rakipleri sadece şehir içi değil, dünya çevresindeki rakiplere bakmak lazım. Kendi işinizi başkasına tenzi ederek, geri çekilmeyin.

TÜRKİYE'NİN İŞGÜCÜ POTANSİYELİ ÇOK ÖNEMLİ

Sanayici, hizmet sektöründen bir işadamı olarak, Türk ekonomisindeki gidişatı nasıl buluyorsunuz, kısaca değerlendirir misiniz?

Sadece ekonomik olarak değil. Belki benim çocukluğumdan kalma milliyetçiliğime bağlayabilirsiniz. Evvela Türk insanı çok üstün insan olarak görüyorum. Fıtraten üstünlüğü ayrı, hakikaten üstünlüğü var. Yetişme tarzı itibariyle bugün Türk çocukları yabana atılmaz. Bugün Türkiye'nin üniversiteleri de yabana atılır üniversiteler değil. Başındaki hocaları da, yetiştirdikleri insanlarda değerli insanlar. Türkiye'nin bilhassa gençleri olarak dünya haritasını göz önüne alırsak orda çok sayıda 200'ün üzerinde devlet var. Bütün yabancı devletler dostumuz olsun, düşmanımız olsun, Türkiye'nin belli bir seviyenin üzerine çıkmasına tahammülleri olmaz. 1960'lı yıllarda köylerden Avrupa'ya giden, iş bulamayan, çok zor şartlar altında çalışanlar vardı. Bugün Avrupa'da ikinci nesil çocuklar söz sahibi, iş sahibi meclislerine girmeye başladılar. Ümit verici, aksini düşünmek hastalık.

10 BİN CİLTLİK KÜTÜPHANEM VAR FABRİKADA

İş hayatınız dışında nelerle uğraşıyorsunuz?

Fırsat buldukça kitap okurum. Fabrikası'nda kütüphanesi olan zannediyorum ki kimse yoktur. Ama benim yaklaşık 10 bin ciltlik kütüphanem var fabrikada. Onun başında da kütüphane memuru var.

Son olarak neler söylemek istersiniz?

Teşekkür ediyor ve tüm hemşehrilerimize başarılar ve sağlıklar diliyorum.

İşin keyfini çıkarın!

Bazı ev işleri gerçekten zahmetli ve sıkıcıdır. Kaliteli ve fonksiyonel Saraylı ürünleri ile yaptığınız işin keyfini çıkarın…

WONDER WORKER

KONYA

Saraylı

MADENİ EŞYA İMALAT PAZARLAMA SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

FABRİKA
3. Organize Sanayi Bölgesi
İhsan Dede Cd. 12. Sk. No: 14
Selçuklu 42300 KONYA, TÜRKİYE
Tel +90 332 2390878 (pbx)
Faks +90 332 2390236

İSTANBUL OFİS
Murat Mh. Uluyol Cd. Büyük Coşkun Sk.
Ali Enderer İş Merkezi No: 5
Bayrampaşa 34055 İSTANBUL, TÜRKİYE
Tel +90 212 5445718
Faks +90 212 5445719

www.smsarayli.com.tr

TÜV SÜD GS Geprüfte Sicherheit

Sohbet

Sanayici koruyor, ya diğerleri?

Toplumumuzda çevre çok bilinen, fakat bilindiği kadar üzerinde durulmayan bir konu. Toplumun küçüğünden büyüğüne her kesimini ilgilendiren Çevre konusunu özellikle bütün sanayicilerin başında denetim mekanizmasını üstlenecek olan Çevre ve Orman Müdürlüğü'nden, Büyükşehir Belediyesi'nden, Konya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü'nden tüm tarafların katılımı ile masaya yatırdık. Lonca, çevreyi masaya yatırdı?

Hülya Şevik
Çevre Uzmanı
İl Çevre ve Orman Müdürlüğü

Ali Özer
Çevre Koruma Daire Başkanı
Konya Büyükşehir Belediyesi

Hasan Basri Güneş
Çevre Koodrinasyon Şube Müdürü
Konya Büyükşehir Belediyesi

Yrd.Doç.Dr. Bilgehan Nas
Öğretim Üyesi
Çevre Mühendisliği Bölüm Öğretim Üyesi

M.Ali Karaali
Licon Mühendislik

M.Emin Gürbüz
Gürpilsan Plastik San.Tic.Ltd.Şti

Ahmet Arundaş
Çevre Mühendisi
Konya Organize Sanayi Bölge Md.Yrd.

LONCA: Çevre denince ne anlıyoruz, ya da ne anlamamız gerekir?

Hülya Şevik: Çevre içinde yaşadığımız ortam. Nefes aldığımız hava, içtiğimiz su, üzerinde yaşadığımız toprak. Diğer nesneler. Her şey bizim çevremizi oluşturuyor. Ama bizim ilgilendiğimiz çevre kirlenmiş olan çevre. İl Çevre ve Orman Müdürlüğü olarak biz ona 'alıcı ortam' diyoruz. Bu alıcı ortam hava, su, toprak. Bunların kirlenmesi de çevre kirliliği.

Çevre'de koruma ve kontrol çok önemli

Ali Özer: Çevre, son yıllarda gündemde olan, yaşadığımız zaman bu sıkıntının farkına varabildiğimiz bir olgu. Çevre, canlı ve cansız varlıkların ortak olarak yaşadığı ve birbiriyle etkileşim içerisinde olduğu ortamdır. Birinin noksanlığı diğerini direkt etkiliyor. Ekosistem gibi.

Koruma ve kontrol çok önemli. Çevreyi hem koruyacağız, hem de kontrol edeceğiz. Bu görev üzerimizde. Bizim çevreye kirlenmeden el atmamız gerekiyor. Çevre korumacılığı, aynı koruyucu hekimlik gibidir.

Çevrenin korunmasında eğitimin öneminin büyük olduğuna inanıyoruz. Cezayla bir yere varılamayacağını anladık. İlköğretimden üniversiteye kadar niye kirletmememiz gerektiğinin eğitimini verirsek, bunu öğretirsek çözümünü bulmuş oluruz. Kirlenmişliği de ön planda tutup, bununla ilgili nasıl tedbirler alabiliriz. Avrupa Birliği giriş sürecinin en önemli

bölümünü çevre oluşturmakta. Bununla ilgili her hafta bir mevzuat çıkmakta, önceki mevzuatlar da revize edilmekte. İlerleyen günlerimizde çevrenin daha çok konuşulacağı anlamına gelmekte. Bizlere de çok büyük görevler düştüğünün kanıtı.

Teknolojinin gelişmesiyle; insanlar bir yandan yapmaya, bir yandan da bozmaya başladı

LONCA: Günümüzde sanayi ve sanayici anlayışı farklılaştı. Çevre konusunda daha duyarlı, en azından çevrenin korunması gereken anlayış belirdi. Ne düşünüyorsunuz bu konuda?

M. Ali Karaali: Çevre her şeyden önce bulunduğumuz ortamdır. Evimiz diye düşünmemiz gerekiyor. Daha önceki yıllarda nüfus azdı, insanlar kaynakları daha bol buluyordu. Teknolojinin hızla ilerlemesi sonucu çevre kirliliği, gündemimize girdi. Çevre kirliliği olduğunu, geleceğimizi tehdit eder boyuta ulaştığını yeni yeni kavramaya başladık.

İnsan sayısının artması, teknolojinin kompleksleşmesi, sanayinin kollarının gelişmesi, çok çeşitli sanayi alanlarında insanlar bir yandan yapmaya, bir yandan bozmaya başladı.

Evimizde huzurlu oturalım, iyi komşuluk ilişkisi içerisinde olalım. Herkes çevresini kollar, korursa, temiz tutarsa her şey daha güzel olacak.

Devlet her şeyde olduğu gibi güvenliğinden, çevreye kadar ciddi boyutta sahip çıkması gerekiyor. Bu işin çözümü, doğal kaynakların korunmasıdır. Yani evimizde huzurlu oturmamızdır.

Devletin ciddi ve kararlı ama anlamlı politikalarıyla olmak zorunda. Eğitimin yanında Çevre Bakanlığı'nın, Yerel Yönetimlerin etkili ve anlamlı çalışması gerekir. Eli sopalı gezmemeleri, ancak kadife eldiven içinde bir demir yumruğun olduğunu da devlet hissettirecek.

Ali Özer: Tabiatın kendini yenileme kapasitesi sınırlı. Tabi kaynaklarımız da sınırlı, kirlettiğimiz zaman kaybedeceğiz. Büyükşehir Belediyesi Sosyal Araştırmalar Merkezi Müdürlüğü'müzün bir projesi var, liselerde gerçekleştirilen '42 Şehir Gönüllüsü Gençlerle Buluşuyor' adını taşıyan. Gençler gerçekten çevre konusunda bilinçli. Ambalaj atığının uzun süre yok olmadığını veya çevreyi kirlettiği zaman oluşacak sonuçları çok iyi biliyorlar, bu da iyi yolda olduğumuzun göstergesidir.

LONCA: Çevre denince akla çevre kirliliği geliyor. Çevre kirliliğinin baş aktörlerinden birisi sanayi ve sanayici. Organize Sanayi Bölgesi kurulurken, çevre ile ilgili hassasiyetler gözetildi mi? Şu anda gözetiliyor mu? Neler yapılıyor bu konuda?

Ahmet Arundaş: Konya Organize Sanayi Bölgemizin yer seçimi yapılırken, bir çok kamu kurum ve kuruluş olmak üzere bütün kuruluşlarla istişare edildi. Görüşleri soruldu ve ondan sonra yer seçimi yapıldı. Organize Sanayi Bölgesi (OSB)'nde yer almak, elini taşın altına sokmaktır. Çünkü, çevre açısından Organize Sanayi Bölgeleri'nin çok büyük önemi var. Birliktelik içerisindesiniz. Şehirden 20 km. uzakta bir OSB var. Bugün şehir içinde olan fabrikalar var. KOS'a hergün binlerce işçi taşıyorsunuz. Ortak altyapılar oluşturuyorsunuz. Atık su, yağmur suyu, doğalgaz gibi. Doğalgazı şehirden önce ilk biz kullandık ve kullanmaya devam ediyoruz. Hava kirliliği yönünden bunu yaptık. Organize Sanayi Bölgeleri çevre açısından büyük bir avantaj. Bugün tükettiğimiz ürünlerin büyük bir kısmı buralarda üretiliyor. Ülke ekonomisine katma değer sağlıyor. Onun için sanayiden vazgeçme şansımız yok. Biz sanayicimizi ne kadar organize hale getirirsek, ne kadar derli toplu, planlı hale getirirsek, sanayinin çevreye verdiği etkileri de o kadar az olur.

LONCA: Çevre kirliliğinin baş aktörleri sanayiciler deniliyor. Sanayici de bunu anlamış ki, geri dönüşüm gibi bir realite var. Sadece buna ait fabrikalar var. Siz ne düşünüyorsunuz bu konuda?

M. Emin Gürbüz: Firma olarak çevreye katı sağladığımıza inanıyoruz. Biz geri dönüşüm yapıyoruz. Ambalaj atıklarını alıyoruz, tekrar geri dönüştürüyoruz. Hem çevreye, hem insan sağlığına, hem de ekonomiye katkı sağlıyoruz. Bu süreç, çevreye sağladığımız katkı. Çevreden aldığımız yok olmayan ambalaj atıklarını, tekrar işleyip endüstriyel hammadde ya da yarı mamul veya sanayi işletmelerinin kullanabileceği türden hammaddeler haline getiriyoruz. Koruma dediğimiz olayı burada gerçekleştiriyoruz. Yaptığımız faaliyetlerde çevreyi korurken, insan sağlığına katkı sağlarken, bir taraftan da kendi firma içerimizde dışarıya atık vermemek için bir atık suyumuzun düzenli şekilde deşarj edilmesini, dışarıya salmış olduğumuz gazların emisyon bacalarının kontrolü gibi bunları bünyemizde oluşturuyoruz.

Döngü tamamen çevresel geri dönüşümün işareti. Kendi bünyemizde ve çevreyle birlikte ahenk içerisinde oluşturmaya çalışıyoruz.

Geri dönüşümün temel olarak yaptığımız faaliyetler ve çevreye olan duyarlılığımız bu zincirde tamamlanıyor.

LONCA: Üretim yapan fabrikaların bacaları ile ilgili denetimler yapılıyor mu? Filtre konusunda hassasiyet var mı?

Hülya Şevik: Herhangi bir şey üretilirken, atık çıkmadan üretemezsiniz. Her fabrikanın mutlaka bir atığı vardır. Onun için bir tesisin çevreye hiçbir zararı yoktur diyemezsiniz. Hem tesisin görevi, hem de bizlerin görevi, onu en aza indirmektir. Bir yakıtı yaktığınız zaman, onun hiçbir şey çıkartmaması mümkün müdür? Bunu nasıl minimize edebiliriz onu sağlamaya çalışıyoruz. Bugün "Hava Kalitesi Koruması Yönetmeliğimiz var. Endüstriyel kaynaklı tesislerden kaynaklanan Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği" var. Bu yönetmelikler sınırları belirliyor. Her tesisin yakıt kapasitesine göre, üretimine göre, değişik limitleri var. Bütün fabrikalar emisyonu aynı değerde salmaz. Her tesisin kapasitesine göre çıkarabileceği emisyonlar bellidir yönetmeliklerde ve bu sınırlarda verilmesi istenir. Bunu sağlayan firmalara da emisyon izni diye bir belge verilir. Şu anda ilimizde, geçmiş yıllara göre kıyasladığımız zaman çok sayıda emisyon izni almış firma var. Bu firma sayısı 143. Bunun da mutlaka daha artması gerekiyor. Bunun daha da artırabilmemiz için, bizim denetimlerimizin artması gerekiyor. Sanayicimizin biraz daha bilinçli olması şart. Şu anda bu sayıların artmasının bir nedeni de o işletmeye ruhsat verirken artık bunlar isteniyor.

Avrupa Birliği giriş süreci gerçekten bizi düzeltti

LONCA: Bu gelişmeler neden kaynaklandı?

Hülya Şevik: Avrupa Birliği giriş süreci gerçekten bizi düzeltti. Yani bizim 1986 yılından beri "Hava Kalitesi Koruması", 1990 yılından buna yana "Katı Atık Kontrol Yönetmelikleri"miz, su kirliliği konusunda yönetmeliğimiz var.

LONCA: Bugüne kadar niye uygulanmıyordu?

Hülya Şevik: Gelişmekte olan bir ülkeyiz. Gelişmemiz içinde sanayicimizi belli noktalarda çok fazla sıkıştıramıyoruz. Bu görevimizi yerine getirmiyoruz anlamında değil. Ama belli noktaya kadar tolerans göstermek zorunda kalıyoruz. Ama son süreçte, mevzuatlar değiştikçe, yeni Çevre Kanunu'muz çıktı, cezalar arttıkça, bizde sanayiciyi daha fazla sıkıştırıyoruz, buna zorluyoruz. Bu gelişmekle birlikte hem ekonominizi büyütüyorsunuz, hem de çevreyi koruyorsunuz. Bu da yeni bir terimi beraberinde getiriyor. 'Sürdürülebilir kalkınma'. Bugün hep söylenen şey bu. Biz ne kalkınmamızı durduralım, yani o şekilde popülist çevreci asla değiliz. Sadece "Çiçekleri, hayvanları koruyalım, işte tesisleri kapatalım" asla böyle bir zihniyetimiz yok. Bütün standartları sağladığı sürece, bütün sanayiciler çalışabilir ve çalışmalıdır. Biz de kendimizi bir ABD'yle, Avrupa'yla eş düzeye getirebileceksek eğer, bunu sanayicimizi de geliştirerek yapmak zorundayız. Aynı zamanda çevremizi de korumamız gerekiyor. Onun için emisyonla, bacalarla ilgili kontrollerimiz oluyor. Bunu sağlamayan sanayicilerimizi uyarıyoruz. Defalarca uyarıyoruz. Bir kontrole gittiğimizde bu filtresini kurmamış, artık kapatalım, hemen ceza yazalım şeklinde bir yaklaşımımız asla yok. Son noktaya gelmeden öyle bir şey yapmamaya çalışıyoruz.

Bacası tüten, ama tüttüğü görünmeyen fabrika istiyoruz

LONCA: Sanayici çevreyle ilgili kaç çeşit yasa, yönetmelik, nizamnameden sorumlu?

M.Emin Gürbüz: Her geçen gün yeni mevzuat ve yönetmelikler çıkıyor. Geri dönüşüm firmaları olarak, yükümlü olduğumuz mevzuat, yönetmeliklerin başında hava kirliliği kontrol yönetmeliği, çevre mevzuatı, ambalaj atıklarının bertarafı kontrol yönetmeliği, daha sonra Belediyeler Kanunu bizde geçiyor. İşçi sağlığı ve iş güvenliği mevzuatı var.

LONCA: Çevre ve çevre koruma konusunda da mevzuatlarla ilgili sanayicinin kafası karışık mı? Yasal olarak ayıklama yapmak mümkün mü? Bu yönde bir girişim var mı?

Ali Özer: Çevre konusunda tüm görevlerde İl Çevre ve Orman Müdürlüğü ile Büyükşehir Belediyesi ortak hareket ediyor, birlikte çalışıyor. Sanayicilerimiz, şu andaki mezuatlardan ve çıkan yeni mevzuatları uygulaması gerektiğini biliyor. Havayı kirlettiği zaman o havada yaşayamayacağını bütün sanayiciler biliyor. Çöpünü nereye atması gerektiğini, atık suyunu deşarj etmesi gerektiğini biliyor. Çevre mevzuatlarının hepsine, sanayicilerimizin büyük çoğunluğu hakim.

KÜTAHYA SERAMİK
KÜTAHYA YAPIŞTIRICI
KÜTAHYA VİTRİFİYE
VESBO
E.C.A
SEREL
YAK
Arsel
Design Perfection
SANICA
ÇİMSA
OUSA
KNAUF
ALÇI - ALÇIPAN
Set Çimento
Italcementi Group
GÖLTAŞ

KORKMAZLAR
Hazır Beton - Çimento - Fayans

KORKMAZ BETON & KONAL İNŞAAT

ARSLAN OTOMOTİV SAN.LTD. ŞTİ.
KONAL İNŞAAT SAN. TİC.LTD.ŞTİ.

Konal İnşaat (Merkez)
Horozlu Han Mh. Otogar Ankara Bağlantı Yolu
Dr. Sadık Ahmet Cd. KONYA
Tel: 0 (332) 345 19 07 Fax: 0 (332) 345 19 09

Konal İnşaat (Mağaza)
Kerkük Cd. Huzur Sit. No: 14/A KONYA
Tel: 0 (332) 238 96 00 Fax: 0 (332) 238 96 02

Korkmaz Hazır Beton Tesisi (Konya)
Ankara İstanbul Bağlantı Yolu Kulluk Köyü Arkası
Dr. Sadık Ahmet Cd. KONYA
Tel: 0 (332) 345 19 07 pbx Fax: 0 (332) 345 19 09

Korkmaz Hazır Beton Tesisi (Kulu)
Katırbeli Mevkii Kulu/Konya
Tel: 0 (332) 641 01 39-40 - Fax: 0 (332) 641 54 58

Büyükşehir olarak hava kirliliğinden, su kirliliğine, toprak kirliliğine varıncaya kadar her konuda üzerimize düşen görevi, sanayicilerle ortak çalışma noktasında hareketle yerine getirmeye çalışıyoruz.

Hülya Şevik: Konya'da özellikle kış döneminde çok büyük bir hava kirliliği yaşanıyor. Bu ısınmadan kaynaklanan bir kirlilik. Ancak, sanayinin de mutlaka etkisi var. Bunlar hep ekonomiyle ilgili. Bugün bacasında en iyi yakıt olan doğalgazı kullanması, sanayici için pahalı oluyor. Fuel oil, kömüre göre biraz daha pahalı, ama ona göre kirliliği daha az.

Öte yandan mevzuatları sadeleştirmek mümkün değil. Çünkü bunların hepsi Dünya'da, Avrupa Ülkeleri'nde uygulanan mevzuatlar. Her tesisin kapasitesine göre mevzuat var. Bu mevzuatları tek çatı altında toplanması mümkün olamaz, çünkü kategorileri ayrı. Gürültü ayrı bir şey. Yani gürültü kontrol yönetmeliği ayrıdır.

M. Ali Karaali: Devlet otoriteyi, dengeyi sağlamak zorunda. Sektörlerdeki adaleti sağlamak zorunda. Sanayiciler olarak bu mevzuatların gerekliliklerini yerine getirmek bizim görevimiz, yapacağız. Burada kanunları eleştirebiliriz, ama karşı gelmek anlamı yok. Türkiye'de kayıt altında olan işletmelerin oranı % 20. Bu işletmeler, sürekli günah keçisi yapılmamalı. Mükemmeliyete itmek devletin görevi, biz de yapalım. Devletin bu imkanlarla bizi değerlendirip, gerçekten çözümcü, insanları kovalamadan, sorunlara iyi niyetle yaklaşsın.

Ahmet Arundaş: Konya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü olarak sanayicimizi mümkün olduğunca bilgilendirmeye çalışıyoruz.

Çevre İl Müdürlüğü, gerek yönetmelik konusunda, gerekse eğitim konusunda bize çok destek veriyor. Eğitim konusunda birkaç tane de AB'liği kriterimiz var. Hibe programları için şu anda çalışmalarımız devam ediyor. AB'liği uyum süreci içersinde çok hızlı yönetmelikler çıkmaya başladı. Yeni çıkan yönetmelikler konusunda sanayicilerimizin bir çoğu haberdar değil.

Tercüme, AB'den direkt tercüme edilmiş yönetmelikler. Bizim ülkemize uyar mı, uymaz mı, Bizim ülkemize nasıl uyarlanabilir? Bunların biraz daha geliştirilmesini, ılımlı olmasını istiyoruz. Yani yönetmeliği çıkartıp, ertesi gün uygulamaya geçirmekten ziyade, en azından belli pilot bölgeler seçilerek, bu pilot bölgelerde eksiklikleri giderilebilir.

Türkiye'nin önünde 68 milyar avro'luk bir yük var

Yrd.Doç.Dr. Bilgehan Nas: AB süreciyle beraber, çevre direktiflerine uyum süreciyle birlikte hepimizin bildiği gibi Çevre Bakanlığı, yoğun bir mevzuat yenilemesine başladı. 2005-2006 yılı, Çevre Bakanlığı açısından tamamen AB çevre mevzuatlarının Türkçe'ye uyarlanması, bunların kanunlaşması, çıkarılması şeklindeki çalışmalarıyla geçti. Çok sayıda mevzuat çıkarıldı. AB ülkelerinde 1970'li, 1980'li yıllarda uygulanmaya başlayan mevzuat ve yönetmelikler, ülkemizde bu anlamda çıktı. Bu mevzuatların çıkmış olması çok önemli. Daha önemlisi, bu mevzuatların

ER-HAS®

YAĞMURLAMA VE SULAMA SİSTEMLERİ
SPRINKLING AND IRRIGATION SYSTEMS

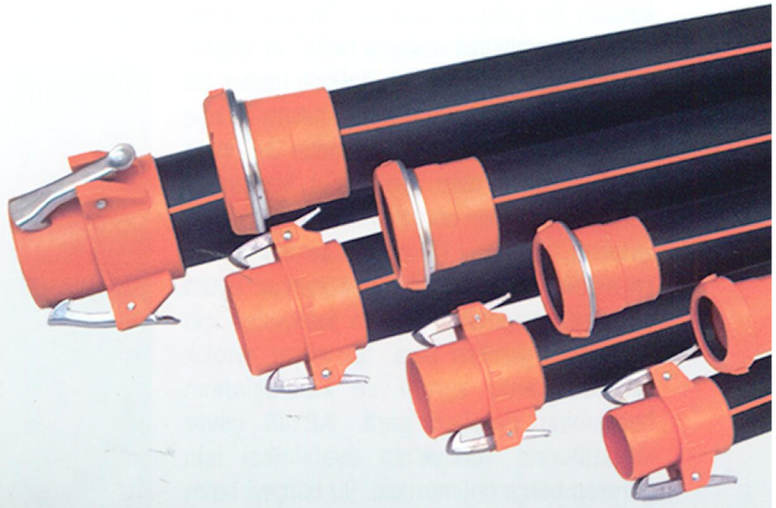

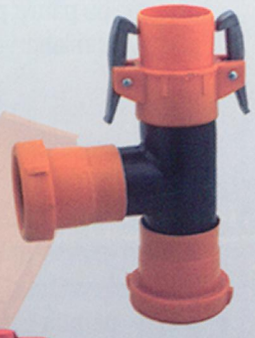

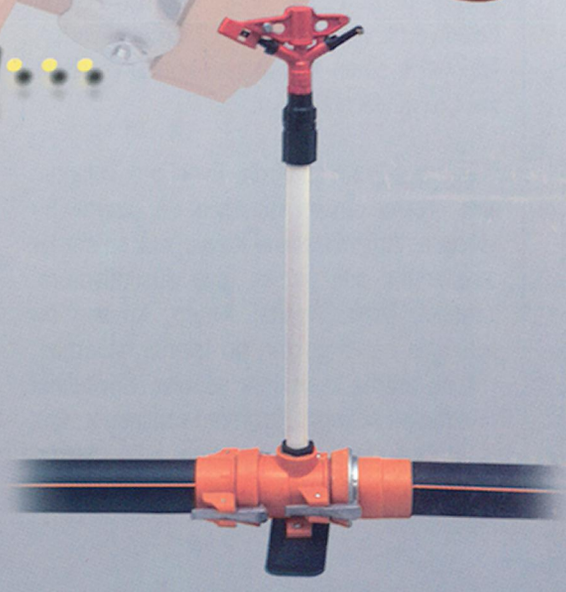

Yağmur yağar gibi...
As it is raining...

3. Organize Sanayi Bölgesi
İhsan Dede Caddesi 12. Sokak
No:6 Selçuku/KONYA/TÜRKİYE
Tel:+90.332.239 12 96 - 97
Fax:+90.332.239 12 98
www.erhas.com
info@erhas.com

Türkiye'de uygulanabilir olması. Elbette çıkan bu mevzuatlar, 1-2 yıl içerisinde bire bir, bütün maddeleriyle hayata geçirilebilecek değil. Zamanla bu mevzuatlar, her birimizi ilgilendiren maddeleri uygulanmaya başlanacak. Bu mevzuatların da getirdiği, Avrupa Birliği'yle ilgili, çevre direktiflerinin ülkemize getirdiği bir takım maliyetler var. Çevre Bakanlığı'mız bu konuda bir çalışma yaptırdı: "Büyük ölçekli çevre yatırımlarının maliyeti nedir?"in araştırmasını yaptırdı. Türkiye'nin önünde toplam 68 milyar avroluk bir yatırım var. Bu rakam Türkiye için çok büyük bir rakam. Bundan 3-5 sene önce 1 milyar avro için IMF'in kapılarında olduğumuz günleri unutmayalım. Bu 68 milyar avronun, yaklaşık 18 milyar avroluk kısmı, sanayicilerimizin çevre direktiflerine uyum sürecinde yapması gereken faaliyetler için harcaması gereken para. 50 milyar avroluk kısımda kamu kurum ve kuruluşlarının harcaması gereken para. AB'nin çevre direktiflerine Türkiye'nin uyabilmesi için gereken bütçe önümüzdeki. Bu bütçeyi bizim sağlamamız mümkün mü? Hiç de öyle kolay değil. Bugün sağlamamız mümkün mü? O da kolay değil. Bu bütçe önümüzdeki 10-15 yıla yayarak, bu parayı peyder pey harcayarak, bu çevre yatırımlarını yaparak, bu noktaya gelmek zorunda.

Ağırlıklı yatırımlara kamu açısından bakacak olursak, yatırımlar belli. Belediyelerimiz için öncelikli konu, düzenli katı atık depolama sahaları ve evsel atık su arıtma tesisleri olacak. Belediyelerimizdeki mevcut durum şu an 3.225 belediyemiz var. 16 büyükşehir belediyemiz var. Toplamda 3.225 belediyeden, Türkiye'de şu an 100 atık su arıtma tesisimiz var. Çok düşük orandayız.

Konya büyük bir şehrimiz. Evsel atık sularının alıcı ortamı olması itibariyle de önemli bir şehrimiz. Ama maalesef Konya, atık su arıtma tesislerinde çok gecikti diye düşünüyorum. İstanbul, İzmir, Adana, Antep, Kayseri bu şehirlerin hepsi çoktan bu işlerini hallettiler, atık su arıtma tesislerini yaptılar. Sevindirici yanı temeli atılmıştır, işlemleri yapılmıştır. Atık su arıtma tesisinin inşaatına başlanmıştır. Bundan sonra Konya için atık su arıtma tesisi yapılacaktır.

Önümüzdeki 15 yılda, Katı atık düzenli depolama sahaları da yine çok önemli bir maliyet unsuru olarak karşımıza çıkacak. Şu andan itibaren bütün belediyelerimizin yoğun olarak yapmak istediği projelerden biridir. Katı atık düzenli depolama sahalarından Türkiye genelinde yaklaşık 15 adet var. Bu noktada da Türkiye olarak Avrupa Birliği ülkelerinin çok çok gerisinde bulunmaktayız.

Organize Sanayi Bölgeleri 1950'li yıllarda Türkiye genelindeki bölgesel kalkınmışlıktaki farklılıkları ortadan kaldırabilmek için bir model olarak geliştirilmiştir. 'Nerelerde Organize Sanayi Bölgeleri kurarsak, oralardaki gelişime açabiliriz' yaklaşımıyla başlamış, bununla beraberde bir bölgesel kalkınma farklılıklarını ortadan kaldırırken, yer seçiminden tutunda, oraya seçilecek endüstrilerin her birinin seçiminden ve oraya yapılacak su, kanalizasyon, enerji, doğalgaz hatları, ortak su arıtma tesisleri gibi bir takım altyapı hizmetlerinin beraber yapılmasıyla çevre kirliliğini de minimize edebiliriz bakış açısıyla yapılmış yatırımlardır. Ülkemizde şu an itibariyle 200'e yakın ve bu rakama önümüzdeki dönemlerde de planlama aşamasında olanlara beraber, Organize Sanayi Bölgesi rakamı var karşımızda. Bunlar içinde yaklaşık 15 atık su arıtma tesisi olan var. Konya yine atık su arıtma tesisi noktasında geride kaldı. OSB'ler atık su arıtılması konusunda da geride kaldı. Tıpkı Büyükşehir Belediyesi gibi.

Burada da yine sevindirici bir haberimiz var. Onlar da şu an ihale aşamasına gelmek için teklifler almaya başladılar. Konya Organize Sanayi Bölgesi'nde atık suları bundan sonra arıtıldıktan sonra Konya kentinin evsel atık sularıyla birleşip, yine eski ara tahliye kanalıyla Tuz Gölü'ne kadar gittiği mevsimlerde gidecektir. Bunlar Konya'nın atık su anlamındaki en önemli sorunlarıydı. Biri sanayicimizden gelen endüstriyel atık suları, diğeri Büyükşehir Belediyesi'nin evsel atık sularıydı. Bu iki sorunu da önümüzdeki dönemlerde çözüyor olmanın mutluluğu var bizde.

LONCA: Hem atık su, hem katı atıkların sanayisi var. Bu ölü bir yatırım değil, aksine geri dönüşümlü. Doğrudan sanayiye, ekonomiye bir katkı. Hammadde üretiyor, çevre kirliliğini önlüyor, istihdam sağlıyor, enerji üretiyor gibi bir çok boyutu var değil mi?

Ali Özer: Gecikmiş oluyoruz, ama işi pratik olarak düşündüğümüz, uygulanabilirliliğine baktığımız zaman Konya Büyükşehir Belediyesi olarak 2000 yılında düzenli depolamaya geçiyorduk. Fakat ÇED sürecinde şu anda

mahkeme hala devam ediyor. Başka bir alternatifler bulduk. Oraya başladık ki biz, 2000 yılında, belki Türkiye'de birkaç belediyeden biri olacaktık. Düzenli depolarda olması gereken bütün şartları Büyükşehir Belediyesi olarak sağlıyoruz. Ama buna düzenli depolama diyemiyoruz. Biz her şeyi usulüne uygun şekilde depoluyoruz. Konya'nın günlük 1000 ton çöpü var. Biz üzerini örtü tabakasıyla

örtüyoruz. Çevreye zararsız hale getiriyoruz. Eğitim çok önemli. Burada bir misal vermek istiyorum. Vatandaşların çöplerini bidonların dışına atmasının bir ilçe belediyeye yıllık 3 trilyon liranın üzerinde bir maliyeti var. Siz düşünün bunu artık.

Kimse, çevreyi kirletme hakkına sahip değil

Büyükşehir Belediyesi'nin 'Alo 181' çevre hattı var. Çevre şikayet hattımız yani. Biz şikayetin bir anayasal görev olduğuna inanıyoruz. Sağlıklı bir çevrede yaşama hakkına sahibiz. Kimse o çevreyi kirletme hakkına sahip değil. Nihayetinde ona o bilincin verilmesi gerektiğine inanıyorum. Sanayiciye de verilmesi gerekiyor. Normal bir vatandaşa da verilmesi gerekiyor.

LONCA: Merkez yerlerde ki konutlarda yakıt olarak kömür kullanımı yasaklandı. Ama çevre semtlerde bu yasaklanmadı. Sizce hava kirliliğini önlemek için bu çözüm mü? Ya da yeterli mi?

Hülya Şevik: Hava kirliliği Konya içinde ölçülüyor. 5 ayrı bölgede ölçülüyor. En yüksek seviyeler, tehlikeli seviyeler belirleniyor. O bölgelerde artık insan sağlığını tehdit eden seviyelere ulaştığı için bir dönem artık orada kömür yakılmasın, kükürt seviyesi en düşük olan yakıt yakılsın. Yasaklanmasının sebebi oydu. Aslında hava kirliliği var. İnsan sağlığını tehdit eder seviyede değil. Geçtiğimiz iki yıl yine yakıt rejiminde bir bozulma oldu. Eski 5-6 yıllık uyguladığımız sistem bozuldu. Bu sene tekrar yeni bir düzenleme ile düzeltilmeye çalışılacak. Yani hava kirliliği yine yüksek aslında.

Ali Özer: Konya Büyükşehir Belediyesi zabıtamız 24 saat çalışır ve sürekli denetimlerimiz devam eder. İhbarlara da anında müdahale edilir. Yani bu hem hava kirliliği olsun, hem de diğer çevre ihlalleridir. Büyükşehir Belediyesi olarak, biz bu konuda çok hassasız.

Bilhassa hava kirliliği konusunda denetimlerimiz devam eder. Yakıt denetimlerimiz oluyor. laboratuarımız 24 saat çalışır. Çevre zabıtası kontrollerimiz içerisinde, Emniyet, İl Çevre Müdürlüğümüzle ve Sağlık Müdürlüğü'yle beraber gerektiği zaman çalışmalarımız devam eder. Bu yıl doğalgazın da yaygınlaşmasıyla beraber daha sağlıklı bir çevrede yaşayacağımıza, hava kirliliği açısından ben inanıyorum.

LONCA: Çevre konusundaki politikaları, aynı para konusundaki politika gibi en küçük sapmada toplayamıyoruz. Hedeften bir hayli uzaklaşıyoruz. Son 2 yılın uygulamaları, daha öncekileri de sildi. Bundan sonra daha da zorlaştı değil mi?

Hülya Şevik: Tabi şimdi çok daha zor toparlayacağız artık.

Ali Özer: Kaçak kömürdeki sınır bizim önceki dönemlerde 5.500'dü. Bu değerin altındaki bir kömür satılamazdı. Bunun ciddi yaptırımları vardı. Bu 3.800'e kadar çekildi, kalori bazında. Kükürt bazında yüzde 2'lerde oldu. Bu uygulama, kalori yakalamada yaktığımız yakıt mik-

tarını artırdı. Aynı zamanda havaya bıraktığımız emisyon içerisindeki kükürt dioksit miktarını da ikiye katladı. Yani bunda ciddi sorunlar görüyoruz. Konya'ya doğalgazın gelmesi büyük bir sevindirici gelişme. Bir an önce doğalgaza geçilmesi gerekiyor.

Hasan Basri Güneş: Şimdi eğitim hususunda gerek okullar da verilen ders mahiyetinde eğitim olsun, gerekse sosyal manada verilen eğitim olsun, o dönem kendi şahsım olarak gözlemlediğim bir eksiklik var. Başkanımızın da dediği gibi işte çocukların veya gençlerin veya halkın bir pet şişenin doğada ne kadar sürede kaybolacağını öğrenmiş biliyor, hava kirliliğinin ne tür hastalıklara neden olacağını biliyor, bunun farkında. Fakat bunu kişiselleştirmemiş. Yani bunu matematikte 2 kere 2'nin 4 olduğunu öğrendiği gibi öğrenmiş. Bunu kişiselleştirmemiş. Nihayetinde o plastik şişenin 4000 yılda yok olacağını biliyor, fakat birgün geliyor o şişeyi atıyor.

Öğrenmede taklit çok önemli

Siz ne yaparsanız yapın, çocuk işte. Bir pet şişenin bilmem kaç yılda yok olacağını bilir ama onu yapar yine? Çünkü, o bilgiyle kurbağanın sindirim sistemi bilgisi aynı.Ama o çocuk babası çöpe atmıyorsa biz ona "sosyal öğrenme" diyoruz. Babası atmıyorsa o da atmıyor. Annesi pikniğe gittiği zaman orayı temizliyorsa o çocuğun kafasına kazınıyor. Taklit çok önemli. Kültürün iki tane şeyi vardır. Kültür bir devamı sağlar, denetim ve cezalandırma mekanizmasıdır. Kültür bu anlamda kim ne derse desin bazı eksiklikler vardır çevre anlamında. Yani biz bir pikniğe gitmeyi fazilet sayıyoruz. Ama bari bulunduğun yeri temizleme ne yazık ki yok. Öğrencilerin kafası karışıyor. Çünkü okulda öğrendiklerini dışarıda ve evde göremiyorlar.

M. Ali Karaali: Ancak bu çevre bilincini babalar öğreniyorlar. Biz derelerden su içerdik çocukluğumuzda. Baba yeni öğreniyor çevreyi. Ali Özer: En büyük çevreci bizim atalarımızdır. Yani baktığımız zaman geçmişimize, Bir sultan kendi maaşıyla bir ekip kuruyor, sokakta yere tükürenler için üzerini kireçle örtsün diye.

LONCA: Organize Sanayi Bölgesi olarak bu anlamda neler yapıldı? Örneğin bir ağaçlandırma yaptınız mı?

Ahmet Arundaş: Sadece geçen yol OSB içerisine 1000 tane ağaç diktik. Bu sene 240 bin metre karelik bir alanı yeşillendirmeyi düşünüyoruz. Yeşillendirme çalışmalarımız sürüyor. Organize Sanayi Bölgeleri benzer ve entegre iş kollarında çalışan işletmeler aynı işyeri içinde toplanmakta, ihtiyaçları hep birlikte daha kolay ve ekonomik olarak karşılanabilmekte, bu işyerlerine yeni teknolojinin transfer edilmesi ve uygulanması daha kolay ve ekonomik olmaktadır.

Organize Sanayi Bölgeleri sanayi tesislerinin kuruluşundan itibaren yer seçiminin yapılması tüm kurum ve kuruluşlarca belirlenmesi, ve altyapıların (kanalizasyon, yağmursuyu, içme ve atıksu arıtma tesisleri v.b) yapılarak çevreye olan etkinin en aza indirilmesi sağlanmaktadır.

AB. uyum süreci içerisinde birçok yeni yönetmelikler çıkmakta olup sanayicimizin yükümlülükleri artmaktadır. Yeni çıkan yönetmeliklerin uygulama süreçlerinin uzatılması ve yönetmeliklerin ülkemiz ve sanayimiz şartları, göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Sürdürülebilir kalkınma çerçevesinde, doğal kaynaklar verimli kullanılarak, atıklar azaltılarak, kaynakların tekrar kullanımı sağlanmasında kamu kuruluşlarımıza, sanayimize, üniversitelerimize ve yerel yönetimlerimize torunlarımızdan emanet aldığımız dünyamızın en iyi şekilde korunması için büyük işler düşmektedir.

LONCA: Yeşillendirme çalışmalarında su kullanımı nasıl? AB ülkeleri suyu nasıl kullanıyor, biz nasıl kullanıyoruz?

Yrd.Doç.Dr. Bilgehan Nas: Eskiden bir kente su temini yapılacağı zaman, bir kişi ne kadar su tüketir hesabında 200-250 litre gibi rakamlardan söz edilirdi. Bu değer şu an Avrupa'da yarısına kadar düşürülmüş durumda. Bir kişiye günde 100-150 litre arasında su veriliyor. Artık suyu o derece az kullanmaya, tasarruflu kullanmaya başladılar. Yani belediyenin kişi başı 200-300 litre su vermesi marifet değil artık. Marifet o suyu, o havzanın suyunu, ekonomik bir şekilde sürdürülebilir bir şekilde, 10 yıl sonrasına da yetecek şekilde kullanabilmek. O anlamda mutlaka çimlenme ve diğer çalışmalarda "Elimizdeki suyun potansiyeli ne, biz bu suyu ne kadar yıl kullanabiliriz" hesabını iyi yapmamız lazım.

Hasan Basri Güneş: Bu noktada ben bir şey ilave edebilir miyim? KOSKİ Genel Müdürlüğü bahçe suyu alacak kişilerde damlama sulama sistemini mecbur koşuyor şu an. Yani bu iyi bir gelişme. Bahçe suyu almak isteyenler, damlama sulama sistemini kuracak, ondan sonra alabilecek. Belediyeler, Park ve Bahçeler Daire Başkanlığı'da damlama sulama sistemine bütün bölgelerde geçmek üzere. Bu da su tasarrufu açısından önemli bir gelişme

Ali Özer: Şu an Mezarlıklar Şube Müdürlüğü bana bağlı. 2 milyon metre karelik bir yeşil alan ve şu anda tepeden baktığımız zaman görünen yeşil alanların % 70'i mezarlıklardır. Mezarlıklar sadece defin olayı değil, oranın bakımı, temizliği, yeşile bürünmesi ki ciddi anlamda biz oraya fidan diktik, mezarlıkların bakımını üstleniyoruz. Yani bir şeyler yapılmaya çalışılıyor.

Yrd.Doç.Dr. Bilgehan Nas: Az önce rakamlar verdim ben size, Türkiye'nin 18 milyar avroluk yatırım yapması gerekiyor diye. Bu anlamda Konya sanayisine baktığımda bunu çok önemli bir konu olarak değerlendiriyorum. Konya sanayisinin en güçlü olduğu alan tarım makinaları, otomotiv, yedek parça vs. gibi . Ve atık su arıtma tesisleri önümüzdeki 10-15 yılın en önemli konuları olacak Türkiye'de.

Atık su arıtma tesislerinde maliyetin çok önemli bir kısmını kullanılacak ekipmanlar oluşturur. Arıtma tesislerinde kullanılan onlarca , yüzlerce ayrı ekipman var ve bunların büyük bir çoğunluğu geçmiş yıllarda yurt dışından getirildi. Almanya'dan, İtalya'dan vs. ithal edilirdi. Son yıllarda Ankara'da İstanbul'da Türkiye'de de atık su tesisi ekipmanı üreten firmalar oluşmaya başladı. Yani kendi çevre

sektörümüzü oluşturmaya başladık. Bu paraları, bu arıtma tesislerini yaparken yurt dışına gitmeye, bu ekipmanları oradan almaya gerek yok. Türkiye kendi iç dinamikleriyle de ekipman üretebilir ve ben Konya o anlamda bir şeyler yapabilir diye düşünüyorum. Çünkü otomotiv yedek parça, tarım makineleri parçaları gibi sektörleri yapabilen bir sanayisi var organize sanayisi var ve bu bahsettiğim sektörler atık su arıtma tesislerinde kullanılan bir pompaydı, bir vanaydı, bir döner kazıyıcısıydı vs ekipmanlara yapılabilir diye düşünüyorum, önümüzdeki dönemlerde, bunu da yaparlar.

Sizce Türkiye'de en güçlü olduğumuz sektörler hangileridir endüstriyel anlamda? Otomotivi bir kenara bırakırsak deri ve tekstil atık suları en yoğun olan ve arıtılması en güç olan , kirliliği en fazla olan sektörlerdir. Yani dünya ülkelerinin çok önceden bıraktığı sektörlerdir aslında. Türkiye'de de en güçlü olan sektörlerdir bunlar. Türkiye'de bu noktalara geldi. Avrupa artık atığı minumum olan mümkün olduğunca küçük ebatlarda çalışan teknolojiye dayalı ürünlerle meşhur olurken, Türkiye böyle tonlarca , metre küplerce atık suyu olan , arıtılması güç olan sektörlere kalmıştır. Bu sektörlerde atık suyunu arıtacağız diye hem işletme maliyetine, hem yatırım maliyetine katlanmak zorunda kalıyoruz.

Ali Özer: Belediyeler, sivil toplum kuruluşları, gönüllü kuruluşlar ve üniversiteler bunlar ortak çalışmaya girmediği sürece başarı noksandır.

LONCA: Yani herhangi bir kampanya yürüttüğümüz zaman Belediye ve Çevre İl Müdürlüğü'nün sosyal paydaşlardan yeterince destek görüyor musunuz? Yani sivil toplum kuruluşları, üye toplum kuruluşları ki siz de bilirsiniz, özellikle kamu sektöründe biraz yasak savma basından bir görevlendirme çıkar. Acaba cidden artık insanlarda bir farklılaşma var mı?

Hülya Şevik: Başlıyor ama çok yeni yeni. Biz mesela bundan 3-4 sene önce çevre haftası içerisinde bir eğitim düzenledik ve çevre mevzuatları hakkında, yapılan işlemler hakkında her kurumlardan bilgilendirme, eğitim anlamında eleman görevlendirilmesini istedik. Şimdi katıldılar insanlar, tabi resmi kurumlardan geldiler. Ama böyle çay, sohbet sırasında herkes zorunlu gelmiş onu duyuyorsunuz. Aslında bilinçli bir şekilde, isteyerek gelmiyor. Oraya kurumu görevlendirdiği için geliyor. Konya'da da çok fazla dernekler var, ancak gerçek anlamda, sivil toplum kuruluşu anlamında maalesef yok. Bu sayı 3'ü geçmiyor.

LONCA. Bu konuda bizim mevzuatımız, yasamız yeterli mi?

Hülya Şevik: Yeterli, daha da çıkacak. Bu da uyum açısından yeterli, yani uygulandığı takdirde.

LONCA: Sanayiciniz hazır mı AB'liğinin çevre ile ilgili?

M. Ali Karaali: Türkiye'de sanayi yeni yeni şekilleniyor. Eskisi gibi, "Hadi şu işte para varmış yapalım" anlayışı kalmadı. Dolayısıyla sanayici kişilikli hale geldikçe, sanayici sektörel hale geldikçe, bu yarışta ister istemez mecburen hazırlıklı olmak zorunda kalıyor. İyi niyetli olduğuna inanıyorum sanayicimizin. Aksi takdirde zaten yarış dışına itiliyorsunuz, globalleşme vs. gibi süreçte. Yani otomatik olarak sizi belediye, çevre hazır olma noktasına getiriyor. Burada yeter ki devletimiz adaleti sağlasın. Sanayici bilecek ki bu kural yürüyecek. Başarı takiple beraber geliyor. Takip edilmek istiyor sanayici. Devlete düşen takipçiliğini iyi yapacak.

Ali Özer: Avrupa Ülkelerin de gönüllü kuruluşun etkinliği bir başka. Bil fiil üye olanların çoğunluğu fazla. Bir gönüllü kuruluş herhangi bir konuya el attığı zaman, devlet bu konuda karar almak zorunda kalıyor. Bu önemli olan konu aslında. Türkiye'de öyle değil ve büyük eksikliğimiz var yine bu konuda.

M. Ali Karaali: Gönüllü kuruluşlar çok güzel. İyi de bu işi hobi olarak yapıyor. "Çevreciyiz" diye olaya hep böyle modacı gibi bakıyoruz memlekette. Tabi moda lazım, ben de uyarım modaya. Ancak, her şeyinde moda üzerine kurulacağına inanmıyorum. Modanın yeri başka, realitenin yeri başka, hayatın yeri başka.

LONCA: İstanbul'da çıkan zehirli varillerden Konya'da çıktı mı?

Hülya Şevik: Hayır çıkmadı. Konya'da, birkaç kuruluş dışında kirletici madde tehlikesi çok fazla yok. Yani çok fazla kirletici kimyasal atığı olan tesis fazla yok. Hiç yok mu? Var. İlaç fabrikaları var, onların çıkardığı atıklar var. İşte burada bizim çıkardığımız bu mevzuatlar işe yarıyor. Çünkü orda çıkan atığını bize belgelemek zorunda. Biz kontrole gittiğimiz zaman, nereye verdiğini göstermek zorunda. Bunlar düzenli kontrol edildiği zaman, kesinlikle böyle bir şey söz konusu olmaz. Bu firmalar 3 değil de 30 tane olsaydı veya 300 tane olsaydı, bu tesisler İzmit'teki gibi bir İstanbul'daki gibi denetiminden kaçabilirdi. Yani denetimde yetmeyebiliriz o zaman.

LONCA: Diğer şehirlerle kıyaslandığında Konya, çevre koruma konusunda hangi noktada?

Hülya Şevik: Çevre korumada Antep'ten daha ileride olduğumuzu biliyorum. Çünkü özellikle ambalaj atıklarıyla sanayicilerimizi çok fazla sıkıştırıyoruz, uyarıyoruz. İşte formunuzu doldurun, bildirin şeklinde .

M.Emin Gürbüz: Fuarlarda görüştüğümüzü meslektaşlarımızla sektörü konuşurken, "Yönetmelikler Ankara'dan çıkıp bize gelinceye kadar, siz zaten bu işi en güzel şekilde yapıyorsunuz. Bize gelinceye kadar acemilik sizde atılır?" diyorlar. Yani gerçekten kayıt altında olmak, bir şeyleri ibraz etmek, beyan etmek onlar için daha erken. Konyalı sanayiciler olarak artık işin içindeyiz. Fakat, onlar için erken. SSK'sız eleman çalıştırabiliyor, emisyonu olmadan iş yapabiliyor. Niye? 3 bin tane işyeri bir arada ve kontrol tamamen sağlanamıyor.

Hülya Şevik: Konya'da denetleyeceğimiz işyeri 2 3 bin tane. Biz de kaçırırız denetimi. Orada çalışan arkadaşlarla görüşüyorum. Denetim için tesislere sadece bir kez gidebildiklerini, tekrar denetim için gitmelerinin mümkün olmadığını söylüyorlar. Yani denetim eksikliği var.

Bir tesis nasıl çalışabilir, izinli ruhsatlı çalışabilir. Bu izin ve ruhsatları kim veriyor; Büyükşehir Belediyesi. Belediye sınırları dışında da özel idare veriyor. Bu ruhsatı almadan çalışan tesislerin denetlenmesi çok zor, mümkün değil. Yani size bir şikayet gelmediği sürece, siz sanayiyi tek tek kapı kapı dolaşmalısınız ki, elinizdeki imkanlarla bu mümkün değil. Yani burada kurumlararası bir işbirliğinin de yapılması gerekiyor. Yeni Özel İdare Kanunu, Belediyeler Kanunu da çıktı ve artık ruhsatlar verilirken bütün şartlar istendiği için, en küçük ekmek fabrikası kurulurken veya çok basit bir şey kurulurken geliyor, bizde "Emisyon deşarj iznine tabi miyim?" diye soruyor. Halbuki hiçbir şey kendisini bağlamıyor olabilir. Onla ilgili belge almak zorunda, yoksa ruhsat verilmiyor.

Konya, akıllı şehir haline geliyor

Ali Özer: Konya olarak diğer illerden çok çok öndeyiz, her konuda öndeyiz. Bizim burada şu avantajımız var. İl Çevre Müdürlüğü ve Valilikle çok koordineli çalışıyoruz ve onun çok faydasını görüyoruz. Konya Büyükşehir Belediyesi olarak 'Kent Bilgi Sistemi'ne geçiyoruz. Bunun ihalesi yapıldı. Şehri artık akıllı şehir haline getiriyoruz. Büyükşehir olarak ruhsat bürosu bana bağlı, bir envanter çıkartılmasını istedim. Sanayimizin birinden başladık. 1.sınıf, 2. sınıf, 3. sınıf bir envanter çıkaralım. Bilelim kimin ruhsatı var, kimin ruhsatı yok. Baktığımız zaman nerde neyin ne olduğunu görüyoruz. Büyükşehir bunu çok profesyonel olarak yapıyor. Hiçbir işletme ruhsat almadan o kapıyı açamaz, tesisi açamaz. O zaman almak zorunda. Biz çevresel boyutuna bakıyoruz. Ruhsat alırken, alması gereken tedbirleri aldırıyoruz.

Hasan Basri Güneş: Çevre Koruma Daire Başkanlığı'nda faaliyetini yürüttüğümüz Çevre Koruma Şube Müdürlüğümüz var. Bu müdürlük bünyesinde çevre temizliğinden sorumlu. Çevre sorunlarının en basit olanı yani sokağa atılan sigara izmaritinden, çekirdek çitlenmesine kadar bunlar en basit çevre sorunu. Ama onu bile başaramamışız şu ana kadar. Bunu Türkiye olarak başaramamışız. Bugüne kadar hem kirlenen yüzeyi temizlemekte sıkıntı çekiyoruz, hem de o yüzeyin kirlenmemesini sağlayamıyoruz. Eğitim de teknik boyutlar veriliyor. Fakat, çevrenin duygusal yönünde de eksiklik var.

Çevrenin duygusal yönünde eksik kalıyoruz

Çevrenin duygusal yönünde eksik kalıyoruz. Neden? Çevre biliminde çalışan kişilerde bu suçu işliyor, toplumsal suçu işliyor, çöp atıyor. Çevre mühendisliğinden mezun olan bir talebe bile atabiliyor. Yani burada bir eksikliğimiz söz konusu. Tabi bunun önüne geçebilmek için eğitim şart. Bunun alt yapısının oluşturulması kesinlikle gerekli.

Çöp kovaların sıklığıyla ilgili Kazım Karabekir Caddesi yayalaştırıldıktan sonra çöp kovalarının yerleştirilmesi biraz zaman aldı. Çünkü ihale süreci çok yoğun oldu. O noktada biz halktan çok ciddi manada şikayetler aldık. Vatandaş oraya çöp kovası konmasını istiyor. Orada çalışan arkadaşlar anlattı, çok sevindik. '-Vatandaş elindeki kağıdı yere atmadan, cebine atarak gidiyor.'diye. Ama kovaları yerleştirmemize rağmen, o bölgede kirlilik devam ediyor. Yani vatandaş o çöpleri kovaya atmayabiliyor. Bu noktada öncelikli olarak kirletilmemesi geliyor. Bu konuyla ilgili çeşitli çalışmalarımız devam edecek. İşte alt yapı eksiklikleri tamamlanacak, çöp kovalarının yaygınlaştırılması hedefleniyor. Bununla beraber klasik çevre temizlik sisteminden modern teknik sisteme geçmek istiyoruz. Daha araca dayalı daha az iş gücü ve zaman kaybına sebep olan teknik alt yapıyı tamamlamak istiyoruz.

Sanayiciyi, sanayi kuruluşunu yönetmeliklerle, yasal zorlamalarla çevreci hale getirebiliriz. Ama, o sanayiciyi arabasıyla giderken sigara izmaritini camdan gerçekten bir çevreci değildir. Eğer o sanayicinin kendisini çevreye duyarlı bir insan haline getirebilirsek, bu yönetmelikleri uygulamamız çok daha kolay olacak

Ali Özer: Belediye olarak ilaçlama yapıyoruz. Çevreyi kirletmeden, düzenli bir şekilde fazla ilaçlama yapmadan kaynağında yok ediyoruz. Mesela geçen yıl ciddi bir sinek vardı ama aslında bunları yok etmekte önemli değil. Biolojik mücadeleye bizim önem vermemiz gerekiyor.

LONCA: Gürültüyü önlemek için ne yapıyorsunuz?

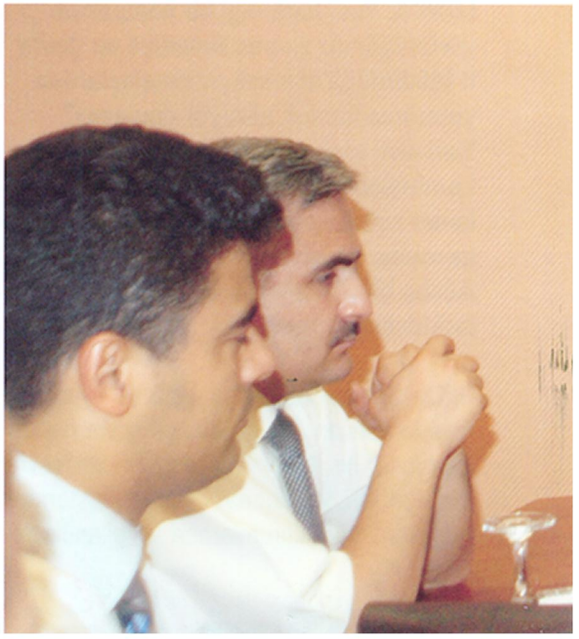

Hülya Şevik: Gürültü konusu yeni yeni gündem oluşturuyor. 1993 yılından bu yana müzikli eğlence yerleri sürekli olarak denetleniyor. Ve orda yönetmeliğin belirlediği bir ses sınırı var. Çok aşan yerler için bir cihaz taktırılıyordu. Monitör açtığı zaman devreyi kesen, o sesi azaltan bu kontroller yapılıyordu. Daha sonra yönetmeliğimizde bu değişiklik oldu. Bakanlık, denetim konusunu yönetmelikle büyükşehire ve belediyelere devretti.

Ali Özer: Büyükşehir Belediyesi olarak sürekli denetim yapıyoruz. Yeni çıkan yönetmeliğin güzel tarafı şu; eğitimi ön plana çıkarıp, belgelendirme noktasında A grubu, B grubu gibi eğitim şart tutuldu ve teknik elemanlarımızı bu konuda eğitime gönderdik. Artık bu işin daha profesyonel yapılmasını istiyoruz. Tesis kurulmadan önce "Sen buranın gürültü yapmayacağını garanti et" diyor yönetmelik. Onun için ölçüm yapılıyor ya belediyeler yapacak ya da bu işin belgesini almış firmalar yapacak. Bir de müzikten kaynaklanan bir gürültü var. En büyük ve iğrenç gürültülerden biri bu düğünlerdeki korna.

Avrupa'dan geleni, olduğu gibi almak, doğru değil

Hülya Şevik: Bu gürültüyle ilgili şimdi bizim yönetmelikler çıkıyor ya. Şu anda yine AB'liği uyum süreci onların mevzuatlarını uygunlaştırma çabası hala devam ediyor. Mesela şikayetler oluyor bize köpek havlamasından,kornadan dolayı. Bunu şube müdürü arkadaşla konuştum. Dedim ki bununla ilgili biz çok fazla şikayet alıyoruz ne yapıcağız? Madem şu anda Almanya ile çalışma yapılıyor. Ama köpeğin birkaç kez havlaması veya korna çalınması onların mevzuatında yer almıyor. Bize özgü olan şeyler onlara garip geliyor.

LONCA: Sayın katılımcılar, hepinize değerli zamanınızı ayırdığınız, bilgi ve deneyimlerinizi bizlerle paylaştığınız için çok teşekkür ederiz. Sizler ile yaptığımız söyleşinden ortaya çıkan sonuç; çevrenin çok önemli bir değer olduğu, kirlenmeye başladığında temizlenmesinin çok güç, zaman alıcı ve maliyetli olduğu bu nedenle de korunması gerektiği yönündedir. Çevreyi korumak için yapılması gerekenler ise şu şekilde sıralanabilir; Çevre konusunda toplumun her kesiminin bilinçli olması ve sorumluluklarını gereklerini yerine getirmesi gereklidir. Sivil toplum kuruluşları, sanayiciler elini taşın altına sokmalı. Atığı üretenin yok etmesi gerektiğinin de farkına varmalı, her konuda devleti sorumlu tutan anlayış değişmelidir. Devlet her zaman olduğu gibi öncü, denetleyici olmalıdır. Öte yandan denetleyen, danışmanlık da yapabilmeli, ancak önce kendisi çevreci olmalı, çevreyi korumalıdır. Denetim artırılmalı, kayıt dışı kayıt içine nasıl çekilebilir, bununla ilgili çalışmalara ağırlık verilmelidir.
Eğitim okul dışında da devam etmeli, verilen bilgilerin içselleştirilmesi sağlanmalıdır. AB uyum sürecinde yönetmeliklerin uygulanması doğrudan değil, Türkiye'ye koşullarına uygun ve geçiş süreci içinde ılımlı olmalıdır. Sanayici sadece kâr amacı gütmemeli, devlet de çevreci sanayiciye sübvansiyon sağlamalı, enerji, vergi, sigorta priminde indirime gitmelidir. Lafta kalmayan üniversite-sanayici işbirliği geliştirilmeli. Üniversite-Sanayici bir araya gelmeli. Sorunların çözümünde ortak projeler üretmeli, öte yandan Çevre Mühendisliği Bölümü öğrencilerine mutlaka sanayide bir şans verilmeli, değerlendirilmelidir. Atık Borsası oluşturulmalı, Türkiye'de geri dönüşüm konusunda yetkili firma sayısının artırılmalı, hatta Anadolu'yu temsil edecek bir kurum yetkilendirilmeli veya bölgesel bazda yetkili kuruluşların kurulmasına müsaade edilmelidir.

Umuyoruz ve diliyoruz ki tüm paydaşlar bu sese kulak verir ve bir Kızılderili atasözünde olduğu gibi torunlarımıza bırakacağımız miras olan çevreyi, sağ-salim teslim edebiliriz.

SEKİZLİ®

Makina ve Vinç San. Tic. Ltd. Şti.

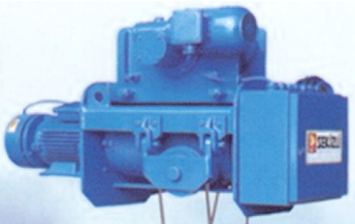

K - Q
TSE-ISO-EN
9000

Gücümüzü Göreceksiniz

Vinç Sanayisinde 21. Yüzyılın Çağdaş Çizgisi

Ankara Yolu Üzeri, Büsan Özel Organize Sanayi 8. Sokak No: 12 KONYA/TÜRKİYE
Tel : +90.332.345 01 30 (pbx) Fax: 345 03 22 www.sekizli.com.tr e-mail:bilgi@sekizli.com.tr

EFSANE TÜRK YILDIZLARI, DÜNYAYI BÜYÜLÜYOR

TÜRK YILDIZLARI, gösterilerinde "Sekiz" süpersonik (ses üstü) uçak kullanan dünyanın ilk ve tek akrotimidir.

Mürsel ÇETİN
KSO Basın Müşaviri

GÖKYÜZÜNÜN AKROBASİ USTALARI: TÜRK YILDIZLARI

Türk Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın Akrobasi Timi olan ve Konya 3. Ana Jet Üs Komutanlığı bünyesinde görev yapan 'Türk Yıldızları', 8 süpersonik uçakla yaptığı gösterileriyle dünyayı büyülüyor.

Dünyada ilk ve tek 8 süpersonik uçak kullanan akrotim olma özelliğini sürdüren Türk Yıldızları, dünya sema-larında nefes kesen gösteri sunuyor.

Birbirinden tehlikeli akrobasi hareketlerini saatte 800 kilometre hızla giden uçaklarla gökyüzünde sergiledikleri gösterilerle gerçekleştiren Türk Yıldızları, her gösterisinde izleyenlere unutulmaz anlar yaşatıyor ve herkes tarafından uzun süre alkışlanıyor.

20 dakika süren gösteride alçaktan uçan ses üstü uçaklar birbirlerine çok yakın mesafeden geçiş yaparken, izleyenleri ise heyecanlandırıyor.

Gökyüzünü renklendiren pilotlar, birbirinden güzel ve son derece tehlikeli gösterilere imza atıyor.

Türk yıldızlarının gökyüzüne yaptıkları kalple "Yurtta barış, dünyada

barış" mesajı veren ve süpersonik NF-5'lerle uçan ekip, gökyüzündeki saniyeleri değil, saliseleri organize ederek, kusursuzluklarını kanıtlıyor. İkili yakın geçiş gibi yeni hareketlerde de mükemmel konsantrasyonları büyük beğeni topluyor.

Gerek yurtdışında, gerekse yurt içinde gurur kaynağımız olan ve dünyanın sayılı akrobasi ekipleri arasında yer alan Türk Yıldızları Akrobasi Timi, gösterilerinde "Sekiz" süpersonik (ses üstü) uçak kullanan dünyanın ilk ve tek akrotimi özelliğini de koruyor.

Türk Hava Kuvvetlerinin elindeki imkan ve olanaklarla neler yapabileceğini tüm dünya havacılarına ispat etmek amacıyla kurulan Türk Yıldızları Akrobasi Timi , bu büyülü dünyadaki haklı yerini süratle almış ve günden güne artan performanslarıyla Türk Halkının ve yurt dışındaki izleyicilerin takdirini toplamayı başarmıştır.

Konya'daki 3. Ana Jet Üs Komutanlığı'na bağlı 134. Akrotim Filo olarak bilinen Türk Yıldızları'nın bünyesinde 11 pilot bulunuyor. Tim uçuşlarını on adet NF-5A ve iki adet NF-5B uçakları ile gerçekleştiriyor.

Türk pilotlarının yüksek kabiliyetlerini ve eğitim seviyesini temsil eden Türk Yıldızları'nın gösterisi toplam 25 dakika da 20 figürün yapılmasıyla oluşuyor.

TÜRK YILDIZLARI'NI BAKÜ'DE 1 MİLYON KİŞİ İZLEDİ...

Hava Kuvvetleri Komutanlığı bünyesindeki dünyanın sayılı süpersonik akrotimlerinden biri olan "Türk Yıldızları" bir dünya rekoruna da imza attı.

Türk Yıldızları'nın Azerbaycan'da Ağustos 2001'de Azatlık Meydanı üzerinde yaptığı gösteri uçuşlarının bir defada 1 milyondan fazla insan tarafından seyredildiği tescil edildi.

Türk Yıldızları'nın bu başarısı, akrotimin resmi internet sitesinde "Türk Yıldızları, dünyada tüm akrotimler arasında bir defada 1 milyon kişi üzerindeki bir topluluğa gösteri yapmış tek akrotimdir" açıklamasıyla duyuruldu.

AVRUPA'NIN EN İYİ HAVA TİMİ

Türk Yıldızları, İngiltere'de Fairford Hava Üssü'nde yapılan "Uluslararası Hava Gösterileri"ne katıldılar ve yaptıkları akrobatik hareketlerle kendilerini izleyen binlerce kişiyi soluksuz bıraktılar. Türk pilotlar, 38 ülkenin pilotlarını geride bırakarak "Avrupa'nın en iyi hava timi" ünvanını da aldılar.

DÜNYA BARIŞINA KATKI SAĞLIYOR

Yaptıkları gösterileriyle Türkiye Cumhuriyeti'ni temsil eden Türk Yıldızları, yurt dışındaki ve içindeki halka Türk Hava Kuvvetlerini tanıtmayı, dış ülkelerde Türkiye Cumhuriyeti'ni temsil ederek, Türk Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın etkinlik ve disiplininin anlatılmasına katkı sağla-mayı amaçlıyor.

Türk halkının Hava Kuvvetleri'ne olan güvenini artırmak ve genç insanları havacılığa özendirmeyi de amaçlayan Türk Yıldızları, gösterilerini başarılı bir şekilde yapıyor ve dünya barışı için Türk Hava Kuvvetleri Komutanlığı ve Türkiye Cumhuriyeti'nin dikkate değer durumunu tüm dünyaya duyuruyor.

1911'DEN TÜRK YILDIZLARINA

1911 yılında kurulan Türk Hava Kuvvetleri, kendini ardı ardına yaşanacak olan savaşların içinde bulur... Balkan Savaşları ile başlayan bu süreç, 1'nci Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı ile devam eder. Türk Havacıları 1. Dünya Savaşı'nda Galiçya'dan Yemen'e ve oradan da Kafkasya'ya kadar uzanan geniş alanda önemli görevler üstlenirken; M.Kemal ATATÜRK önderliğinde başlayan ve zaferle sonuçlanan Kurtuluş Savaşı'n da da önemli başarılara imza atar...

Görevlerini yapmanın yanı sıra, gelişmek, dünya standartlarına erişmek ve bunun için de çok hızlı yol katetmek zorunda olan Türk Hava Kuvvetleri'ndeki akrobasi tarihi de kuru-luşundan çok kısa bir süre sonra; 1914'te başlar...

TÜRK HAVA KUVVETLERİ'NDE İLK TOPLU AKROBASİ ÇALIŞMALARI

Akrobasi konusunda dünya havacılık tarihinde kısa zamanda yerini alan Türk Hava Kuvvetleri, bünyesindeki ilk resmi akrobasi çalışmaları 1926 yılında Hava Harp Okulu (Uçuş Okulu) bünyesinde başlar.

Milleti için gurur kaynağı ve Türkiye'de barışın sürekliliğinin teminatı olan Türk Hava Kuvvetleri'nde tim halinde yapılan akrobasi gösterileri 1950'li yıllarda başlar.

TÜRK HAVA KUVVETLERİNDE YEDİNCİ AKROTİM TÜRK YILDIZLARI DOĞUYOR

1971-1992 yıllarında sürekli faaliyet gösteren bir akrotim teşkil edile-memiştir. 20 yıllık bir aradan sonra tekrar bir akrotim ekibi oluşturma kararı alan Türk Hava Kuvvetleri, 1992 yılında projeyi hayata geçirmek için faaliyetlere başlamıştır. Bu çerçevede Konya 3. Ana Jet Üs 132. Silah Taktikler ve Standardize Filo Komutanlığı bünyesinde bir akrotim kurulması için 11 Eylül 1992 tarihinde onay alınmıştır.

1993 yılında Konya 3. Ana Jet Üssü'nde "Türk Yıldızları" adıyla bir akrobasi takımı kurulur.

18 Haziran 1993 tarihinde Ankara Akıncı 4'ncü Ana Jet Üs Komutanlığı'nda TÜRK YILDIZLARI akrotimi devlet büyükleri ve diğer konuklara dörtlü olarak ilk resmi gösterisini yapmıştır.

Bu gösteri ardından FİLO statüsü kazanan TÜRK YILDIZLARI dünyanın en genç süpersonik akrobasi takımı olarak kendinden söz ettirmeyi başarmıştır.

5 Ekim 1994 tarihinde Diyarbakır 8. Ana Jet Üs Komutanlığı F-16 Aktivasyon törenleri ile Ankara'da 29 Ekim 1994'teki Cumhuriyet Bayramı törenlerinde gösteri uçuşu yaparak kamuoyuna tanıtılmıştır.

TÜRK YILDIZLARI Eskişehir'de icra edilen Distant Thunder-95 tatbikatının 20 Nisan 1995 tarihindeki gözlemci gününde, yerli ve yabancı konuklara ilk yedili gösterisini yapmıştır.

TÜRK YILDIZLARI 8'li paket olarak ilk gösterisini 30.03.2004 tarihinde gerçekleştirmiştir.

TÜRK YILDIZLARI 200. gösterisini 03.07.2004 tarihinde Rize halkına sergilemişlerdir.

134. Akrotim Filo Komutanlığı şu anda bünyesindeki 11 pilot ile gösterilerine devam etmektedirler.

Kurulduğu günden bu yana 250'nin üzerinde gösteriye imza atan Türk Yıldızları yaptıkları şovla yurt içinde ve yurt dışında herkesin takdirini kazanmaktadır.

Cabel Thermo

ISI YALITIMLI SİLİKON ESASLI DIŞ CEPHE BOYASI

Bir taşla beş kuş...

Boyayın:

- *Enerji tasarrufu sağlasın*
- *Kendi kendini temizlesin*
- *Yanmaz özelliğiyle güvenliğinize katkı sağlasın*
- *Herkes kaliteyi ucuza alsın*
- *Bütün bunlar Cabella farkıyla yaşansın*

Türkiye'de ilk

Cabella®
"Çevreci Boya"

Saraçoğlu Boya Kimya Ambalaj San.Ve Tic. A.Ş.

Genel Merkez (Head Office)
Aziziye Caddesi Ayanbey Sokak No:20/B
42030 Konya/TÜRKİYE
Tel : +90 332 351 92 91 - 351 24 88
Fax : +90 332 352 08 39

Fabrika (Factory)
2. Organize Sanayi Bölgesi Sarıçiçek
Sokak No:8 42002 Konya/TÜRKİYE
Tel : +90 332 239 07 83 - 239 07 84
Fax : +90 332 239 07 85

www.cabella.com.tr cabella@cabella.com.tr

POST +90 332 238 32 90 (Pbx)

Araştırma

Konya ve Sınai Mülkiyet Hakları

Hasan ATASEVEN
Marka & Patent Vekili
Destek Patent A.Ş.
Bölge Müdürü

Yeni değişim modelinde işletme büyüklükleri kapalı alan büyüklüğü ile değil, ürettiği değerlerle ölçülmeye başlamıştır. İşletmelerin ürettiği değerler; marka, patent ve endüstriyel tasarım tescilleri ile koruma altına alınan farklılıklardır. Bu değerler gelecekte işletmenin sahip olduğu sabit yatırım mallarından daha kıymetli hale gelecektir.

Ürün kalitesinin farklılık oluşturmadığı günümüzde (artık herkes belli bir kalitede üretmek zorunda!!) sınai haklar dediğimiz bu değerler işletme sahibinin miras olarak bırakacağı en önemli değerdir. Bu değeri oluşturabilmek için, herhangi bir yatırıma karar verilirken yapıldığı gibi son derece dikkatli araştırmalar yapılmalı ve konu hakkında uzman kişilerden bilgi alınmalıdır.

Markamızı oluştururken ve piyasada bir değer haline getirirken, markamıza ait farklı yanların tüketici beklenti ve talepleriyle örtüşüp örtüşmediği konusunda çok dikkatli olmalıyız. Çünkü tüm pazarlama araştırmalarında öne çıkan ortak bir veri var. Tüketici birkaç kötü denemeden sonra daha özgün ve kaliteli ürün için daha fazla para harcamaktan çekinmiyor.

Anadolu toprakları üzerinde yaşayan bizler aslında fark yaratabilme konusunda çok avantajlıyız. Onlarca kültürün konaklayıp iz bıraktığı ve zamanın süzgecinden bozulmadan geçen kültürel değerleri marka ve tasarımlarımıza rahatlıkla yansıtabiliriz.

Örneğin Konya olarak Bir Mevlana' yı, bir Sadrettin Konevi' yi , bir Şemsi Tebriz-i ne kadar marka yapabildik, yöresel yemeklerimiz olan Etliekmek ve Furun Kebabı' nı ne kadar marka olarak ön plana çıkartabildik. Oysa yıllardır bir yemek adı olarak bildiğimiz İskender artık bir kebap adı değil bir markadır. Firmalarımızın kaç tanesi ulusal ve dünya bazında marka çıkarabildi.

Şimdi bazı istatiksel verilere bakalım;

Konya markada, endüstriyel tasarımda, patent ve faydalı modelde İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa' nın ardında 5. sırada. Genel anlamda çok kötü değiliz ama KOBİ başkenti olarak anılan Konya' mız daha yukarılarda ve daha yüksek rakamlarda olmalıdır. Patent sayımız sanayimize oranla çok düşüktür. Çünkü patent Faydalı Modele göre daha ciddi buluşlardır. Bu tablo sanayicimizin daha çok taklit ürünler ürettiğini göstermektedir. 3 tane Organize sanayisi olan ve 4. Organizeden bahsedilen Konya' mız patent sayılarını arttırdığı zaman gelişmişlik düzeyimizin arttığını hissetmeye başlayacağız.

Bir örnekle ; Arçelik' in 2005 yılında patent sayısı 136 adet. Ar-Ge Direktörü Şemsettin Eksert şunları söylüyor; Biz 1990 dan bu yana lisans almıyor, patent üretiyoruz. O dönemde 800 milyon dolar ciromuz vardı. Bu nedenle kimse lisans vermek istemiyordu yada eski ürünlerini veriyorlardı. Biz de kendi teknolojimizi yaratmamız gerektiğini anladık. Böylece hem ayakta kaldık hem de ciromuzu 3.2 milyar Euroya çıkardık. Rakamlar ortada, Arçelik bu rakamlara 500 Ar-Ge çalışanı ve Ar-Ge' ye yılda 30 milyon Euro ayırarak ulaştı.

5 Büyük İl ve Konya Patent - Faydalı Model Başvuru Sayıları							
	2003		2004		2005		
Şehir	Patent	F.M.	Patent	F.M.	Patent	F.M.	Toplam
İstanbul	213	537	324	645	206	422	**2347**
Ankara	67	135	83	159	60	108	**612**
İzmir	44	92	43	125	56	67	**427**
Bursa	24	100	35	124	15	72	**370**
Konya	4	54	11	89	3	35	**196**
Adana	5	16	6	16	2	9	**54**
TOPLAM	**357**	**934**	**502**	**1.158**	**342**	**713**	**4006**

Yukarıda ki açıklamaları marka içinde uyarlayabiliriz, marka sayımız işletmelerimize oranla düşük seviyelerdedir. Bugün birçok büyük firma bir marka ile değil onlarca marka ile sektöründe yer almakta , yoğun rekabetten farklı markaları ile kurtulmaya çalışmaktadır.

5 Büyük il ve Konya Marka Başvuru Sayıları				
	2003	2004	2005	TOPLAM
İstanbul	16.879	19.602	11.890	**74.658**
Ankara	1.916	2.237	1.835	**9.049**
İzmir	1.725	2.612	1.467	**8.613**
Bursa	1.188	1.603	1.224	**6.218**
Konya	721	1.090	814	**3.993**
Adana	417	709	604	**2.409**
TOPLAM	**22.846**	**27.853**	**17.834**	**104.940**

Endüstriyel Tasarımda ise durum biraz farklıdır. Türkiye' de Endüstriyel tasarımlar genelde tekstil ve mobilya ağırlıklıdır. Konya sanayisinde bu iki sektör yeni yeni gelişme göstermektedir.

5 Büyük il ve Konya Tasarım Başvuru Sayıları				
	2003	2004	2005	TOPLAM
İstanbul	2160	2491	1153	5804
Bursa	384	351	202	937
Ankara	289	403	182	874
İzmir	281	286	176	743
Konya	67	84	47	198
Adana	39	54	38	131
TOPLAM	**3220**	**3669**	**1798**	**8687**

Aslında tüm bu konuların gelip dayandığı nokta, farklılık yaratmakta. Her sektörün içine büyüteci uzattığımız zaman sıkıntıdan ziyade gelişimden bahsedenlerin; marka, tasarım veya patentli buluşlarıyla yeni ürünleri ortaya çıkarabilenler olduğunu rahatlıkla görebilirsiniz.

Sektör özelinden çıkıp uluslar arası ekonomik dengelere de baktığınızda aslında gördüğümüz tablo aynı. Dünyanın en büyük ekonomisi olan Amerika'da sadece IBM firmasının 2004 yılında yaptığı patent başvurusu 3200'ün üzerinde. Ve IBM her yıl sahip olduğu patentlerin sadece lisans bedeli olarak 3 milyar $ kazanmakta. Ya da 5 milyon nüfuslu Finlandiya'dan bir örnek. Finli Nokia'nın marka değeri 26.5 milyar $.

Tüm bu rakamlar da bize gösteriyor ki gelişi güzel üretim ve satış metotlarıyla bir yere ulaşmak mümkün değil. Bilinçli bir Ar Ge faaliyeti, sabırla ve azimle yürütülen markalaşma çalışmaları ve sürekli fark peşinde koşmak artık daha çok mal satıp daha fazla para kazanmanın en kısa formülü...

Yargı Köşesi

ÖZÜRLÜ, ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖR MAĞDURLARININ İSTİHDAMI VE BUNDAN DOĞAN İDARİ PARA CEZALARI

Hazırlayanlar

Av. Orhan DÜR
Av. Murtaza FEDAİ
Av. Abbas ÖZKUL
Av. Kemâl ÜNSAÇAN
Av. Öznur ÖZCAN

4857 sayılı İş Kanununun (22.05.2003 kabul tarihli) 30. maddesinde elli ve daha fazla işçi çalıştıran işverenlere özürlü, eski hükümlü ve terör mağduru çalıştırma yükümlülüğü getirilmiştir. Bu madde kapsamında istihdamı zorunlu olan işçilerin toplam oranı %6'dır. Bunlar içerisinden özürlü, eski hükümlü veya terör mağduru oranını belirleme yetkisi, her yılın Ocak ayında yürürlüğe girecek şekilde Bakanlar Kurulu'na verilmiştir. Ancak özürlü oranının %3'ün altında olamayacağı yine bu kanunla hüküm altına alınmıştır. Bakanlar Kurulu bu kanun doğrultusunda 2005 yılında %3 özürlü, %1 eski hükümlü, %1 terör mağduru istihdam edilmesini oran olarak belirtmiş, %1'lik kısmını da işverenin isteğine bağlı olarak özürlü veya eski hükümlü yönünde tercihte bulunabilme imkanı işverene bırakılmıştır. Bakanlar Kurulu 2006 yılı için ise, 27.06.2005 tarih 2005/9077 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan kararı ile, bu oranı %3 özürlü, %1 eski hükümlü ve %2 terör mağduru olarak açıklamıştır. Terör mağdurları kamu işverenleri tarafından istihdam edildiğinden, 2005 yılında özürlü ve eski hükümlü oranı toplam %5 iken, bu oran 2006 yılında %4 olarak açıklanmıştır. Yani bu yıl 50 ve üzerinde işçi istihdam eden işverenlerimiz %4 (%3 özürlü + %1 eski hükümlü) istihdam etmek zorundadırlar (İş Kanunu m.30, 2005/9077 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Bakanlar Kurulu Kararı).

Yine İş Kanunu'nun 101. maddesi "bu kanunun 30 maddesindeki hükümlere aykırı olarak özürlü ve eski hükümlü çalıştırmayan işveren veya işveren vekiline çalıştırmadığı her özürlü ve eski hükümlü ve çalıştırmadığı her ay için yediyüzellimilyon lira para cezası hükmü verilir" şeklindedir.

İş Kanunu'nun 108. maddesinin 1. fıkrasında (01.07.2005 kabul tarihli, 5378 sayılı Kanunun 39. maddesi ile değişik)" .....101. madde kapsamındaki idari para cezaları ise, doğrudan Türkiye İş Kurumu İl Müdürü tarafından verilir" hükmü ile, özürlü ve eski hükümlü çalıştırmayan veya eksik çalıştıran işverenlere verilecek idari para cezası verme yetkisi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürlüklerinden alınarak Türkiye İş Kurumu İl Müdürlüklerine verilmiştir.

Bununla birlikte 5326 sayılı 30.03.2005 kabul tarihli Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesine göre "bu kanunun genel hükümleri diğer kanunlardaki kabahatler hakkında da uygulanır" hükmünce, artık İş

Kanununa göre verilen idari para cezaları da Kabahatler Kanunu hükümlerince kesilip tebliğ edilecek ve mahkemelerde de uygulanacak usul ve itirazlar da bu kanun kapsamında görüşülüp karara bağlanacaktır.

İşverenler 24.03.2004 tarih ve 25412 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Özürlü, Eski Hükümlü ve Terör Mağdurları İstihdamına İlişkin Yönetmelik ve 01.08.2004 tarih 25540 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özürlü, Eski Hükümlü ve Terör Mağdurlarının İstihdamı Hakkındaki Usul ve Esaslara İlişkin Tebliğ hükümleri çerçevesince özürlü ve eski hükümlü istihdamını sağlamak zorundadır. Özellikle adı geçen tebliğin 5. maddesindeki ilgili sürelere ve şartlara İş Kurumu İl Müdürlükleri ve işverenler dikkatle uymak zorundadır.

İşverence bu zorunluluk yerine getirilmediği taktirde Kabahatler Kanunu'nun emredici maddelerine uyarak Türkiye İş Kurumu İl Müdürlükleri, idari para cezası tutanağında;

a) Hakkında idari yaptırım kararı verilen kişinin kimlik ve adresi

b) İdari yaptırım kararı verilmesini gerektiren kabahat fiili

c) Bu fiilin işlendiğini ispata yarayacak bütün deliller

d) Karar tarihi ve kararı veren kamu görevlilerinin kimliği

açık bir şekilde yazılır. Tutanakta ayrıca kabahati oluşturan fiil, işlendiği yer ve zaman gösterilerek açıklanır (Kabahatler Kanunu m. 25).

Yine İş Kurumu İl Müdürlüğü idari para cezası tebligatında, bu karara karşı başvurulabilecek kanun yolu, mercii ve süresini açık bir şekilde belirtir. Bu hüküm de emredici bir hükümdür (Kabahatler Kanunu m. 26/1).

Hakkında idari para cezası verilen işveren, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari para cezası kesinleşir (Kabahatler Kanunu 27/1). Süresi içerisinde sulh ceza mahkemesine itiraz edilen para cezaları ise kesinleşmeyeceğinden, İş Kurumu İl Müdürlüklerince karar kesinleşinceye kadar tahsilat yoluna gidilemez (Kabahatler Kanunu m. 17/4).

İdari para cezasına itiraz üzerine sulh ceza mahkemelerinin izleyeceği usul Kabahatler Kanunu 28. maddesinde açıkça gösterilmiştir. Mahkeme, başvurunun süresinde yapılıp yapılmadığını, başvuranın buna hakkı olup olmadığını inceledikten sonra usulden başvurunun reddine veya kabulüne karar verir. Usulden kabulüne karar verilmesi halinde, itiraz dilekçesinin bir örneği ilgili Türkiye İş Kurumu İl Müdürlüğüne tebliğ edilir (K.K m.28/2). İş Kurumu İl Müdürlüğü dilekçe kendisine tebliğ edildikten itibaren onbeş gün içinde mahkemeye cevap verir (K.K. m. 28/3). Mahkeme talep üzerine veya resen tarafları çağırarak belli bir gün ve saatte dinleyebilir (K.K. m. 28/4). Ceza Muhakemesi Kanununun tanıklığa, bilirkişi incelemesine ve keşfe ilişkin hükümleri bu başvuru ile ilgili olarak da uygulanır (K.K. m. 28/5). Mahkeme son karar olarak idari para cezasının, hukuka uygun olması nedeniyle "başvurunun reddine veya hukuka aykırı olması nedeniyle "idari

yaptırım kararının kaldırılmasına" karar verir (K.K. m. 28/8). İlgili madde hükmü emredici mahiyette olduğundan başka türlü karar veremez.

İlgili sulh ceza mahkemesinin kararına karşı, yargı çevresinin yer aldığı ağır ceza mahkemesine en geç 7 gün içinde itiraz edilebilir (K.K. m. 29/1). İtiraz üzerine ağır ceza mahkemesi dosya üzerinden inceleme yapar (K.K. m. 29/2). Mahkeme itirazla ilgili olarak "itirazın kabulüne" veya "itirazın reddine" karar verir (K.K. 29/3).

İdari para cezasına karşı kanun yoluna başvuran (itiraz eden) işveren, bu konuda karar verilinceye kadar başvurusundan vazgeçebilir. İlgili İş Kurumu İl Müdürlüğü de mahkeme tarafından karar verilinceye kadar idari para cezasını geri alabilir (K.K. m. 30).

Uygulamadaki şu andaki sıkıntı şudur. Türkiye İş Kurumu İl Müdürlüklerine, özürlü eski hükümlü istihdamına ilişkin para cezası verme yetkisinin yakın zamanda verilmiş olması nedeniyle, aynı zamanda Kabahatler Kanununa da yabancı olmalarından kaynaklanan aksaklıklar görülmektedir.

Bunun yanında uzmanlık isteyen İş Hukuku konusunda yükü son derece ağır olan ceza mahkemelerinin, ilgili yönetmelik ve tebliğlerle Kabahatler Kanunundaki hükümlerin emredici kuralları çerçevesinde verecekleri kararın ne derece bir inceleme ile verilebileceği düşündürücüdür. Ancak bu dezavantaj, bilirkişilik müessesinin iyi bir şekilde işletilmesi, dolayısı ile iş hukukunda uzman kimselerden faydalanılarak ortadan kaldırılabilir. Aksi taktirde Kabahatler Kanununa göre ceza mahkemelerinin kararlarına karşı temyizen Yargıtay'a başvurma imkanı da bulunmadığından kararlar eksik inceleme ile verilebilecek ve vicdanları tatmin etmeyen bu kararlar kesinleşebilecektir.

MARKALAR TÜRKİYE'NİN GELECEĞİ

Türkiye bizimle markalaşıyor

Türkiye markalarıyla ilerliyor, markalarıyla gelişiyor. Destek Patent, Türkiye'nin alanında lider şirketi olarak sunduğu marka tescili, tasarım tescili ve patent hizmetleriyle markaların yolunu açıyor. Bilgi ve deneyimiyle güvenliğini sağlıyor. Yenilenen Türkiye, Destek Patent ile markalaşıyor.

Destek Patent, Türk Patent Enstitüsü'ne yapılan marka tescil başvurularının %23'ünü, patent tescil başvurularının %20'sini, tasarım tescil başvurularının %30'unu, Türk Patent Enstitüsü vasıtası ile Türkiye'den yurt dışına yapılan marka tescil başvurularının %33'ünü tek başına gerçekleştiriyor.*

Hizmetlerimiz

Marka

Patent

Tasarım

Hukuk

Marka izleme

Patent Sistemleri

Eğitim

Yayınlar

* 2005 yılı TPE verilerine göre vekil aracılığı ile yapılan başvurular arasında Destek Patent'in oranıdır.

İstanbul Avrupa - İstanbul Asya - Ankara - İzmir - Bursa - Konya

destekphone **444 43 44** www.destekpatent.com.tr

DESTEK PATENT
bilgi ve birikimin gücü

2. Organize Sanayi Bölgesi
No:1 Konya / TÜRKİYE
Tel: 0332 - 239 00 17

www.burotime.com

burotime®
OFFICE FURNITURE